

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

PLADIGA 2019

MEMORIA

Abril 2019

MEMORIA

ÍNDICE

PLADIGA 2019

1. FUNDAMENTOS	6
1.1. XUSTIFICACIÓN.....	6
1.2. MARCO LEGAL.....	7
1.3. OBXECTO.....	12
1.4. FUNCIÓNS BÁSICAS.....	12
1.5. ANTECEDENTES.....	13
1.6. ÁMBITO DE APLICACIÓN.....	13
1.7. MEDIOS ADSCRITOS AO PLADIGA.....	13
1.8. CLASIFICACIÓN DOS LUMES EN FUNCIÓN DO ÍNDICE DE GRAVIDADE POTENCIAL E SITUACIÓNS OPERATIVAS.....	14
1.9. ESQUEMA DE LUME FORESTAL.....	18
2. OBXECTIVOS DO PLADIGA	20
2.1. INTRODUCCIÓN.....	20
2.2. OBXECTIVO XERAL.....	20
2.3. OBXECTIVOS DE CONTROL.....	20
2.3.1. Superficie queimada por lume.....	21
2.3.2. Superficie arborada queimada por lume.....	22
2.3.3. Tamaño dos lumes.....	23
2.3.4. Número de incendios.....	25
2.3.5. Superficie queimada total.....	26
2.3.6. Número de activacións do PEIFOGA en Situación 2.....	27
2.4. OBXECTIVOS COMPLEMENTARIOS E ACCIÓNS.....	27
2.5. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS E ACCIÓNS.....	29

3.	ELEMENTOS BÁSICOS PARA A PLANIFICACIÓN	32
3.1.	ZONIFICACIÓN DO TERRITORIO.....	32
3.2.	DISTRIBUCIÓN POR DEMARCACIÓNS FORESTAIS E CONCELLOS	33
3.3.	O TERRITORIO FORESTAL GALEGO.....	39
3.4.	RÉXIME DE PROTECCIÓN	41
3.4.1.	<i>Rede Galega de Espazos Naturais Protexidos</i>	<i>41</i>
3.4.2.	<i>Rede Natura 2000.....</i>	<i>43</i>
3.4.3.	<i>Áreas protexidas de ámbito internacional.....</i>	<i>44</i>
3.4.4.	<i>Outros espazos protexidos.....</i>	<i>45</i>
3.5.	RÉXIME DE PROPIEDAD.....	46
3.6.	ANÁLISE ESPAZO - TEMPORAL.....	48
3.6.1.	<i>Frecuencia de lumes por semanas. Períodos 1999-2008 e 2009-2018.....</i>	<i>48</i>
3.7.	ÉPOCAS DE PERIGO	51
3.8.	ÍNDICE DE RISCO DIARIO DE INCENDIO FORESTAL (IRDI)	52
4.	ESTRUTURA ORGANIZATIVA	54
4.1.	ESTRUTURA XERÁRQUICA	54
4.2.	UNIDADES ORGANIZATIVAS	54
4.3.	ORGANIGRAMAS	56
4.3.1.	<i>Organigrama da Consellería do Medio Rural</i>	<i>56</i>
4.3.2.	<i>Organigrama específico da Dirección Xeral de Defensa do Monte.....</i>	<i>57</i>
4.3.3.	<i>Organigrama específico da Subdirección Xeral de Prevención e da Subdirección Xeral de Extinción.....</i>	<i>58</i>
4.3.4.	<i>Organigrama de distribución dos equipos de garda nos Centros de Coordinación</i>	<i>59</i>
4.3.5.	<i>Organigrama xerárquico do persoal técnico dos equipos de garda en época de alto risco.....</i>	<i>60</i>
4.3.6.	<i>Organigrama operativo de despregue e solicitude de medios para lumes forestais</i>	<i>61</i>
5.	DESIGNACIÓN DE FUNCIÓNS.....	62
5.1.	DIRECCIÓN XERAL DE DEFENSA DO MONTE	62
5.2.	SUBDIRECCIÓN XERAL DE PREVENCIÓN.....	62
5.2.1.	<i>Servizo de Actuacións Preventivas.....</i>	<i>62</i>
5.3.	SUBDIRECCIÓN XERAL DE EXTINCIÓN	62
5.3.1.	<i>Servizo de Programación.....</i>	<i>62</i>

5.3.2.	<i>Servizo de Coordinación de Medios</i>	63
5.3.3.	<i>Servizos Provinciais de Prevención de Incendios Forestais</i>	63
5.4.	MISIÓN DE CADA CATEGORÍA	63
5.4.1.	<i>Xefatura de Distrito</i>	63
5.4.2.	<i>Técnico/a de Distrito</i>	64
5.4.3.	<i>Técnico/a Superior e Técnico/a de Apoio do SPDCIF</i>	65
5.4.4.	<i>Técnico/a de brigada helitransportada do SPDCIF</i>	66
5.4.5.	<i>Axente Facultativo Medioambiental e Axente Forestal</i>	67
5.4.6.	<i>Bombeiro/a forestal xefe/a de brigada do SPDCIF</i>	69
5.4.7.	<i>Bombeiro/a forestal xefe/a de Brigada helitransportada do SPDCIF</i>	72
5.4.8.	<i>Bombeiro/a forestal condutor/a do SPDCIF</i>	72
5.4.9.	<i>Bombeiro/a forestal condutor/a de Brigada Helitransportada do SPDCIF</i>	73
5.4.10.	<i>Bombeiro/a forestal do SPDCIF</i>	73
5.4.11.	<i>Bombeiro/a forestal de Brigada Helitransportada do SPDCIF</i>	74
5.4.12.	<i>Bombeiro/a forestal condutor/a de motobomba do SPDCIF</i>	74
5.4.13.	<i>Oficial/a 2ª mecánico de maquinaria do SPDCIF</i>	76
5.4.14.	<i>Bombeiro/a forestal oficial/a de Defensa Contra Incendios Forestais</i>	76
5.4.15.	<i>Vixilante/a fixo/a do SPDCIF</i>	76
5.4.16.	<i>Vixilante/a móbil do SPDCIF</i>	77
5.4.17.	<i>Emisorista do SPDCIF</i>	78
5.4.18.	<i>Operador/a – Codificador/a do SPDCIF</i>	79
5.4.19.	<i>Segunda actividade do persoal laboral do SPDCIF que desempeña funcións de extinción de incendios</i>	80
6.	PLAN DE PREVENCIÓN	81
6.1.	INTRODUCCIÓN	81
6.2.	OBXECTIVO	81
6.3.	ACCIONES DIRIXIDAS Á POBOACIÓN	81
6.3.1.	<i>Regulación das autorizacións e comunicacións de queimas</i>	82
6.3.2.	<i>Accións sociolóxicas e de educación ambiental</i>	82
6.3.3.	<i>Sistemas de alerta preventiva</i>	85
6.3.4.	<i>Normativa legal</i>	86
6.3.5.	<i>Autorización do uso do lume para preparar alimentos en áreas recreativas piloto</i>	88
6.4.	ACCIONES DIRIXIDAS AO TERRITORIO	88

6.5.	SISTEMA PÚBLICO DE XESTIÓN DA BIOMASA NAS FAIXAS SECUNDARIAS	90
6.5.1.	<i>O sistema público de xestión da biomasa.....</i>	<i>¡Error! Marcador no definido.</i>
6.5.2.	<i>O planeamento da defensa do espazo rural fronte aos incendios forestais</i>	<i>92</i>
6.5.3.	<i>As actuacións preventivas</i>	<i>94</i>
6.6.	PLANS PARA A DETERMINACIÓN DOS PERÍMETROS DE ALTO RISCO DE INCENDIO	96
6.7.	OUTRAS ACCIÓNS DESTACABLES.....	97
7.	PLAN DE DETECCIÓN, DISUASIÓN, INVESTIGACIÓN E MEDIDAS CORRECTORAS	104
7.1.	INTRODUCCIÓN	104
7.1.1.	<i>Detección.....</i>	<i>104</i>
7.1.2.	<i>Disuasión.....</i>	<i>104</i>
7.1.3.	<i>Investigación</i>	<i>105</i>
7.2.	OBXECTIVOS	107
7.3.	ACTUACIÓNS PARA ACADAR OS OBXECTIVOS.....	107
7.3.1.	<i>Dende a Rede de puntos de vixilancia e Vixilancias Móviles</i>	<i>107</i>
7.3.2.	<i>Actuación nas Zonas de Alto Risco (ZAR).....</i>	<i>108</i>
7.3.3.	<i>Actuación nas Parroquias de Alta Actividade Incendiaria (PAAI)</i>	<i>108</i>
7.3.4.	<i>Actuación nas zonas de especial vixilancia (ZEV).....</i>	<i>113</i>
7.3.5.	<i>Actuacións en zonas vulnerables afectadas por incendios forestais</i>	<i>114</i>
7.3.6.	<i>Actuacións relacionadas coa colaboración cidadá.....</i>	<i>116</i>
7.4.	MEDIOS E RECURSOS	116
7.4.1.	<i>Vixilancia Fixa</i>	<i>116</i>
7.4.2.	<i>Vixilancia Móbil.....</i>	<i>117</i>
7.4.3.	<i>Forzas e Corpos de Seguridade</i>	<i>117</i>
7.4.4.	<i>Forzas Armadas</i>	<i>117</i>
7.4.5.	<i>Brigadas de Investigación sobre Incendios Forestais (BIIF).....</i>	<i>118</i>
7.4.6.	<i>Agrupacións de defensa contra os incendios forestais</i>	<i>120</i>
7.4.7.	<i>Voluntariado ambiental.....</i>	<i>120</i>
7.4.8.	<i>Teléfono específico e gratuito de denuncias anónimas contra conductas incendiarias</i>	<i>120</i>
7.4.9.	<i>Melloras tecnolóxicas postas en marcha ou en estudo</i>	<i>121</i>
8.	PLAN DE EXTINCIÓN. SITUACIÓN 0 E 1	131
8.1.	INTRODUCCIÓN	131
8.2.	OBXECTIVOS DO PLAN	131

8.3.	ACTUACIÓNS PARA ACADAR OS OBXECTIVOS.....	132
8.4.	MEDIOS E RECURSOS	133
8.5.	O/A DIRECTOR/A TÉCNICO/A DE EXTINCIÓN (DTE).....	133
8.6.	O POSTO DE MANDO AVANZADO (PMA)	137
8.7.	GRUPOS OPERATIVOS	137
8.8.	PROCEDEMENTO OPERATIVO.....	138
8.8.1.	<i>Detección</i>	140
8.8.2.	<i>Ao ter coñecemento dunha alarma</i>	142
8.8.3.	<i>Aproximación dos medios</i>	146
8.8.4.	<i>Extinción</i>	150
8.8.5.	<i>Extinguido o lume</i>	159
8.8.6.	<i>Procedemento específico para apoios puntuais ou con expedicións no período de garda localizada (despois das 20:30h)</i>	160
8.8.7.	<i>Procedemento específico de toma de decisións para o movemento de medios aéreos e maquinaria pesada en ausencia do/da Xefe/a de Garda</i>	161
8.8.8.	<i>Normas Xerais dos Centros de Coordinación</i>	162
8.8.9.	<i>Normas a seguir polos Centros de Coordinación caso que se estime que o lume non se controlara antes das 09:00 horas</i>	165
8.8.10.	<i>Normas a seguir no caso de lumes en zonas fronteirizas entre Distritos ou Provincias.</i>	166
8.8.11.	<i>Normas a seguir no caso de accidentes laborais</i>	166
8.9.	ACTIVACIÓN E DESACTIVACIÓN DO PLAN EN SITUACIÓN 1	167
9.	PLAN DE EXTINCIÓN. SITUACIÓN 2	170
10.	PLAN DE FORMACIÓN	175
10.1.	INTRODUCCIÓN	175
10.2.	OBXECTIVOS	175
10.3.	ACCIONES	175

1. Fundamentos

1.1. Xustificación

A elaboración do Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia (PLADIGA) obedece ao disposto na *Lei 3/2007, do 9 de abril de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, á *Lei 17/2015, do 9 de xullo, do Sistema Nacional de Protección Civil*, á *Lei 5/2007, do 7 de maio, de Emerxencias de Galicia*, ao Plan Territorial de Emerxencias de Galicia (PLATERGA) e ao Plan Especial de Protección Civil ante Emerxencias por Incendios Forestais na Comunidade Autónoma de Galicia.

A Lei 3/2007 no seu artigo 5 punto 2, establece que as competencias da Xunta de Galicia en materia de incendios forestais serán exercidas polo Consello da Xunta e pola consellería competente en materia forestal. Segundo o artigo 6, puntos 1b) e 2, correspóndelle á Xunta de Galicia elaborar o Plan de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia e á consellería competente en materia forestal exercer estas competencias.

Así, conforme á Lei 3/2007 e no seu artigo 14 punto 1, o PLADIGA reflectirá a política e as medidas para a defensa dos terreos forestais e das áreas de influencia forestal, englobando os plans de prevención, protección, sensibilización, vixilancia, detección, extinción, investigación e desenvolvemento, soporte cartográfico, coordinación e formación dos medios e axentes do servizo, así como unha definición clara de obxectivos e metas por acadar, a programación das medidas e accións, o orzamento e o plan financeiro, así como os indicadores da súa execución.

Logo da publicación da Directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais (*Real Decreto 893/2013, do 15 de novembro*) cambia o marco legal de referencia para a aprobación dos plans de emerxencia por incendios forestais, sendo un dos cambios máis relevantes a definición das situacións operativas de emerxencia que deben de contemplar os plans, e que substitúen aos niveis de gravidade.

O Plan especial de protección civil ante emerxencias por incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (PEIFOGA) establece que é responsabilidade do departamento competente en

materia forestal designado no PLADIGA a dirección do Plan en Situación 0 e 1. Deste xeito correspóndelle ao PLADIGA desenvolver na súa totalidade as fases de actuación nas Situacións 0 e 1.

1.2. Marco legal

Segundo o establecido no punto b) do artigo 6, da *Lei 3/2007 de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, a Xunta de Galicia ten a competencia para elaborar e aprobar o Plan de Prevención e Defensa Contra os Incendios Forestais de Galicia (PLADIGA) así como os Plans de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais de Distrito.

Así mesmo sinálanse as seguintes normas tidas en conta na súa elaboración:

- ✓ Regulamento (UE) nº 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, do 17 de decembro de 2013, relativo a axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER).
- ✓ Regulamento de execución (UE) nº 808/2014 da Comisión, do 17 de xullo de 2014, polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (UE) nº 1305/2013 do Parlamento Europeo e do Consello, relativa a axuda ao desenvolvemento rural a través do Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER).
- ✓ Programa de desenvolvemento rural de Galicia 2014-2020 (PDR), aprobado por Decisión de Execución da Comisión C (2015) 8144, do 18 de novembro de 2015.
- ✓ Lei Orgánica 1/1981, do 6 de abril, Estatuto de Autonomía para Galicia.
- ✓ Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do Réxime Local.
- ✓ Lei 9/2001, do 21 de agosto, de conservación da natureza de Galicia
- ✓ Lei 43/2003, do 21 de novembro de montes.

- ✓ Lei 10/2006, do 28 de abril, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de Montes.
- ✓ Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.
- ✓ Lei 5/2007, do 7 de maio, de emerxencias de Galicia.
- ✓ Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.
- ✓ Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico.
- ✓ Lei 17/2015, do 9 de xullo, do Sistema Nacional de Protección Civil.
- ✓ Lei 21/2015, do 20 de xullo, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de Montes.
- ✓ Lei 9/2017, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas.
- ✓ Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas.
- ✓ Real Decreto 1535/1984, do 20 de xuño, sobre a ampliación e adaptación de funcións e servizos do Estado na Comunidade Autónoma de Galicia en materia de conservación da natureza.
- ✓ Real Decreto 875/1988, do 29 de xullo, polo que se regula a compensación de gastos derivados da extinción de incendios forestais.
- ✓ Real Decreto 407/1992, do 24 de abril, polo que se aproba a Norma Básica de Protección Civil.
- ✓ Real Decreto 893/2013, do 15 de novembro, polo que se aproba a Directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais.
- ✓ Decreto 3769/1972, do 23 de decembro, polo que se aproba o Regulamento da Lei de Incendios Forestais.

- ✓ Decreto 105/2006, do 22 de xuño, polo que se regulan as medidas relativas á prevención de incendios forestais, á protección dos asentamentos no medio rural e á regulación de aproveitamentos e repoboacións forestais.
- ✓ Decreto 245/2009, do 30 de abril, polo que se regulan as delegacións territoriais da Xunta de Galicia.
- ✓ Decreto 177/2016, do 15 de decembro, polo que se fixa a estrutura orgánica da Vicepresidencia e das consellerías da Xunta de Galicia.
- ✓ Decreto 88/2018, do 26 de setembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Xunta de Galicia.
- ✓ Decreto 149/2018, do 5 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural e se modifica parcialmente o Decreto 177/2016, do 15 de decembro, polo que se fixa a estrutura orgánica da Vicepresidencia e das consellerías da Xunta de Galicia.
- ✓ Orde do 18 de abril de 2007, pola que se zonifica o territorio con base no risco espacial de incendio forestal.
- ✓ Orde do 31 de xullo de 2007 pola que se establecen os criterios para a xestión da biomasa vexetal.
- ✓ Orde do 28 de decembro de 2017 pola que se establecen as bases reguladoras das subvencións destinadas á elaboración de instrumentos de ordenación ou xestión forestais, cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural no marco do Plan de desenvolvemento rural de Galicia 2014-2020, e se convocan para o ano 2018.
- ✓ Orde do 13 de xuño de 2018 pola que se determina a época de perigo alto de incendios.
- ✓ Orde do 18 de xaneiro de 2019, conxunta das consellerías de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e do Medio Rural, pola que se establece o

réxime de prestación de servizos das escalas de axentes forestais e axentes facultativos ambientais.

- ✓ Orde do 19 de decembro de 2018 pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión de subvencións para a prevención dos danos causados aos bosques por incendios, desastres naturais e catástrofes, en montes veciñais en man común e en sociedades de fomento forestal (Sofor), cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do Programa de desenvolvemento rural de Galicia (PDR) 2014-2020, e se convocan para o ano 2019.
- ✓ Orde do 19 de decembro de 2018 pola que se establecen as bases reguladoras das axudas para accións silvícolas de prevención dos danos causados aos bosques por incendios, desastres naturais e para o incremento da capacidade de adaptación e do valor ambiental dos ecosistemas forestais, cofinanciadas polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do Programa de desenvolvemento rural (PDR) de Galicia 2014-2020, e se convocan para o ano 2019.
- ✓ Resolución do 28 de maio de 2015 pola que se publica o Plan especial de Protección Civil ante emerxencias por incendios forestais na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ✓ Resolución do 2 de agosto de 2010 pola que se publica o Plan territorial de emerxencias de Galicia (PLATERGA).
- ✓ Resolución do 27 de decembro de 1999 pola que se ordena a publicación do acordo do Consello da Xunta de Galicia, pola que se aproba a nova relación de postos de traballo da Consellería de Medio Ambiente.
- ✓ Resolución do 29 de decembro de 1999, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, sobre as medidas de consolidación do emprego.

- ✓ Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación no DOGA, do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia.
- ✓ Resolución do 5 de agosto de 2010 da Dirección Xeral de Relacións Laborais pola que se dispón o rexistro e a publicación no DOG do acordo do comité intercentros polo que se modifica o texto do V Convenio colectivo único para persoal laboral da Xunta de Galicia.
- ✓ Resolución do 26 de xullo de 2013 pola que se ordena a publicación do Acordo do Consello da Xunta de Galicia do 24 de xullo de 2013 polo que se aproba a relación de postos de traballo da Consellería do Medio Rural e do Mar.
- ✓ Resolución do 4 de agosto de 2014 pola que se ordena a publicación do acordo do Consello da Xunta de Galicia do 1 de agosto de 2014 polo que se aproba a modificación da relación de postos de traballo da Consellería do Medio Rural e do Mar.
- ✓ Resolución do 5 de setembro de 2014 pola que se ordena a publicación do Acordo do Consello da Xunta de Galicia do 4 de setembro de 2014 polo que se aproba a modificación da relación de postos de traballo da Consellería do Medio Rural e do Mar.
- ✓ Resolución do 11 de setembro de 2017 pola que se ordena a publicación do Acordo do Consello da Xunta de Galicia do 7 de setembro de 2017 polo que se aproba a modificación da relación de postos de traballo da Consellería do Medio Rural.
- ✓ Resolución do 31 de outubro de 2014, da Subsecretaría, pola que se publica o Acordo do Consello de Ministros do 24 de outubro de 2014, polo que se

aproba o Plan Estatal de Protección Civil para Emerxencias por Incendios Forestais.

- ✓ Resolución do 28 de maio de 2015 pola que se publica o Plan Especial de Protección Civil ante Emerxencias por Incendios Forestais na Comunidade Autónoma de Galicia (PEIFOGA).

1.3. Obxecto

O **PLADIGA 2019** (Plan de Prevención e Defensa contra os Incendios Forestais de Galicia) ten por obxecto o establecemento da organización e o procedemento de actuación dos recursos e servizos cuxa titularidade corresponde á Comunidade Autónoma de Galicia, daqueles que poidan ser asignados a este pola Administración Xeral do Estado, así como dos que puidesen ser facilitados por outras entidades públicas ou privadas para facer fronte aos incendios forestais dentro do territorio galego, e permitir, no seu caso, unha coordinación e actuación conxunta dos diversos servizos e administracións implicadas na loita contra o lume, **co fin de desenvolver na súa totalidade a fase de actuación das Situacións 0 e 1**, referidas a aqueles lumes forestais con **Índice de Gravidade Potencial 0 ou 1**, clasificados así polas dimensións ou as características da masa forestal afectada, e aquelas propias asignadas para a Situación 2 no PEIFOGA.

1.4. Funcións básicas

- Prever a estrutura organizativa e os procedementos para a prevención, detección, extinción e investigación de incendios forestais segundo as épocas de perigo.
- Establecer con carácter xeral as épocas de perigo, relacionadas co risco de incendios forestais, en función das previsións xerais e dos diferentes parámetros locais que definen o risco.
- Reducir ao máximo posible, tendo en consideración os recursos dispoñibles, as consecuencias ecolóxicas, económicas e sociais producidas polos incendios forestais.

- Establecer os obxectivos e as actuacións a desenvolver no ano 2019 para facer fronte aos incendios forestais.

1.5. Antecedentes

A Comunidade Autónoma de Galicia veu realizando os plans INFO correspondentes ao seu ámbito territorial, de acordo coas funcións que, en materia de conservación da natureza, lle foron transferidas no seu día.

Ata o ano 1997 o organismo responsable da súa elaboración foi a Consellería de Agricultura, Gandería e Montes, pasando a exercer esta función a Consellería de Medio Ambiente ata o ano 2005, cando se traspasa á Consellería do Medio Rural.

No ano 2012 a responsabilidade da elaboración do plan pasa á Consellería do Medio Rural e do Mar e no ano 2015 traspásase de novo á Consellería do Medio Rural.

Polo tanto neste momento, e sen contabilizar ao ano 1990, no que ao través de diferentes comarcas piloto se iniciou un operativo específico para a loita contra os incendios forestais en Galicia, fai 29 anos que se aplican anualmente Plans específicos de prevención e defensa contra incendios forestais en Galicia.

No Anexo 1 indícase a evolución dende o ano 1976 ata o ano 2018 en canto a número de lumes e superficies queimadas arboradas e totais afectadas anualmente.

1.6. Ámbito de aplicación

A totalidade do terreo forestal e a zona de influencia forestal dentro do territorio da Comunidade Autónoma de Galicia.

1.7. Medios adscritos ao PLADIGA

Os medios contemplados no PLADIGA son:

- Os medios propios da Consellería do Medio Rural (CMR), de entidades públicas e privadas.

- Os medios propios da Administración Local, incluíndo os Grupos de Emerxencias Supramunicipais (GES), as brigadas de prevención e extinción, os vehículos motobomba conveniados, os parques comarcais de bombeiros e os parques municipais de bombeiros.
- Os medios contemplados no Plan de actuacións de prevención e loita contra os incendios forestais do Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA) para o apoio as CCAA.
- Os apoios puntuais de medios das CCAA fronteirizas coas que existe convenio ou acordo.

Todos os medios asignados ao plan poden ser mobilizados a calquera lugar da Comunidade Autónoma de Galicia. No caso dos medios contemplados no Plan de actuacións de prevención e loita contra os incendios forestais do Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA) a dita mobilización realizarase de acordo cos protocolos establecidos.

1.8. Clasificación dos lumes en función do índice de gravidade potencial e situacións operativas

Segundo o establecido na Directriz básica de planificación de protección civil de emerxencia por incendios forestais (*Real Decreto 893/2013, do 15 de novembro*) e no PEIFOGA a clasificación dos lumes depende do establecemento previo dun **índice de gravidade potencial**, en función do cal se declarará unha **situación operativa**.

Os índices de gravidade potencial dos lumes determínanse en función da topografía da zona, das dimensións do incendio, dos combustibles existentes, das características das masas forestais ameazadas, das infraestruturas de defensa contra incendios (devasas, rede viaria, reservas e puntos de auga, etc.), das condicións meteorolóxicas reinantes (vento, temperatura, humidade relativa), das posibles ameazas potenciais para as persoas non relacionadas cos labores de extinción, da presenza de instalacións e infraestruturas sensibles (tendidos eléctricos, gasodutos, estradas principais...).

Os lumes clasifícanse segundo o seu **nivel de gravidade potencial**, mediante a seguinte escala:

- **Índice de gravidade potencial 0:** referido a aquel incendio no que, na súa evolución máis desfavorable, non hai ameaza ningunha para aquelas persoas non relacionadas co dispositivo de extinción, nin para bens distintos aos de natureza forestal, e o dano forestal esperable é moi reducido (pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada).
- **Índice de gravidade potencial 1:** referido a aquel incendio no que, na súa evolución máis desfavorable, se prevé a necesidade de poñer en práctica medidas para a protección de persoas alleas ao dispositivo de extinción ou existen bens illados ameazados de natureza non forestal (infraestruturas sensibles ou redes de subministracións), e o dano forestal esperable é considerable (pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada).
- **Índice de gravidade potencial 2:** referido a aquel incendio no que, na súa evolución máis desfavorable, se prevé unha ameaza seria dos núcleos de poboación ou das infraestruturas de especial importancia, e o dano forestal esperable é moi importante (pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada), de xeito que se fai necesario adoptar inmediatamente medidas para a atención e o socorro da poboación ou para a protección dos bens.
- **Índice de gravidade potencial 3:** referido a aquel incendio no que, unha vez apreciadas as circunstancias anteriores no seu índice máximo de gravidade, concorren outras sobre o dispositivo de extinción que imposibilitan continuar co labor encamiñado ao control do incendio.

A **situación operativa dos plans** será consecuencia dos danos ocorridos ou do dano potencial que, de forma técnica e realista, se prevé que pode chegar a ocasionar (índice de gravidade potencial) e da dispoñibilidade de medios e recursos dispostos, e teranse en conta ademais outros criterios relativos a:

- A simultaneidade temporal e/ou a concentración espacial de conatos ou incendios forestais que poderían ter lugar nun espazo territorial determinado.
- A suficiencia, idoneidade e disposición dos medios e recursos cos que conte o plan para o control do incendio e/ou para a atención e o socorro da poboación afectada.
- A estacionalidade temporal, así como a activación e posta en servizo dos dispositivos de prevención e extinción de incendios forestais determinados nos plans.
- Outras circunstancias de índole administrativa por razón do espazo territorial afectado, ou pola intensidade e/ou a gravidade das consecuencias sobrevidas ou potenciais sobre as persoas e os seus bens.
- Calquera outra a criterio da autoridade a quen lle corresponda a dirección do plan activado correspondente.

Atendendo aos criterios anteriores, as situacións operativas do PEIFOGA serán:

- **Situación 0:** situación de emerxencia provocada por un ou varios incendios forestais que, na súa evolución previsible, poidan afectar só bens de natureza forestal e poidan ser controlados cos medios e recursos do propio plan local ou da comunidade autónoma, incluídos os medios do Estado, a condición de que estes últimos actúen dentro da súa zona de actuación preferente.
A situación 0 corresponderá con carácter xeral a incendios con IGPO.
- **Situación 1:** situación de emerxencia provocada por un ou varios incendios forestais que, na súa evolución previsible, poidan afectar gravemente bens forestais e, se é o caso, levemente a poboación e os bens de natureza non forestal e que poidan ser controlados cos medios e recursos do plan da comunidade autónoma, ou para cuxa extinción poida ser necesario que, a solicitude do órgano competente

da comunidade autónoma e tras a valoración da Dirección Xeral de Protección Civil e Emerxencias do Ministerio do Interior ou da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural e Política Forestal do Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, segundo corresponda, sexan incorporados medios extraordinarios.

O plan activarase en situación 1 para incendios IGP0 cando sexa necesaria a incorporación de medios extraordinarios, ou ben para incendios IGP1, declarados así porque o dano esperado é considerable, pola extensión do incendio ou polas características da masa afectada, pero nos que non é necesario poñer en práctica medidas de protección dirixidas á poboación allea ao dispositivo de extinción.

- **Situación 2:** situación de emerxencia provocada por un ou varios incendios forestais que, na súa evolución previsible, poidan afectar gravemente a poboación e os bens de natureza non forestal, e que esixen a adopción inmediata de medidas de protección e socorro. Pode ser necesario que, a solicitude do órgano competente da comunidade autónoma, sexan incorporados medios extraordinarios ou que poden comportar situacións que deriven cara ao interese nacional.

O plan activarase en situación 2 para incendios IGP1 ou superiores cando a cualificación veña motivada pola afección á poboación e aos bens de natureza non forestal (vías principais de comunicación e redes principais de subministración) e sexa necesario adoptar medidas de protección dirixidas á poboación, tales como evacuación e/ou albergue.

A cualificación da situación operativa do plan será establecida polo director/a do plan a través do centro de coordinación central do SPDCIF para as situacións 0 e 1 e, polo delegado territorial da Xunta de Galicia na provincia que estea afectada polo lume, para a situación 2, a proposta do centro de coordinación central do SPDCIF.

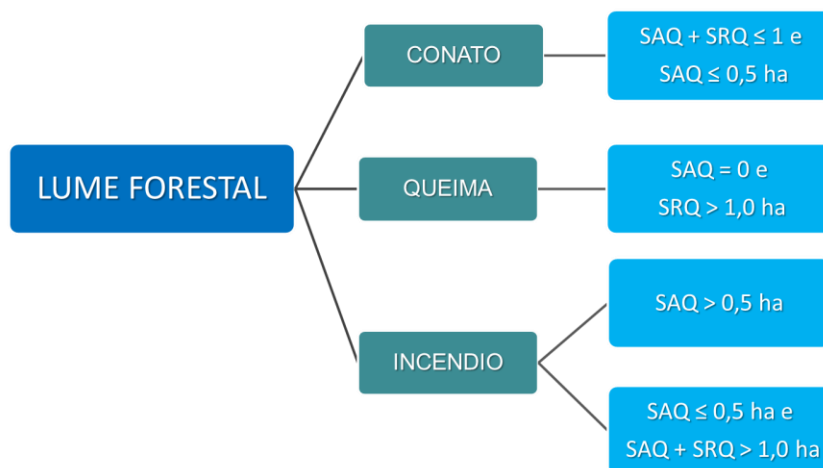
Esta cualificación poderá variar de acordo coa evolución do incendio. Así mesmo, a situación operativa 1 será comunicada ao organismo competente en materia de protección civil, a través do CIAE112.

- **Situación 3:** situación de emerxencia correspondente e consecutiva á declaración de emerxencia de interese nacional polo Ministerio do Interior. Efectuarase por propia iniciativa ou a instancia do conselleiro competente en materia de protección civil ou do delegado do Goberno en Galicia.

1.9. Esquema de lume forestal

O **lume forestal** é aquel que se estende sen control sobre terreo forestal afectando a vexetación que non estaba destinada a arder e que, segundo o tipo de vexetación e superficie queimada, se clasifica en conato, incendio ou queima.

Co fin de especificar que se denomina conato, incendio ou queima, preséntase o seguinte esquema de lume forestal.

SAQ: superficie arborada queimada SRQ: superficie rasa queimada

Figura 1: Esquema de lume forestal segundo a superficie queimada.

No presente documento, durante a redacción e de forma xenérica, pódense empregar como sinónimos lume e incendio forestal, e a efectos estatísticos seguirase o esquema anteriormente amosado.

2. Obxectivos do PLADIGA

2.1. Introducción

Os obxectivos a acadar por calquera sistema organizativo contra incendios forestais deben ser á vez ambiciosos e realistas. Para iso fíxase un obxectivo xeral -normalmente difícil de cuantificar- cuxo grao de cumprimento se medirá a través doutros obxectivos de control máis facilmente cuantificables.

Os obxectivos de control establécense anualmente e son de aplicación para todo o territorio galego, pero tanto as provincias como os distintos Distritos Forestais teñen a obriga de tentar acadalos.

O PLADIGA conta, ademais dos obxectivos xerais e de control con:

- Obxectivos complementarios: referentes a cuestións fundamentais para o desenvolvemento da loita contra os incendios forestais.
- Obxectivos específicos: obxectivos concretos establecidos anualmente polo PLADIGA e que deben ser acadados cada ano.

2.2. Obxectivo xeral

O obxectivo xeral do PLADIGA é reducir ao mínimo posible os danos ecolóxicos, económicos e sociais producidos polos lumes forestais na Comunidade Autónoma de Galicia, dentro dos recursos dispoñibles.

2.3. Obxectivos de control

De acordo co obxectivo xeral, establécense como obxectivos de control para o ano 2019 os seguintes:

2.3.1. Superficie queimada por lume

Establécese o obxectivo de reducir a superficie queimada total con respecto da media dos últimos dez anos (5,98 ha). O cumprimento do obxectivo sería óptimo se se reducira a dita superficie por baixo da media dos últimos dez anos eliminando o valor máis alto e o valor máis baixo da serie (4,78 ha).

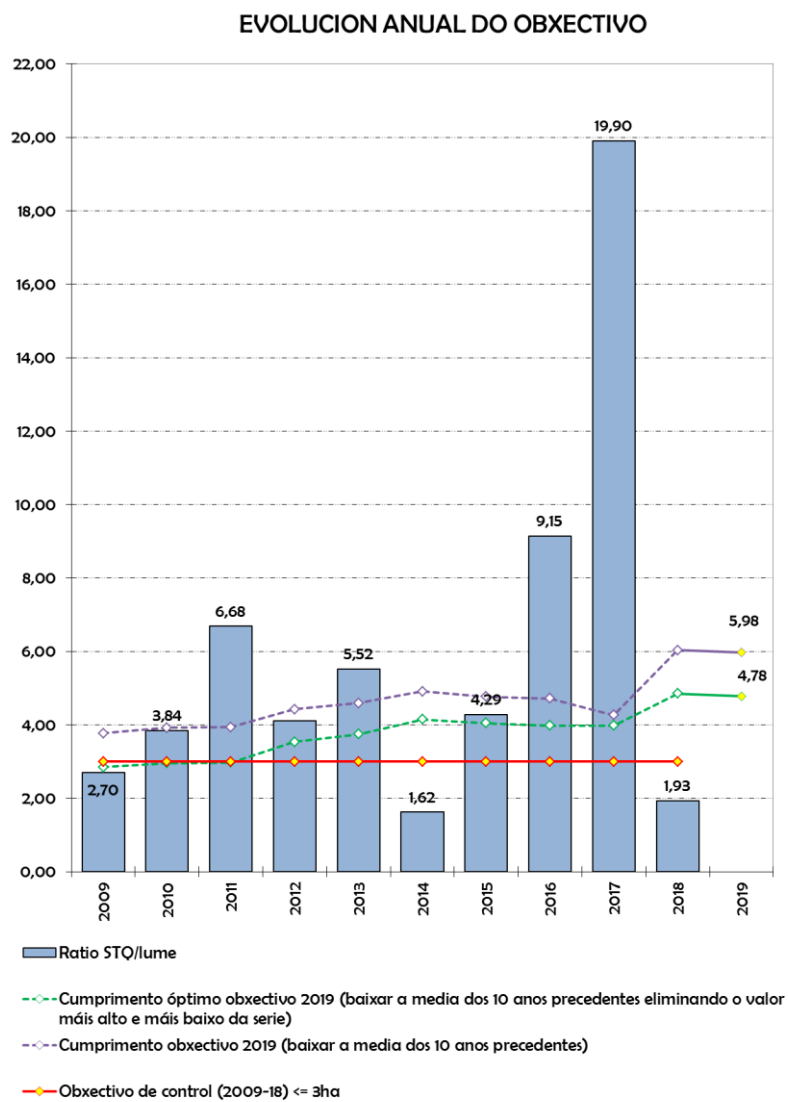

Gráfico 1: Superficie queimada por lume

2.3.2. Superficie arborada queimada por lume

Establécese o obxectivo de reducir a superficie arborada queimada por lume con respecto da media dos últimos dez anos (2,30 ha). O cumprimento do obxectivo sería óptimo se se reducira a dita superficie por baixo da media dos últimos dez anos eliminando o valor máis alto e o valor máis baixo da serie (1,52 ha).

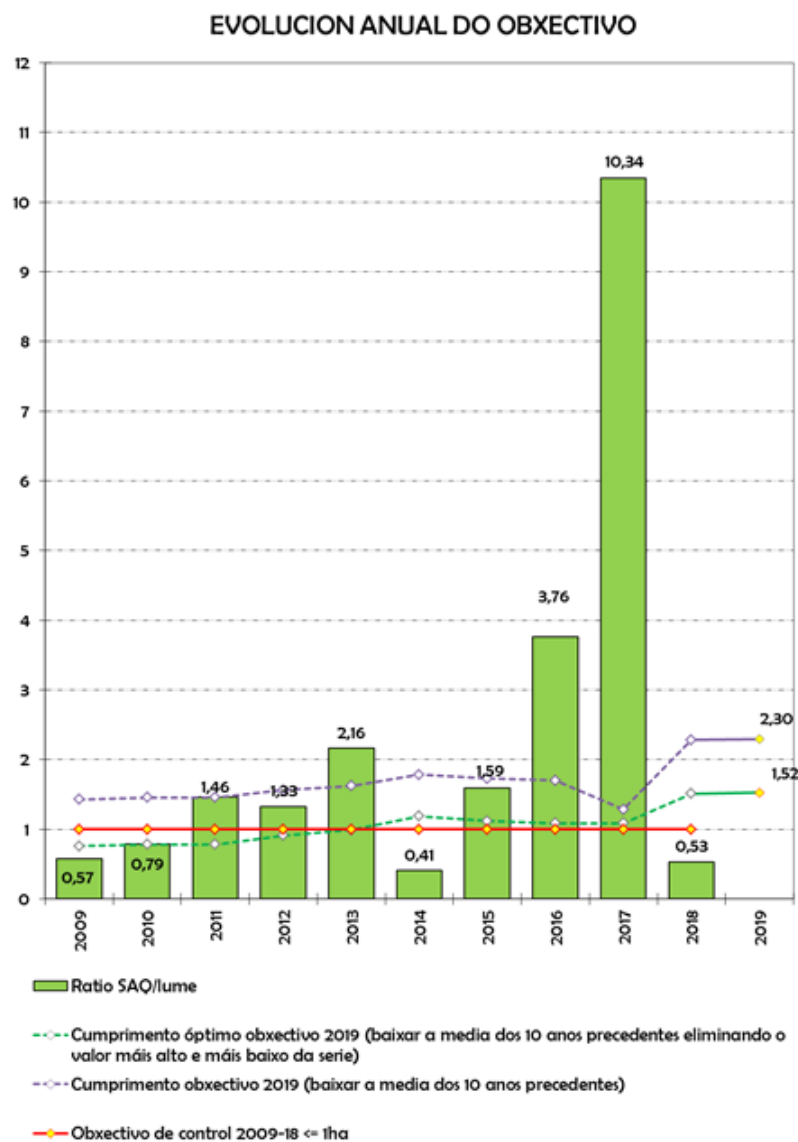

Gráfico 2: Superficie arborada queimada por lume

2.3.3. Tamaño dos lumes

O obxectivo básico neste aspecto é dobre:

- Manter o número de **lumes maiores de 25 ha por debaixo do 2%** do total.
- Manter a porcentaxe de lumes menores ou iguais a 1 ha **por riba do 70%**.

LUMES E SUPERFICIES QUEIMADAS NOS DEZ ÚLTIMOS ANOS.								
	LUMES			SUPERFICIE (ha)			RATIOS	
	Nº	%>25Ha	%<=1Ha	SAQ	SRQ	STQ	SAQ/LUME	STQ/LUME
2009	3.971	1,64%	75,67%	2.275,40	8.464,30	10.739,70	0,57	2,70
2010	3.852	2,54%	75,70%	3.034,98	11.772,36	14.807,34	0,79	3,84
2011	6.342	3,50%	71,11%	9270,38	33.121,79	42.392,17	1,46	6,68
2012	3.794	2,24%	73,22%	5.038,70	10.559,40	15.598,10	1,33	4,11
2013	3.581	3,02%	77,88%	7.747,40	12.028,48	19.775,88	2,16	5,52
2014	1.227	1,06%	82,31%	502,83	1.488,31	1.991,14	0,41	1,62
2015	2.854	2,73%	75,40%	4.543,75	7.690,58	12.234,33	1,59	4,29
2016	2.354	3,40%	78,55%	8.846,70	12.687,06	21.533,76	3,76	9,15
2017	3.120	5,67%	71,12%	32.267,50	29.828,76	62.096,26	10,34	19,90
2018	1.365	1,39%	83,08%	729,34	1.907,08	2.636,42	0,53	1,93

Táboa 1: Lumes e superficie queimada nos 10 últimos anos

Distribución en porcentaxe do número de lumes con superficie total queimada > 25 ha.

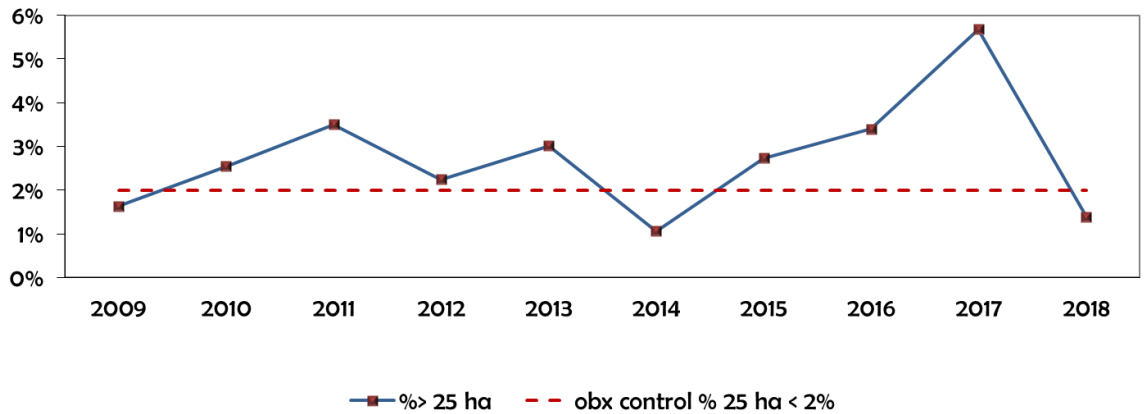

Gráfico 3: Porcentaxe de número de lumes por superficie queimada

Distribución en porcentaxe do número de lumes con superficie total queimada <= 1 ha.

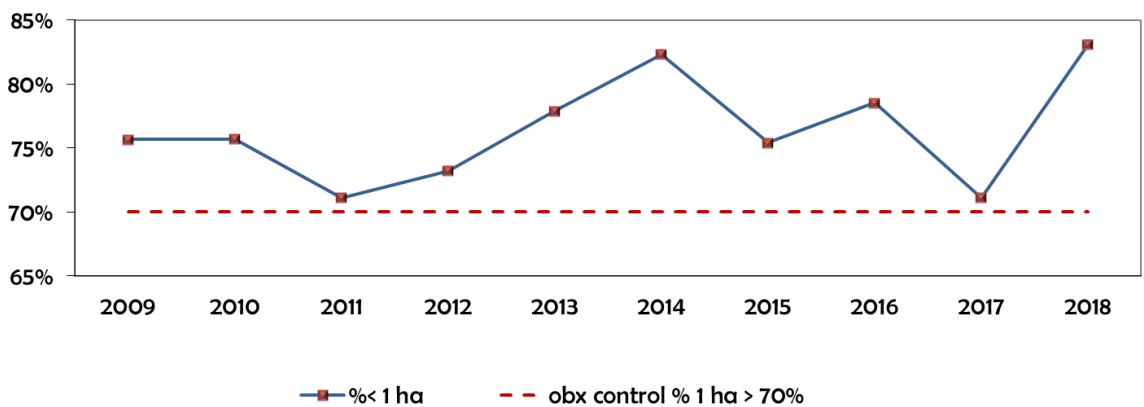

Gráfico 4: Porcentaxe de número de lumes por superficie queimada

2.3.4. Número de incendios

Incendio: SAQ>0,5 ha. ou SAQ ≤0,5 ha. e SAQ + SRQ>1,0 ha.

O obxectivo para o ano 2019 é **reducir o número de incendios con respecto da media dos últimos dez anos (572 incendios).**

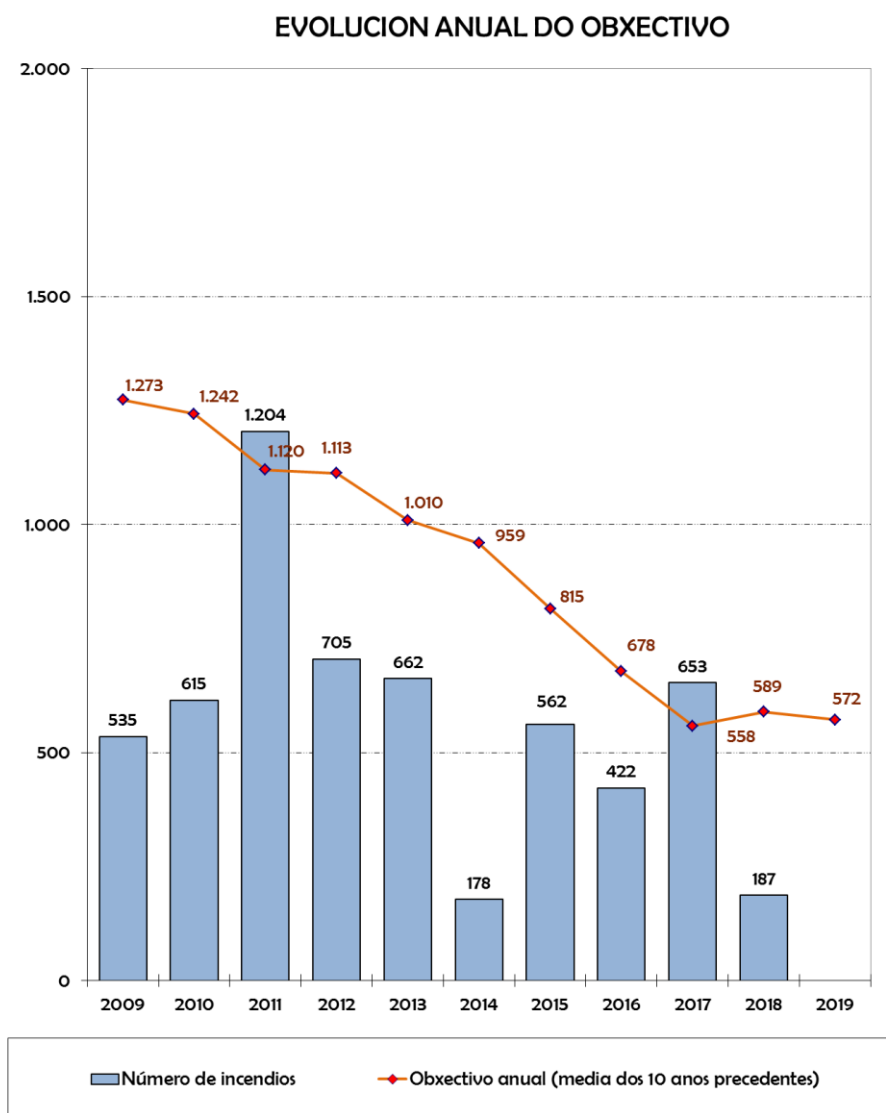

Gráfico 5: Número de incendios

2.3.5. Superficie queimada total

Establécese o obxectivo de reducir a superficie queimada total con respecto da media dos últimos dez anos (20.380,51 ha). O cumprimento do obxectivo sería óptimo se se reducira a dita superficie por baixo da media dos últimos dez anos eliminando o valor máis alto e o valor máis baixo da serie (17.464,71 ha).

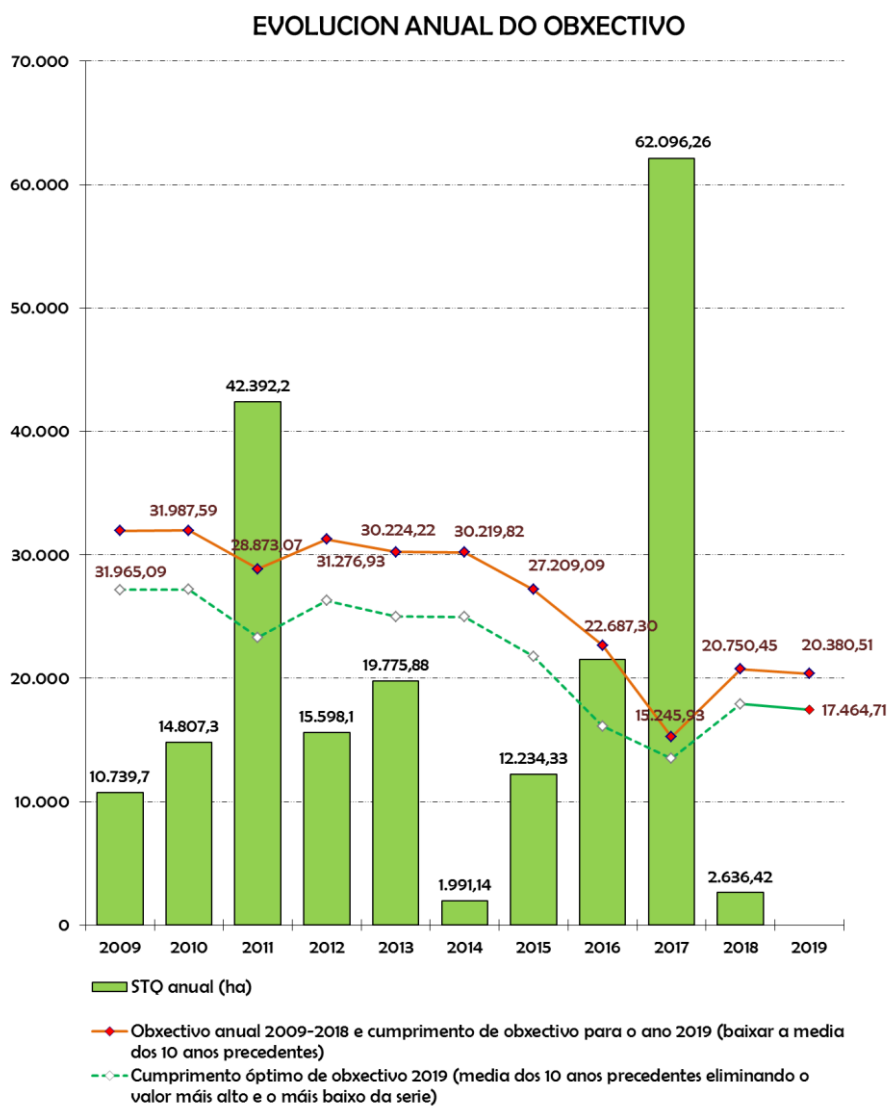

Gráfico 6: Superficies queimadas

2.3.6. Número de activacións do PEIFOGA en Situación 2

Conseguir unha diminución do número de activacións do PEIFOGA en Situación 2 respecto da media dos últimos 5 anos.

Para a súa comparación cos datos anteriores ao ano 2015 empregárase para eses anos o número de lumes de Nivel 1.

Ano	Nivel 1 / Situación 2
2014	0
2015	13
2016	23
2017	26
2018	1
TOTAL	63
MEDIA	13

Táboa 2: Número de activacións do PEIFOGA en Situación 2

2.4. Obxectivos complementarios e accións

Os **obxectivos complementarios** que o PLADIGA establece para o presente ano son os seguintes:

- ✓ Fomentar ao máximo a colaboración de veciños, entidades locais, comunidades e asociacións na loita contra os lumes forestais.
- ✓ Previr accidentes coidando a seguridade do persoal.
- ✓ Manter a moral de todo o persoal implicado na loita contra os incendios forestais.

- ✓ Priorizar as actuacións para que os lumes non ameacen ás persoas nin aos seus bens, nin ás infraestruturas vitais, nin se acheguen aos espazos naturais protexidos.
- ✓ Continuar coa labor de investigación nas vertentes policial, forestal e sociolóxica.
- ✓ Continuar coa elaboración da cartografía e base de datos de incendios forestais.
- ✓ Incrementar a coordinación e colaboración entre a Administración e as distintas organizacións do sector forestal.
- ✓ Diminuír o risco de incendio nas parcelas abandonadas.

As **accións** para acadar os obxectivos complementarios son as seguintes:

- ✓ Diseñar e impulsar o Plan de Prevención.
- ✓ Diseñar e impulsar o Plan de Detección, Disuasión, Investigación e Medidas Correctoras.
- ✓ Diseñar e impulsar o Plan de Extinción.
- ✓ Diseñar e impulsar o Plan de Formación.
- ✓ Manter a estreita colaboración coa Administración Central, Local e con outros departamentos da Xunta de Galicia relacionados directa ou indirectamente coa prevención e defensa contra os incendios forestais.
- ✓ Realizar o levantamento GPS do perímetro de todos os incendios forestais.
- ✓ Realizar contactos periódicos nos Distritos, promovendo a participación dos distintos niveis do sector forestal (asociacións de propietarios, empresarios, CMVMC...) para buscar fórmulas de colaboración efectiva.
- ✓ Reforzar os controis e realizar un seguimento das obrigas que marca a Lei 3/2007.
- ✓ Promover actuacións que eviten o abandono das zonas agrícolas e forestais.

2.5. Obxectivos específicos e accións

Os obxectivos específicos e as accións a desenvolver no PLADIGA 2019 son:

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS	ACCIÓNS
Apoio á Administración Local para o exercicio das competencias en materia de prevención de incendios forestais	Tramitación do Planeamento municipal de prevención e defensa contra os incendios forestais.
	Colaboración técnica da Administración Xeral da Comunidade Autónoma para o exercicio por parte dos concellos das competencias que lles corresponden en materia de execución subsidiaria.
	Formalización de contratos de xestión da biomasa cos titulares das parcelas incluídas nas faixas secundarias de xestión da biomasa das parroquias priorizadas.
	Colaboración para proxectos piloto públicos ou privados de mobilización de terras nas faixas secundarias de xestión da biomasa.
Clarificar o marco normativo en materia de prevención e defensa contra os incendios forestais	Elaboración dun novo borrador da Lei de prevención e defensa contra incendios forestais de Galicia e elaboración dun procedemento de participación do persoal do SPDCIF.
Incremento da superficie xestionada en materia de prevención de incendios forestais	Coordinación coas entidades responsables de realizar os traballo de xestión da biomasa nas redes de faixas primarias.
	Execución subsidiaria por parte da Consellería do Medio Rural nas faixas primarias de xestión da biomasa, nas distancias de arboredo e nas plantacións ilegais.
Mellorar a eficacia na extinción dos incendios forestais garantindo a seguridade do persoal de extinción do SPDCIF	Deseño e posta en marcha dun plan de formación integral para o persoal do SPDCIF.
	Inclusión na oferta de emprego público de 8 prazas de técnicos (2 por provincia) especializados na coordinación das labores de extinción en grandes incendios forestais.
Creación de discontinuidades en zonas con acumulación de biomasa e con alto risco de incendio	Deseño dun plan preventivo para cada un dos 19 Distritos Forestais no que se incluíran os perímetros de alto risco de incendio.
	Potenciar o emprego de queimas controladas para a xestión da biomasa mediante a elaboración dun protocolo para a execución de queimas controladas
Incrementar a resiliencia das zonas de interface urbano forestal fronte aos grandes incendios forestais	Realización de accións divulgativas por parte dos Distritos Forestais dirixidas ao persoal técnico dos concellos sobre os beneficios das frondosas caducifolias autóctonas de cara á protección dos núcleos rurais fronte aos lumes forestais.
Fomentar a participación da sociedade civil na vixilancia e detección de incendios forestais.	Posta en marcha dun servizo telefónico específico e gratuíto para a denuncia de forma anónima de presuntas actividades delituosas incendiarias.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS	ACCIÓNS
Reforzar e mellorar da operatividade do SPDCIF	Continuar co proceso de reorganización do operativo iniciado no ano 2018, creando 137 novas brigadas de persoal laboral que no ano 2019 estarán operativas un total de 5 meses, ao igual que o resto do persoal laboral de campaña.
	Creación de novas prazas de persoal técnico e emisoristas no CCC e nos CCP
	Inclusión na oferta de emprego público de novas prazas de axentes BIFF no marco dun proxecto piloto para a potenciación da investigación de incendios forestais
Mellorar as tecnoloxías da información e a comunicación (TIC) no ámbito da loita contra os incendios forestais.	Inicio dun proxecto de colaboración coa Fundación Pública CESGA para a identificación e localización automática e temperá de incendios forestais a partir das imaxes das cámaras de vixilancia aplicando tecnoloxías de Deep Learning.
	Elaboración dun estudo para a ampliación da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia.
	Inicio dun proxecto piloto de sensorización e obtención de datos meteorolóxicos en puntos estratéxicos do territorio.
	Desenvolvemento dun proxecto piloto para o estudo do emprego de UAVs (drons) como apoio para as BIFF en vixilancia e detección de actividade incendiaria, control de xestión da biomasa e investigación.
	Desenvolvemento dun proxecto piloto para o estudo do emprego de UAVs (drons) como apoio para a UTA en extinción de incendios.
	Continuar a traballar coa mellora da capacidades de Xeocode e do resto das aplicacións informáticas integradas nel, e na interoperatividade coa Rede Tetra.
Diminuír a erosión post-incendio naqueles incendios que pola súa magnitude, situación ou valor ecolóxico da zona afectada o precisen.	Continuar coa aplicación de técnicas de avaliación do risco de erosión post-incendio e coa planificación de medidas correctoras co CIF de Lourizán.
Mellorar na seguridade do persoal de extinción.	Continuar coa avaliación actualizada de riscos en traballos de extinción de incendios forestais.
Continuar coa adaptación das bases de medios aéreos á normativa en vigor.	Execución das obras de adecuación das infraestruturas existentes para a homologación das bases de medios aéreos.
Continuar a mellora na coordinación con outros departamentos da Administración en relación coas limitacións e seguimento en zonas queimadas.	Mantemento dos protocolos de transmisión de información sobre zonas queimadas.
Homoxeneizar a definición dos requirimentos mínimos dos EPIS	Actualizar, colaborando no seo do CLIF (Comité de loita contra os incendios forestais) o catálogo de EPIS .

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS	ACCIÓNS
Continuar coa mellora do coñecemento dos recursos dispoñibles na extinción de incendios.	Actualizar o catálogo de medios dos Distritos.
Continuar a concienciación á poboación escolar sobre os valores e defensa do monte.	Plan de divulgación realizado por Técnicos/as, Axentes Facultativos Medioambientais e Axentes Forestais en Centros de Ensino de Educación Primaria e Secundaria, e coordinado dende os Distritos Forestais. Participación no Plan Proxecta da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional a través do proxecto "O Monte Vivo" no marco do Plan Estratéxico de Xuventude de Galicia 2014-2016. Horizonte 2020. "Xuventude 2016"
Mellora do equipamento técnico do persoal do SPDCIF	Posta en marcha dun plan de renovación dos vehículos do persoal do SPDCIF
Continuar co proceso de mellora e modernización dos medios de extinción.	Dende o ano 2013 renováronse 42 motobombas do parque dos concellos mediante cesión en propiedade e 66 motobombas do parque do SPDCIF. Continuarase coa renovación do parque de motobombas do SPDCIF, estando prevista a adquisición de 11 unidades durante o ano 2019.

Táboa 3: Obxectivos específicos e accións.

3. Elementos básicos para a planificación

3.1. Zonificación do territorio

A partir da Resolución do 27 de decembro de 1999, publicada o 29 de decembro de 1999, a zonificación do territorio a efectos de Prevención e Defensa contra incendios forestais pasa a ser de **Provincias, Distritos Forestais, Demarcacións Forestais e Concellos**.

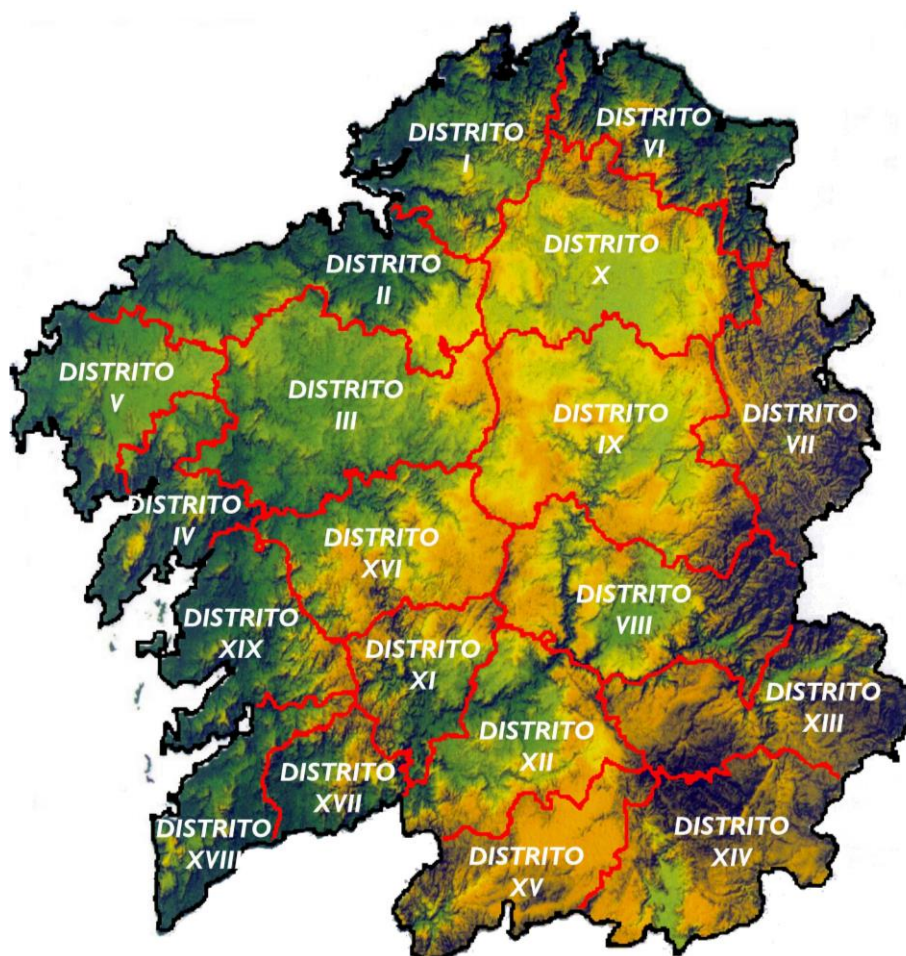

Figura 2: Mapa de Distritos Forestais

DISTRIBUCIÓN POR DISTRITOS FORESTAIS E PROVINCIAS							
A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra	
Distrito I	Ferrol	Distrito VI	A Mariña - Lucense	Distrito XI	O Ribeiro-Arenteiro	Distrito XVI	Deza - Tabeirós
Distrito II	Bergantiños-M. Coruñesas	Distrito VII	Fonsagrada-Os Ancares	Distrito XII	Miño - A Arnoia	Distrito XVII	O Condado-A Paradanta
Distrito III	Santiago - Meseta Interior	Distrito VIII	Terra de Lemos	Distrito XIII	Valdeorras - Trives	Distrito XVIII	Vigo - Baixo Miño
Distrito IV	Barbanza	Distrito IX	Lugo - Sarria	Distrito XIV	Verín - Viana	Distrito XIX	Caldas - O Salnés
Distrito V	Fisterra	Distrito X	Terra Chá	Distrito XV	A Limia		

Táboa 4: Distribución por Distritos Forestais e Provincias.

3.2. Distribución por Demarcacións Forestais e Concellos

PROVINCIA DE A CORUÑA:

Distrito Forestal I. Ferrol:

- *Demarcación de Eume:* concellos de Cabanas, A Capela, Monfero, Pontedeume e As Pontes de García Rodríguez.
- *Demarcación de Ferrol:* concellos de Ares, Cedeira, Fene, Ferrol, Moeche, Mugardos, Narón, Neda, San Sadurniño, As Somozas e Valdoviño.
- *Demarcación de Ortegá:* concellos de Cariño, Cerdido, Mañón e Ortigueira.

Distrito Forestal II. Bergantiños - Mariñas Coruñesas:

- *Demarcación de Bergantiños:* concellos de Cabana de Bergantiños, Carballo, Coristanco, Laxe, Malpica de Bergantiños e Ponteceso.
- *Demarcación de Betanzos:* concellos de Aranga, Betanzos, Oza-Cesuras, Coirós, Curtis, Irixoa, Miño, Paderne, Vilasantar e Vilarmaior.

- *Demarcación de A Coruña:* concellos de Abegondo, Arteixo, Bergondo, Cambre, Carral, A Coruña, Culleredo, Laracha, Oleiros e Sada.

Distrito Forestal III. Santiago - Meseta Interior:

- *Demarcación de Arzúa:* concellos de Arzúa, Frades, Mesía, O Pino e Touro.
- *Demarcación de Melide:* concellos de Boimorto, Melide, Santiso, Sobrado e Toques.
- *Demarcación de Ordes* concellos de Cerceda, Ordes, Oroso, Tordoia, Trazo e Val do Dubra.
- *Demarcación de Santiago:* concellos de Ames, Boqueixón, Brión, Santiago de Compostela, Teo, e Vedra.

Distrito Forestal IV. Barbanza:

- *Demarcación de Barbanza:* concellos de Boiro, Pobra do Caramiñal, Porto do Son e Ribeira.
- *Demarcación de Noia - A Barcala:* concellos de A Baña, Negreira, Noia e Outes.
- *Demarcación de O Sar:* concellos de Dodro, Lousame, Padrón, Rianxo e Rois.

Distrito Forestal V. Fisterra:

- *Demarcación de Fisterra:* concellos de Cee, Corcubión, Dumbría, Fisterra e Muxía.
- Demarcación de Terra de Soneira: concellos de Camariñas, Vimianzo e Zas.
- *Demarcación de Xallas - Muros:* concellos de Carnota, Mazaricos, Muros e Santa Comba.

PROVINCIA DE LUGO

Distrito Forestal VI. A Mariña Lucense:

- *Demarcación de A Mariña Central:* concellos de Alfoz, Burela, Foz, Lourenzá, Mondoñedo e O Valadouro.
- *Demarcación de A Mariña Occidental:* concellos de Cervo, Ourel, O Vicedo, Viveiro e Xove.
- *Demarcación de A Mariña Oriental:* concellos de Barreiros, A Pontenova, Ribadeo e Trabada.

Distrito Forestal VII. Fonsagrada-Os Ancares:

- *Demarcación de Os Ancares I:* concellos de Baralla, Becerreá e Navia de Suarna.
- *Demarcación de Os Ancares II:* concellos de Cervantes, As Nogais e Pedrafita do Cebreiro.
- *Demarcación de A Fonsagrada:* concellos de Baleira, A Fonsagrada e Negueira de Muñiz.

Distrito Forestal VIII. Terra de Lemos:

- *Demarcación de Chantada:* concellos de Carballedo, Chantada e Taboada.
- *Demarcación de Quiroga:* concellos de Folgoso do Courel, Quiroga e Ribas de Sil.
- *Demarcación de Monforte 1:* concellos de Bóveda, Pantón e O Saviñao.
- *Demarcación de Monforte 2:* concellos de Monforte de Lemos, A Pobra de Brollón e Sober.

Distrito Forestal IX. Lugo - Sarria:

- *Demarcación de Lugo 1:* concellos de Friol, Lugo, Outeiro de Rei e Rábade.
- *Demarcación de Lugo 2:* concellos de Castroverde, O Corgo, Guntín, Láncara e O Páramo.
- *Demarcación de A Ulloa:* concellos de Antas de Ulla, Monterroso, Palas de Rei e Portomarín.

- *Demarcación de Sarria:* concellos de O Incio, Paradela, Samos, Sarria e Triacastela.

Distrito Forestal X. Terra Cha:

- *Demarcación de Meira:* concellos de Castro de Rei, Cospeito, Meira, A Pastoriza, Pol, Ribeira de Piquín e Riotorto.
- *Demarcación de Vilalba 1:* concellos de Begonte, Guitiriz e Xermade.
- *Demarcación de Vilalba 2:* concellos de Abadín, Muras e Vilalba.

PROVINCIA DE OURENSE

Distrito Forestal XI. O Ribeiro - Arenteiro:

- *Demarcación de O Carballiño 1:* concellos de O Carballiño, Maside, Piñor, Punxín, San Amaro e San Cristovo de Cea.
- *Demarcación de O Carballiño 2:* concellos de Beariz, Boborás e O Irixo.
- *Demarcación de O Ribeiro:* concellos de Arnoia, Avión, Beade, Carballeda de Avia, Castrelo de Miño, Cenlle, Cortegada, Leiro, Melón e Ribadavia.

Distrito Forestal XII. Miño - A Arnoia:

- *Demarcación de Allariz - Maceda:* concellos de Allariz, Baños de Molgas, Xunqueira de Ambía, Xunqueira de Espadañedo, Maceda, Paderne de Allariz e Taboadela.
- *Demarcación de Ourense:* concellos de Amoeiro, Barbadás, Coles, Esgos, Nogueira de Ramuín, Ourense, Pereiro de Aguiar, A Peroxa, San Cibrao das Viñas, Toén e Vilamarín.
- *Demarcación de Terra de Celanova:* concellos de A Bola, Cartelle, Celanova, Gomesende, A Merca, Padrenda, Pontedevea, Quintela de Leirado, Ramirás e Vereá.

Distrito Forestal XIII. Valdeorras - Trives:

- *Demarcación de Terra de Caldelas:* concellos de Castro Caldelas, Montederramo, Parada de Sil e A Teixeira.

- *Demarcación de Terra de Trives:* concellos de Chandrexa de Queixa, Manzaneda, A Pobra de Trives e San Xoán de Río.
- *Demarcación de Valdeorras 1:* concellos de O Barco de Valdeorras, O Bolo, Larouco, Petín, A Rúa, Rubiá e Vilamartín de Valdeorras.
- *Demarcación de Valdeorras 2:* concellos de Carballeda de Valdeorras e A Veiga.

Distrito Forestal XIV. Verín - Viana:

- *Demarcación de Verín 1:* concellos de Castrelo do Val e Laza.
- *Demarcación de Verín 2:* concellos de Cualedro, Monterrei, Oímbra, Verín e Vilardevós.
- *Demarcación de Viana 1:* concellos de A Gudiña e A Mezquita.
- *Demarcación de Viana 2:* concellos de Riós, Viana do Bolo e Vilariño de Conso.

Distrito Forestal XV. A Limia:

- *Demarcación de A Limia 1:* concellos de Xinzo de Limia, Sandiás, Sarreaus, Trasmiras, Vilar de Barrio e Vilar de Santos.
- *Demarcación de A Limia 2:* concellos de Baltar, Os Blancos, Calvos de Randín, Porqueira e Rairiz de Veiga.
- *Demarcación de Baixa Limia 1:* concellos de Bande, Lobios e Muíños.
- *Demarcación de Baixa Limia 2:* concellos de Entrimo e Lobeira.

PROVINCIA DE PONTEVEDRA

Distrito Forestal XVI. Deza - Tabeirós:

- *Demarcación de Deza 1:* concellos de Dozón, Lalín e Rodeiro.
- *Demarcación de Deza 2:* concellos de Agolada, Silleda e Vila de Cruces.
- *Demarcación de Tabeirós:* concellos de Cerdedo-Cotobade (parcial), A Estrada e Forcarei.

Distrito Forestal XVII. O Condado - A Paradanta:

- *Demarcación de O Condado 1:* concellos de Mondariz, Mondariz - Balneario, Pontearreas e O Covelo.
- *Demarcación de O Condado 2:* concellos de Arbo, As Neves e Salvaterra de Miño.
- *Demarcación de A Paradanta:* concellos de A Cañiza e Crecente.

Distrito Forestal XVIII. Vigo - Baixo Miño:

- *Demarcación de Baixo Miño:* concellos de A Guarda, Oia, O Rosal, Tomiño e Tui.
- *Demarcación de Vigo 1:* concellos de Fornelos de Montes, Mos, Pazos de Borbén, Redondela e Soutomaior.
- *Demarcación de Vigo 2:* concellos de Baiona, Gondomar, Nigrán, O Porriño, Salceda de Caselas e Vigo.

Distrito Forestal XIX. Caldas - O Salnés:

- *Demarcación de Caldas - O Salnés:* concellos de Barro, Caldas de Reis, Catoira, Cuntis, Pontecesures, Portas, Valga, A Illa de Arousa, Cambados, O Grove, Meaño, Meis, Poio, Ribadumia, Sanxenxo, Vilagarcía de Arousa e Vilanova de Arousa.
- *Demarcación de O Morrazo:* concellos de Bueu, Cangas, Marín, Moaña, Pontevedra e Vilaboa.
- *Demarcación de Pontevedra:* concellos de Campo Lameiro, Cerdedo-Cotobade (parcial), A Lama, Pontecaldelas e Moraña.

3.3. O territorio forestal galego

Dende a perspectiva da reacción ao lume, o tipo de uso do solo e de cada ecosistema forestal ten o seu propio comportamento, polo que unha planificación de protección contra incendios forestais debe contemplar a identificación e caracterización dos ecosistemas forestais presentes no territorio.

A fonte de información para abordar esta clasificación territorial que se vai a considerar é o Cuarto Inventario Forestal Nacional, que revela que das 2.957.447,47 ha. de superficie total de Galicia, 2.030.681,03 ha corresponden a uso forestal, o que supón case un 69% do total do seu territorio.

A distribución de usos do solo na Comunidade Autónoma de Galicia pódese ver na táboa seguinte (e no mapa nº 2 no Anexo de mapas):

Uso de Solo	Superficie (ha)	%
Forestal	2.030.681,03	68,66%
Agrícola	822.626,86	27,82%
Elementos artificiais	81.520,59	2,76%
Humidal	2.311,58	0,08%
Auga	20.307,41	0,69%
Total	2.957.447,47	100,00%

Táboa 5: Usos do solo

Do total da superficie forestal, o 70%, 1.424.094,17 ha. corresponde a superficie arborada. O 31% da superficie arborada está poboada por coníferas, o 52% por frondosas (autóctonas e alóctonas) e o 17% pola mestura de ambas.

Distribución superficial das formacións forestais arboradas de Galicia

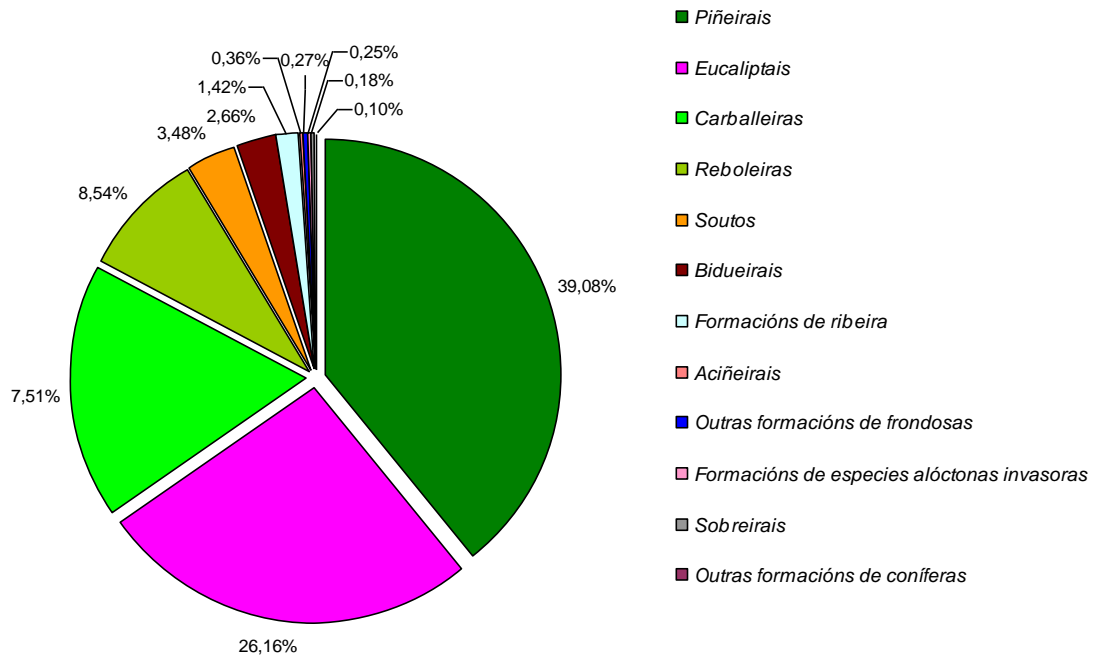

Gráfico 7 : Distribución dos sistemas forestais de Galicia

3.4. Réxime de protección

3.4.1. Rede Galega de Espazos Naturais Protexidos

Galicia ten unha superficie de 29.574 km². No seu territorio teñen cabida unha grande diversidade de medios naturais grazas á súa posición xeográfica e á súa orografía. A altitude varía entre o nivel do mar, e os fondos mariños, ata a súa cota máxima de 2.124 metros en Pena Trevinca, aínda que máis da metade do territorio sitúase entre os 200 e os 600 metros. Destacan os máis de 1.200 km de litoral. O seu punto máis setentrional, Estaca de Bares, sitúase a 43° 48' de latitude norte e é tamén o máis norteño da península. A variedade de climas que se dan propician ambientes oceánicos, mediterráneos, de montaña... e multitude de microclimas que favorecen unha ampla mostra de diferentes ecosistemas que son o resultado da evolución natural e do xeito de aproveitar os recursos naturais.

A Rede Galega de Espazos Naturais Protexidos representa máis do 13% da superficie total galega. Nela recóllense aqueles espazos naturais da comunidade autónoma que dispoñen dun réxime especial de protección en virtude das diferentes normativas autonómicas, estatais ou comunitarias así como convenios internacionais.

Estes espazos naturais recollen os ecosistemas máis representativos e significativos do territorio galego: costas e rías, lagoas, ecosistemas fluviais, serras do interior, fragas e devesas, etc. A normativa autonómica que regula a protección está recollida na **Lei 9/2001, de Conservación da Natureza de Galicia**.

As figuras xurídicas de protección son as seguintes:

- Zona de Especial Protección dos Valores Naturais: De acordo co artigo 16 da Lei 9/2001, do 21 de agosto, considéranse como tales “aqueles espazos que, polos seus valores ou interese natural, cultural, científico, educativo ou paisaxístico, sexa necesario asegurar a súa conservación e non teñan outra protección específica, sen prexuízo do disposto no artigo 9 desta Lei”.

Nas áreas que comprenda a Zona de Especial Protección dos Valores Naturais, e de acordo co que se especifica no punto 2 do mesmo artigo, “poderanse seguir levando

a cabo de maneira ordenada os usos e actividades tradicionais que non vulneren os valores protexidos”.

- Reserva natural: Espazos naturais coa finalidade de protección de ecosistemas, comunidades ou elementos biolóxicos, que pola súa rareza, fragilidade, importancia ou singularidade, merecen unha valoración especial.
- Parque natural: Existen seis declarados na Comunidade Autónoma de Galicia:
 - Baixa Limia - Serra do Xurés
 - Complexo dunar de Corrubedo e Lagoas de Carregal e Vixán
 - Fragas do Eume
 - Monte Aloia
 - O Invernadeiro
 - Serra da Enciña da Lastra
- Parque Nacional Marítimo Terrestre das Illas Atlánticas de Galicia: Representa sistemas naturais ligados a zonas costeiras e plataforma continental da Rexión Eurosiberiana. Os acantilados, as matogueiras, as dunas e as praias, así como os distintos fondos mariños (de rocha, de area, de cuncha...) crean un gran mosaico de ecosistemas nestas illas e nas augas que as rodean.
- Monumento natural: En Galicia existen 8 zonas declaradas como monumento natural por ter un valor natural singular, un valor paisaxístico, xeolóxico ou histórico.
 - Praia das Catedrais
 - Carballa da Rocha
 - Costa de Dexo
 - Fraga de Catasós
 - Serra de Pena Corneira
 - Souto da Retorta
 - Souto de Rozabales
 - Pregamento xeolóxico de Campodolas - Leixazós

- Humidal Protexido: Na Comunidade Autónoma de Galicia están declarados coma Húmidas protexidos os seguintes:
 - Complexo das praias, lagoa e duna de Corrubedo
 - Complexo intermareal Umia - O Grove, A Lanzada, Punta Carreirón e Lagoa Bodeira.
 - Lagoa e Areal de Valdoviño
 - Ría de Ortigueira e Ladrado
 - Ría de Ribadeo.
- Paisaxe Protexida: Son espazos que, polos seus valores singulares, estéticos e culturais ou ben pola relación harmoniosa entre o home e o medio natural, sexan merecedores dunha protección especial. Así pois en Galicia distínguense:
 - Penedos de Pasarela e Traba.
 - Val do río Navea.

3.4.2. Rede Natura 2000

A Rede Natura 2000 é a rede de espazos naturais protexidos a escala da Unión Europea creada en virtude da Directiva 92/43/CEE do Consello, de 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres (Directiva hábitats), con obxecto de salvagardar os espazos naturais mais importantes de Europa. Componse de zonas especiais de conservación (ZEC) declaradas polos Estados membros de acordo co disposto na Directiva sobre hábitats, das zonas especiais de protección para as aves (ZEPA) que se designan de acordo coa Directiva aves (Directiva 79/409/CEE do Consello, de 2 de abril de 1979, relativa á conservación das aves silvestres) e os lugares de importancia comunitaria (LIC), seleccionados polos diferentes países en función dun estudo científico, e que son todos aqueles ecosistemas protexidos con obxecto de contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio considerados prioritarios pola directiva 92/43/CEE dos estados membros da Unión Europea.

O Decreto 37/2014, do 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia, declarou como ZEC os LIC presentes en Galicia e aprobou o Plan director da Rede Natura 2000 como instrumento de planificación e xestión que establece un conxunto de obxectivos e medidas de xestión para os espazos naturais que se inclúen no seu ámbito de aplicación, coa finalidade de asegurar un estado de conservación favorable dos tipos de hábitats naturais e das especies de interese comunitario da Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, e das especies de aves a que se refire o artigo 4 da Directiva 2009/147/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de novembro.

3.4.3. Áreas protexidas de ámbito internacional

As áreas protexidas por instrumentos internacionais son aqueles espazos naturais que sexan formalmente designados de conformidade co disposto nos Convenios e Acordos internacionais correspondentes, en Galicia destacamos dous tipos de áreas: os Humidais de Importancia Internacional, do convenio relativo aos Humidais de Importancia internacional e as Reservas da Biosfera, declaradas pola UNESCO.

- Humidais de Importancia Internacional (RAMSAR):
 - Complexo intermareal Umia - O Grove, A Lanzada, punta Carreirón e lagoa Bodeira.
 - Rías de Ortigueira e Ladrado
 - Complexo das praias, lagoa e duna de Corrubedo
 - Lagoa e areal de Valdoviño.
 - Ría do Eo

- Reservas da Biosfera: As reservas de biosfera constitúen lugares excepcionais para a investigación, a observación a longo prazo, a formación, a educación e a sensibilización do público, permitindo ao mesmo tempo que as comunidades locais

participen plenamente na conservación e o uso sostible dos recursos. En Galicia están declaradas coma reservas da Biosfera as seguintes áreas:

- Os Ancares lucenses e Montes de Navia, Cervantes e Becerreá
- Río Eo, Oscos e Terras de Burón
- Terras do Miño
- Área de Allariz.
- Gerês - Xurés.
- Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo

3.4.4. Outros espazos protexidos

Son espazos naturais protexidos que conteñen elementos ou sistemas naturais de particular valor, interese ou singularidade, tanto debido á acción e evolución da natureza como derivados da actividade humana, que os Concellos, institucións e propietarios particulares poden propoñer a Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible a súa declaración.

- Espazos naturais de interese local: Son espazos integrados nun termo municipal que polas súas singularidades sexan merecedores dalgún tipo de protección dos seus valores naturais, así pois inclúense nesta categoría.

DECLARADOS DEFINITIVAMENTE:

- Xunqueira de Alba (Pontevedra)
- Loio - Ruxidoira (Paradela – Lugo)
- Puzo do Lago - (Maside - Ourense)

DECLARADOS PROVISIONALMENTE:

- Voutureira - (San Cibrao das Viñas - Ourense)
- Complexo dunar e areal do Vao - Baularte (Vigo- Pontevedra)
- Río Gafos (Pontevedra)
- Ecosistema dunar Praia América - Panxón (Nigrán)
- Riberas do Mero - Barcés (Abegondo).

- Río Abelleira (Carral).
- Illas de San Pedro (A Coruña).
- Espazos privados de interese natural: Son terreos pertencentes a institucións ou propietarios particulares, nos que existan formacións naturais, especies ou hábitats de flora e fauna silvestre dos que se considere de interese a súa protección. Inclúense nesta categoría os seguintes espazos:
 - DECLARADOS DEFINITIVAMENTE:
 - Sobreiras do Faro (Oia).
 - DECLARADOS PROVISIONALMENTE:
 - Os Lagos de Lousada (Xermade).

3.5. Réxime de propiedade

En canto á propiedade dos terreos forestais en Galicia é destacable o feito de que a maior parte deles, máis do 97%, son montes particulares e veciñais en man común, que acadan unha superficie de case 2 millóns de hectáreas forestais.

A seguinte táboa (e o mapa nº 4 no Anexo de mapas) amosa a distribución superficial da propiedade:

Réxime de propiedade	Superficie (ha)	%
Montes públicos catalogados de U.P.	23.079,21	1,13
Montes públicos do Estado e das CCAA. Montes Patrimoniais	32.800,70	1,61
Montes veciñais en man común	666.735,01	32,77
Outros montes privados	1.312.172,00	64,49
Total	2.034.786,92	100,00

Táboa 6: Réxime de propiedade en Galicia

O número de propietarios forestais, segundo datos do Plan Forestal de Galicia, está por riba dos 650.000, cunha parcela media de aproximadamente 2-3 ha. Este dato pon de manifesto o importante fraccionamento da propiedade forestal en Galicia.

A distribución por Distrito Forestal en canto á propiedade e á superficie ocupada, en hectáreas, amósase na seguinte táboa:

DISTRITO	RÉXIME DE PROPIEDAD				
	MUP	OMPU	MVMC	OMPRIV	SUP. Total ha.
I - FERROL	4.296,51	4.649,28	5.033,62	96.215,55	110.194,96
II - BERGANTIÑOS-MARIÑAS CORUÑESAS	1.624,29	1.255,72	3.130,57	108.652,18	114.662,76
III - SANTIAGO-MESETA INTERIOR	588,33	3.952,20	3.919,24	119.548,77	128.008,54
IV - BARBANZA	994,00	4.937,65	24.727,32	36.131,35	66.790,32
V - FISTERRA	3.915,63	1.345,65	10.855,18	66.713,37	82.829,83
Total Provincia da Coruña	11.418,76	16.140,50	47.665,93	427.261,22	502.486,41
VI - A MARIÑA LUCENSE	0,00	1.581,00	20.666,17	99.211,21	146.062,03
VII - FONSAGRADA-OS ANCARES	150,00	3.286,46	49.124,95	84.614,18	106.861,35
VIII - TERRA DE LEMOS	0,00	2.807,84	60.838,45	87.563,41	139.892,82
IX - LUGO-SARRIA	0,00	24,00	46.826,82	74.640,28	138.286,57
X - TERRA CHA	0,00	1.245,83	29.445,11	95.792,89	126.483,83
Total Provincia de Lugo	150,00	8.945,13	206.901,50	441.821,97	657.586,60
XI - O RIBEIRO-ARENTEIRO	601,00	0,00	28.325,38	49.393,69	78.308,07
XII - MIÑO-ARNOIA	0,00	105,00	30.056,91	82.735,05	112.896,96
XIII - VALDEORRAS-TRIVES	7.121,00	0,00	66.278,45	67.992,70	141.392,15
XIV - VERIN-VIANA	0,00	6.865,98	93.542,33	49.167,51	149.575,82
XV - A LIMIA	923,95	112,01	59.404,43	34.940,01	95.380,40
Total Provincia de Ourense	8.645,95	7.082,99	277.607,50	284.228,96	577.553,40
XVI - DEZA TABEIROS	0,00	153,00	15.912,05	80.710,35	96.771,00
XVII - O CONDADO-A PARADANTA	68,00	36,98	30.916,91	21.015,20	52.036,77
XVIII - VIGO-BAIXO MIÑO	2.430,00	0,00	37.582,78	19.501,99	59.514,77
XIX - CALDAS O SALNES	366,50	442,10	50.148,34	37.899,23	88.837,97
Total Provincia de Pontevedra	2.864,50	632,08	134.560,08	159.126,77	297.160,51
GALICIA	23.079,21	32.800,70	666.735,01	1.312.438,92	2.034.786,92

Táboa 7: Réxime da propiedade por Distrito

MUP: Montes de Utilidade Pública.

OMPU: Outros Montes Públicos.

MVMC: Montes Veciñais en Mano Común.

OMPRIV: Outros Montes Privados.

3.6. Análise espazo - temporal

3.6.1. Frecuencia de lumes por semanas. Períodos 1999-2008 e 2009-2018

O seguinte gráfico, que analiza o número de lumes por semana, reflicte a semellanza existente entre os perfís das series de ambos períodos, mais tamén unha grande diminución da frecuencia do número de lumes no período 2009-2018 respecto do 1999-2008.

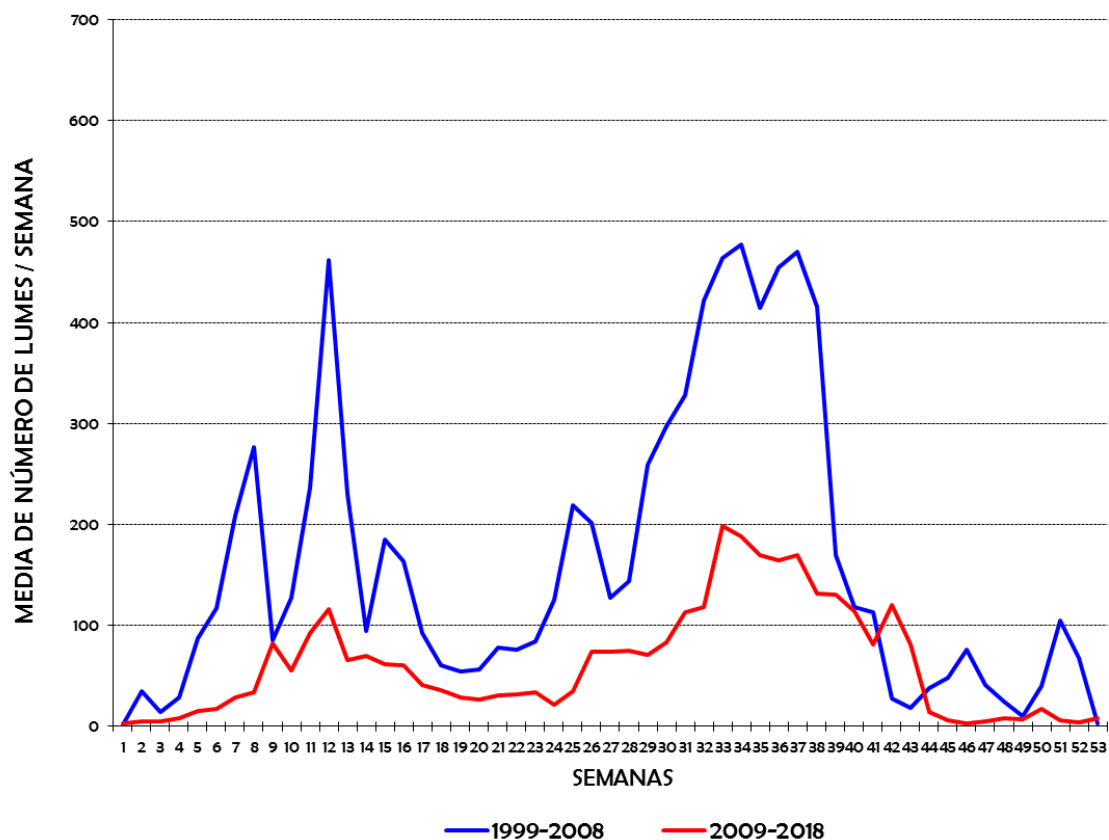

Gráfico 8: Lumes por semanas en Galicia. Período 1998-2007 e 2008-2017

Analizando a gráfica con máis detalle, na precampaña apreciase unha similitude en ambas series no pico da semana 12 e un desprazamento do pico da semana 8 do período 1999-2008 ata a semana 9 no novo período (2009-2018). O inicio do aumento dos incendios na época estival atrásase lixeiramente no novo período (pasa da semana 24 á semana 25) ao igual que a finalización da campaña, que pasa da semana 43 no período 1999-2008 á semana 46 no novo período. Respecto aos picos da campaña de incendios, no período 1999-2008 existe un pico ao inicio da campaña (semana 25), sendo a semana 34 a que rexistra o máximo valor medio de incendios (477); no período 2009-2018 non se aprecia o pico do inicio da campaña máis aparece un novo pico a finais da campaña na semana 42, e a semana na que se rexistra o máximo valor medio de incendios (199) é a 33. Finalmente hai que destacar a discordancia existente a finais de ano, onde no período 2009-2018 desaparecen os picos rexistrados nas semanas 46 e 51 no período 1999-2008.

En ambas series destacan dúas épocas cun incremento notable da actividade incendiaria:

- Unha época variable a finais do inverno e principios da primavera: entre finais de febreiro, marzo e primeira quincena de abril, que abarca de xeito aproximado as semanas da 6 á 17, cunha máxima actividade incendiaria na semana 12.
- Unha época fixa no verán e no principio do outono: finais de xuño, xullo, agosto, setembro e principios de outubro.

Tanto na precampaña como na campaña de incendios do período 2009-2018 se aprecia unha diminución da frecuencia respecto ao período 1999-2008. A causa é a diminución do número de lumes nos últimos anos, especialmente nos anos 2009, 2014 e 2018.

No referente ás épocas de maior actividade incendiaria no último decenio, **os períodos de maior frecuencia de lumes** concéntranse nas semanas 8 á 18, a finais do inverno e principios da primavera, e entre as semanas 25 á 44 no verán.

Analizando os lumes por provincia no último decenio, a gráfica nº 9 (comparativa de Galicia e das catro provincias), mostra gran similitude entre os seus perfís.

Unicamente hai que destacar o feito de que nas provincias de A Coruña e Pontevedra se observa un incremento máis brusco do número de incendios ao inicio da campaña estival.

A xeito de resumo, a recorrencia de lumes e a existencia de picos (elevado número de lumes) nunhas épocas concretas do ano é moi similar en todas as provincias, e estes picos provinciais coinciden practicamente no tempo (semanas do ano) cos valores para toda Galicia.

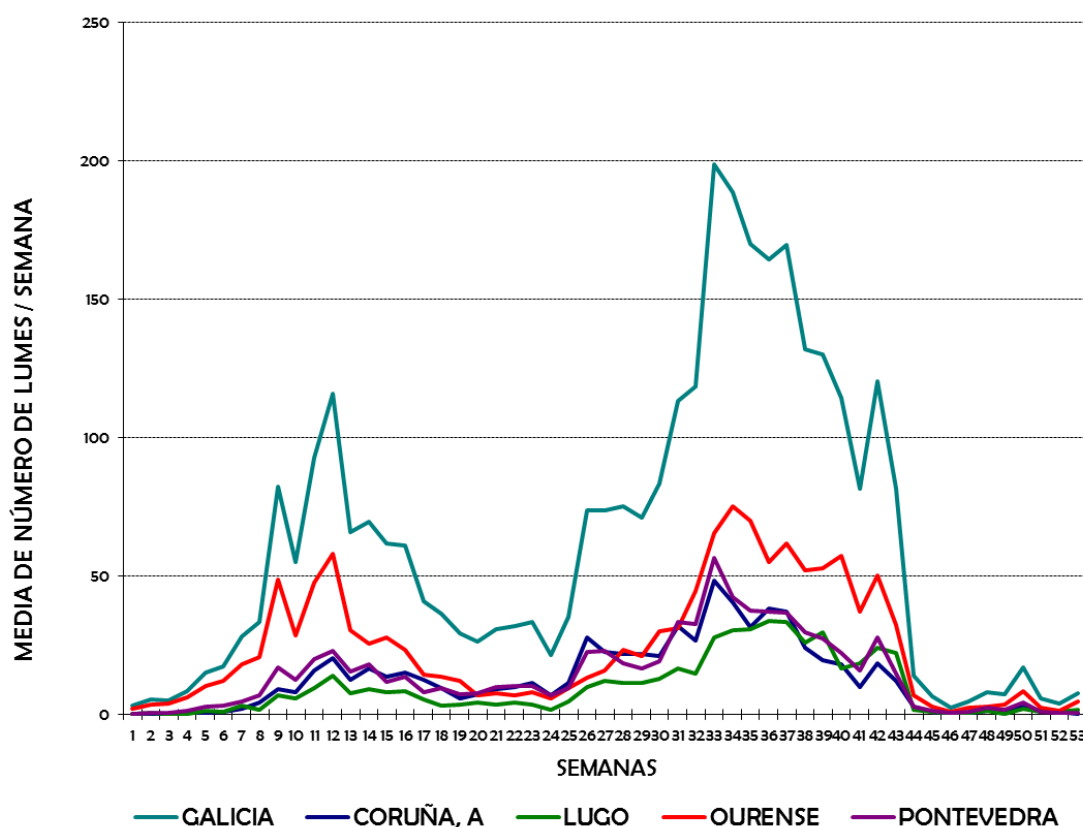

Gráfico 9: Lumes por semanas en Galicia e Provincias. Período 2009-2018

3.7. Épocas de perigo

O artigo 9 da Lei 3/2007 establece que a consellería con competencias en materia forestal definirá épocas de perigo alto, medio e baixo, que condicionarán a intensidade das medidas que se vaian a adoptar para a defensa do territorio de Galicia, e que establecerá as datas correspondentes á época de perigo alto.

O resultado da análise espazo - temporal, vista no apartado anterior, pon de manifesto a existencia de dous períodos de alta actividade incendiaria claramente diferenciados:

- Un **fixo** na época estival, que se corresponde normalmente coa campaña de incendios dos meses de xullo, agosto e setembro.
- Un **variable** entre os meses de febreiro, marzo e abril.

En función do anterior establécense as distintas **épocas de perigo**:

➤ **Época de Perigo Alto:**

Na que o despregue dos medios de extinción e alerta deberán ser os máximos, en función da avaliación do risco e a vulnerabilidade. A previsión actual do PLADIGA comprende con carácter xeral os meses de xullo, agosto e setembro, máis un período adicional de aproximadamente un mes en función das condicións meteorolóxicas e de risco.

➤ **Época de Perigo Medio:**

Na que os medios de detección e extinción permanecerán en alerta cun despregue reducido. Aplicaranse medidas restritivas para o uso do lume en terreos forestais ou agrícolas.

A época de perigo medio comprende, con carácter xeral, os meses de febreiro, marzo, abril, maio, xuño e outubro, se ben calquera destes meses pode pasar a formar parte doutra época de perigo distinta cando as circunstancias así o requiran.

➤ **Época de Perigo Baixo:**

Aquela na que non é preciso adoptar precaucións especiais e o despregue de medios será o adecuado ao nivel de risco previsto nas diferentes zonas.

Con carácter xeral comprende os meses de xaneiro, novembro e decembro. Ao igual que no caso anterior, calquera destes meses pode pasar a formar parte doutra época de perigo distinta á fixada cando as circunstancias así o requiran.

3.8. Índice de risco diario de incendio forestal (IRDI)

O **índice de risco diario de incendio forestal** determina, para cada día, o risco de ocorrencia dun lume forestal. Este índice está fundamentado no denominado Forest Fire Weather Index (FWI), coñecido tamén como índice canadense, que consiste na análise dos diversos factores meteorolóxicos que inflúen no comportamento do lume, tales como:

- Condicións de seca dos últimos meses: estado de turxencia das matogueiras.
- Condicións de seca das últimas semanas e días: estado do pasto e combustibles mortos medios e grosos.
- Condicións actuais de humidade e temperatura: estado dos combustibles mortos finos.
- Condicións actuais de vento: efecto da propagación do vento.

Todos estes factores permiten estimar a probable propagación e o comportamento dun lume forestal nunha zona concreta do territorio galego.

A formulación do IRDI basease nunha estratificación en 5 rangos do índice FWI expresado en valores absolutos:

Índice IRDI	Grao de perigo	FWI	Cor
1	Baixo	0 - 3	Azul
2	Moderado	3.1 - 13	Verde
3	Alto	13.1 - 23	Amarelo
4	Moi alto	23.1 - 28	Laranxa
5	Extremo	> 28	Vermello

Táboa 8: Clasificación do índice de risco diario de incendio forestal

Para o cálculo do IRDI diario manéxanse tres indicadores relativos á humidade do combustible e ao estado de seca, a partir dos cales se xera un conxunto de indicadores da propagación potencial do lume, da intensidade e dispoñibilidade do combustible. Os datos de entrada baséanse nas observacións diarias de temperatura, humidade relativa, velocidade do vento e a precipitación acumulada do día anterior e tamén nas predicións de esas mesmas variables para o día en curso e seguintes.

O índice reflectirase xeograficamente nunha aplicación SIX en entorno web.

Xunto con outra serie de parámetros, o IRDI emprégase para a planificación do SPDCIF. O IRDI é de acceso público, pode ser consultado na páxina web da Xunta de Galicia www.xunta.gal así como nas oficinas provinciais e de distrito do SPDCIF e divulgarase cunha periodicidade diaria cando o nivel do índice de risco sexa alto, moi alto ou extremo.

4. Estrutura organizativa

4.1. Estrutura xerárquica

- Dirección Xeral de Defensa do Monte.
- Subdirección Xeral de Prevención e Subdirección Xeral de Extinción.
- Servizo de Actuacións Preventivas, Servizo de Programación, Servizo de Coordinación de Medios e Servizo de Xestión de Fondos e Coordinación.
- Servizos Provinciais de Prevención de Incendios Forestais.
- Xefaturas de Distrito Forestal.

4.2. Unidades organizativas

- Subdirección Xeral de Extinción.
 - Servizo de Programación.
 - Servizo de Coordinación de Medios.
 - Centro de Coordinación Central.
- Subdirección Xeral de Prevención.
 - Servizo de Actuacións Preventivas.
- Servizo de Xestión de Fondos e Coordinación.
- Servizo Provincial de P.I.F. de A Coruña:
 - Centro de Coordinación Provincial.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal I. Ferrol.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal II. Bergantiños - Mariñas Coruñesas.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal III. Santiago - Meseta Interior.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal IV. Barbanza.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal V. Fisterra.

- Servizo Provincial de P.I.F. de Lugo:
 - Centro de Coordinación Provincial.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal VI. A Mariña Lucense.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal VII. A Fonsagrada - Os Ancares.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal VIII. Terra de Lemos.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal IX. Lugo - Sarria.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal X. Terra Chá.
- Servizo Provincial de P.I.F. de Ourense:
 - Centro de Coordinación Provincial.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XI. O Ribeiro - Arenteiro.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XII. Miño - Arnoia.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XIII. Valdeorras - Trives.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XIV. Verín - Viana.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XV. A Limia.
- Servizo Provincial de P.I.F. de Pontevedra:
 - Centro de Coordinación Provincial.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XVI. Deza - Tabeirós.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XVII. O Condado - A Paradanta.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XVIII. Vigo - Baixo Miño.
 - Centro de Coordinación de Distrito Forestal XIX. Caldas - O Salnés.

4.3. Organigramas

A continuación preséntanse os organigramas que reflicten as unidades organizativas, a súa coordinación e os distintos niveis xerárquicos.

Os organigramas complétanse no punto 5 cunha descrición dos distintos postos de traballo nos que se ten en conta o seguinte:

- Denominación do posto.
- Misión.
- Medios de que dispoñen.
- Coñecementos que se requiren.
- Relacións xerárquicas e funcionais.

4.3.1. Organigrama da Consellería do Medio Rural

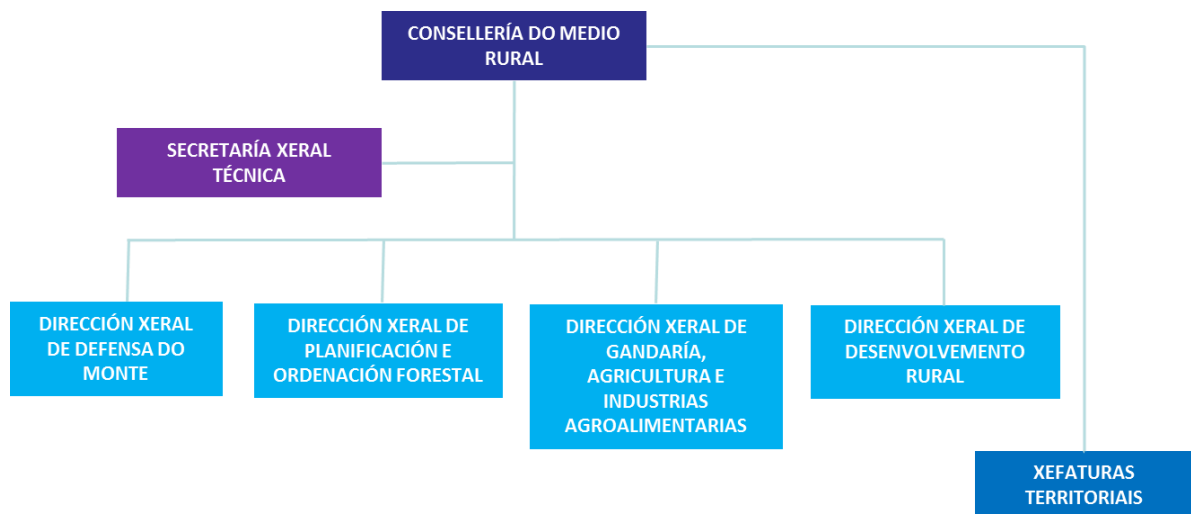

Figura 3: Organigrama da Consellería do Medio Rural

4.3.2. Organigrama específico da Dirección Xeral de Defensa do Monte

Figura 4: Organigrama da Dirección Xeral de Defensa do Monte

Á Dirección Xeral de Defensa do Monte correspóndelle o exercicio das competencias inherentes ás medidas de prevención e defensa contra os incendios forestais e a vixilancia de incumprimentos (Decreto 149/2018, do 5 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural e se modifica parcialmente o Decreto 177/2016, do 15 de decembro, polo que se fixa a estrutura orgánica da Vicepresidencia e das consellerías da Xunta de Galicia).

4.3.3. Organigrama específico da Subdirección Xeral de Prevención e da Subdirección Xeral de Extinción

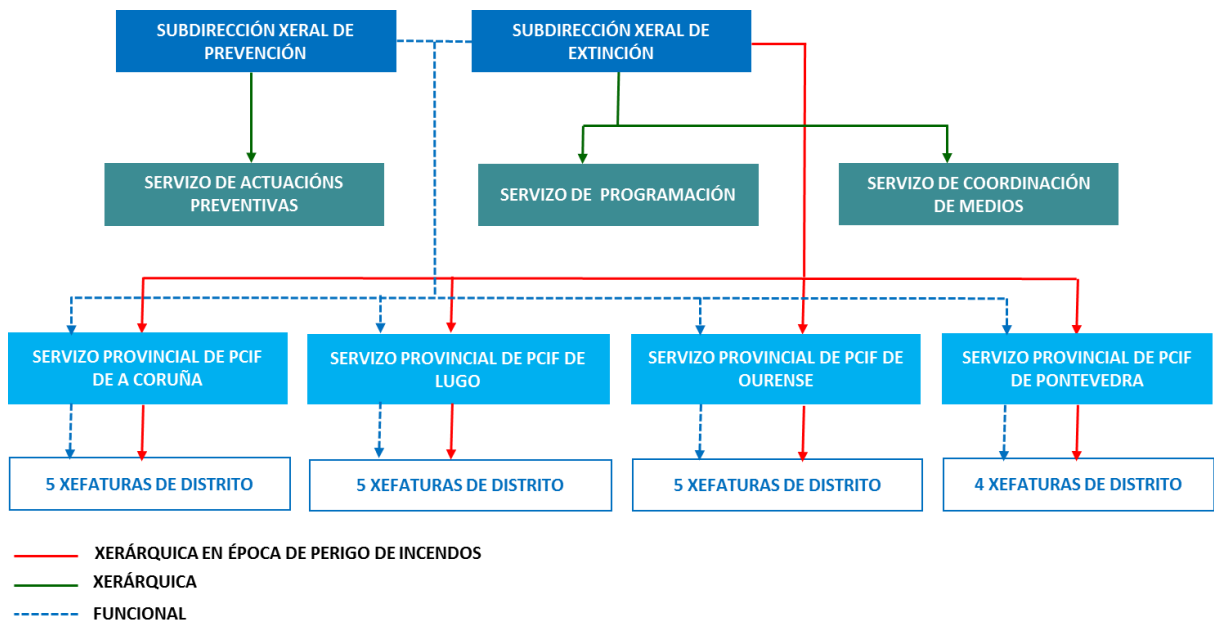

Figura 5: Organigrama da Subdirección Xeral de Prevención e da Subdirección Xeral de Extinción

Os Distritos Forestais, en situación de xestión ordinaria, dependen funcionalmente dos Servizos Provinciais de Montes e dos de Prevención de Incendios Forestais. En situación de carga de traballo en extinción de incendios forestais dependen xerárquicamente dos Servizos Provinciais de Prevención de Incendios Forestais e estes da Subdirección Xeral de Extinción.

4.3.4. Organigrama de distribución dos equipos de garda nos Centros de Coordinación

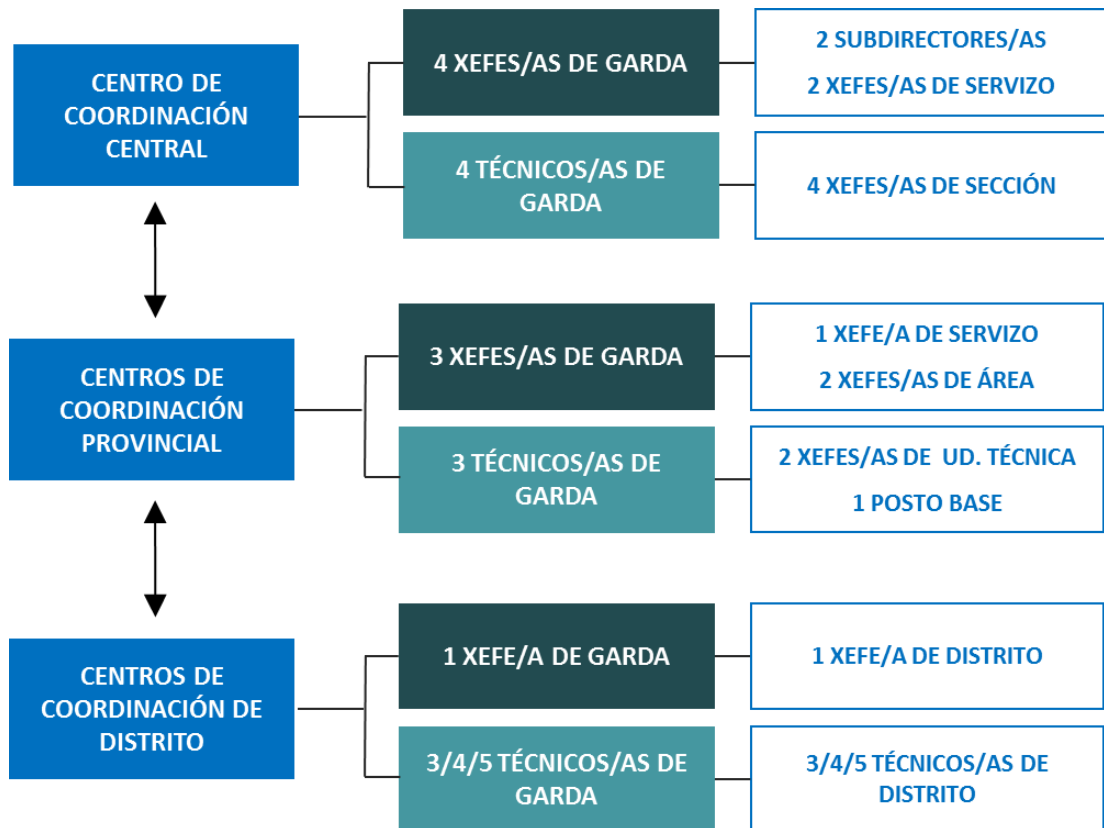

Figura 6: Organigrama de distribución dos equipos de garda nos Centros de Coordinación

4.3.5. Organigrama xerárquico do persoal técnico dos equipos de garda en época de alto risco

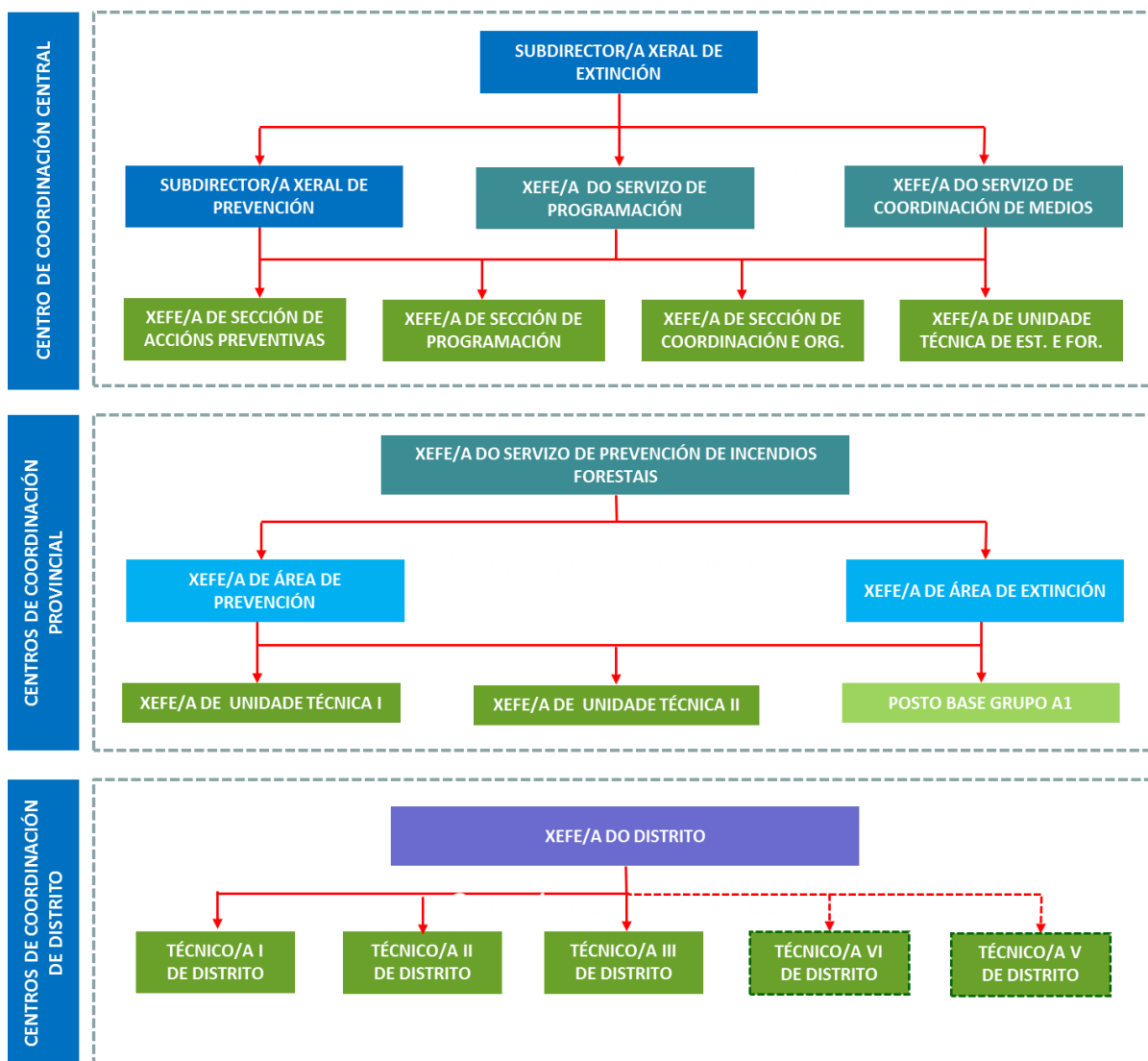

Figura 7: Organigrama xerárquico do persoal dos equipos de garda en época de alto risco nos Centros de Coordinación

4.3.6. Organigrama operativo de despregue e solicitude de medios para lumes forestais

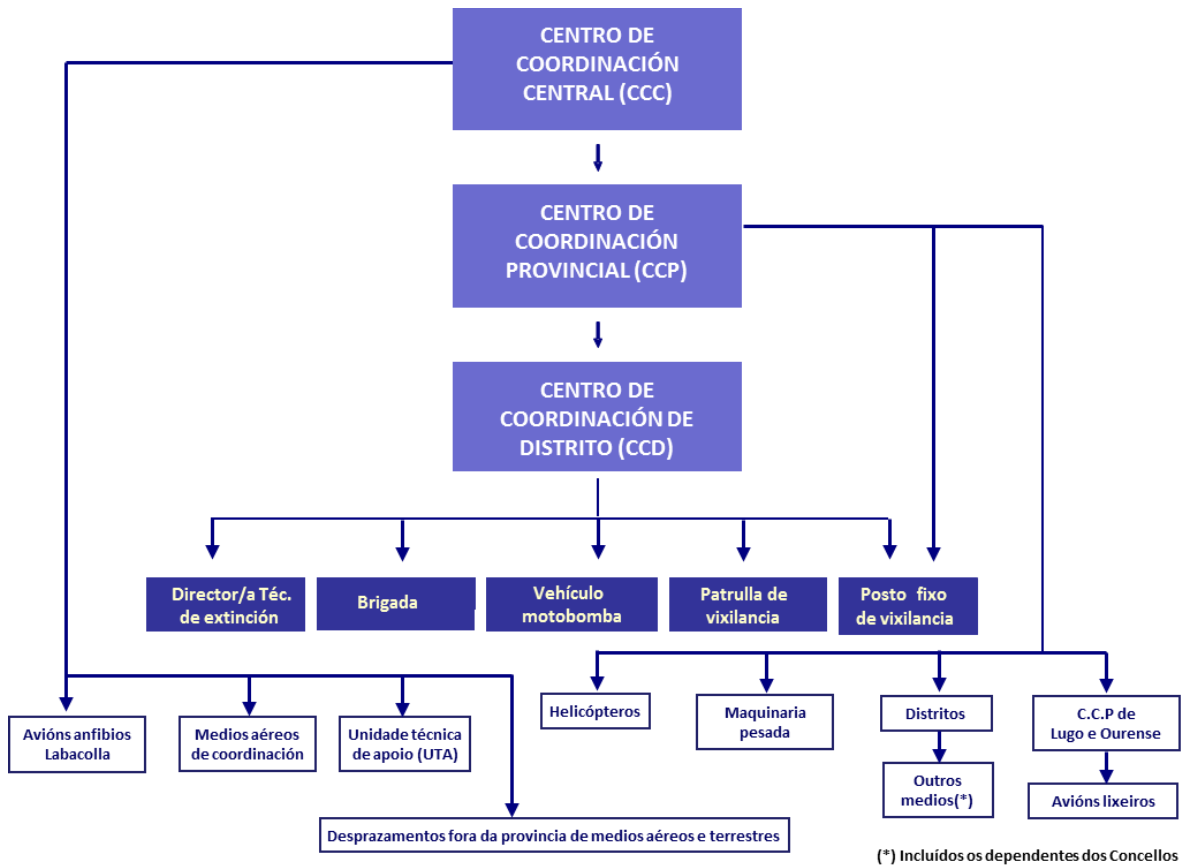

Figura 8: Organigrama de despregue e solicitude de medios para lumes forestais.

5. Designación de funcións

5.1. Dirección Xeral de Defensa do Monte

Correspóndenlle as competencias inherentes ás medidas de prevención e defensa contra os incendios forestais e a vixilancia de incumprimentos.

5.2. Subdirección Xeral de Prevención

Levará a termo as actuacións encamiñadas á protección e á defensa dos montes contra os incendios forestais, exercendo as funcións de apoio ás administracións locais en materia de prevención e defensa contra os incendios forestais, elaborando estudos e análises de causalidade e de planificación preventiva, protexendo os solos queimados, controlando as medidas normativas de carácter preventivo e a tramitación de expedientes sancionadores, e levando a cabo medidas de divulgación en materia de defensa contra os incendios forestais.

5.2.1. Servizo de Actuacións Preventivas

Exercerá as funcións de planificación preventiva e as accións subsidiarias e de elaboración dos informes sectoriais en materia urbanística e de planeamento municipal. En particular encargarse entre outras das funcións relativas á elaboración, tramitación e seguimento dos plans anuais de actuación, ás infraestruturas preventivas lineais, ao Plan de queimas controladas, ás subvencións preventivas e ás accións subsidiarias propias.

5.3. Subdirección Xeral de Extinción

Exercerá as funcións encamiñadas á defensa dos montes contra os incendios forestais, así como a coordinación de medios na loita contra os incendios.

5.3.1. Servizo de Programación

Encargarse da adquisición e renovación de vehículos, o despregamento aéreo, o despregamento de maquinaria pesada, a rede de puntos de auga, a rede de vixilancia (postos e

cámaras), a rede de comunicacións, a rede de puntos de encontro, a rede de bases aéreas e o rexistro de superficies queimadas.

5.3.2. Servizo de Coordinación de Medios

Encargarase da tramitación dos gastos de extinción, dos centros de coordinación, dos equipamentos de protección individual, das brigadas propias, da operativa das brigadas municipais, do Centro de Atención a Usuarios (CAU) de Incendios, da operativa de frota de camiós de extinción propios, da operativa da frota de camiós municipais, dos grupos de emerxencia supramunicipal (GES), da coordinación da seguridade e saúde e da colaboración na formación do persoal.

5.3.3. Servizos Provinciais de Prevención de Incendios Forestais

Exercerán no respectivo ámbito territorial as funcións en materia de prevención e defensa do monte que correspondan á Dirección Xeral de Defensa do Monte.

5.4. Misións de cada categoría

5.4.1. Xefatura de Distrito

O/A Xefe/a de Distrito supervisará, coordinará e dirixirá as operacións cando o considere necesario ou cando así o decida a superioridade, polo que deberá coñecer as continxencias do seu Distrito.

As misións a desenvolver en materia de prevención e defensa contra incendios forestais no Distrito son as seguintes:

- Será o máximo responsable da prevención e defensa contra incendios forestais no seu ámbito territorial.
- Dirixirá as accións no seu Distrito tendentes a acadar os obxectivos marcados pola Xefatura Provincial de Prevención de Incendios Forestais.
- Impulsará e fomentará a colaboración das entidades locais do Distrito.

- Manterá contactos con comunidades de montes veciñais en man común, asociacións gandeiras e agrarias, sociedades de caza e demais axentes sociais que existan no seu Distrito.
- Dirixirá os plans de educación e de concienciación da poboación sobre o uso do lume e os efectos sobre o medio natural. Prestará especial atención á poboación escolar.
- Controlará que os permisos, licencias, quendas,... do persoal asignado ao seu Distrito, sexa o axeitado en cada momento.
- Asegurarase que o persoal asignado coñeza e realice as funcións encomendadas.
- O/A Xefe/a de Distrito, nas épocas de perigo de incendios, será o/a Xefe/a da Garda do Distrito.
- Poderá erixirse en Director/a Técnico/a de Extinción (DTE) dun incendio cando o estime oportuno ou ben cando se lle ordene pola superioridade.
- Supervisará o mantemento, execución e propostas de mellora do plan de prevención e defensa do seu distrito.
- Velará polo cumprimento da normativa sobre prevención de riscos laborais.
- Supervisará a actualización horaria no aplicativo quendas do rexistro de entradas e saídas do persoal.
- Controlará o número de horas nocturnas realizadas polo persoal ao seu cargo.
- Supervisará a elaboración da cartografía dos incendios e a súa carga no aplicativo Xeocode.
- Supervisará a elaboración do Plan xeral de queimas controladas do Distrito.

5.4.2. Técnico/a de Distrito

As misións a desenvolver en materia de prevención e defensa contra incendios forestais dentro da demarcación ou territorio que se lle asigne polo/a Xefe/a de Distrito Forestal son as seguintes:

- Levará a cabo todas aquelas tarefas que lle veñan asignadas polo PLADIGA, Xefe/a Provincial e Xefe/a de Distrito Forestal.

- Auxiliará en tódolos cometidos ao Xefe/a de Distrito Forestal.
- Farase cargo de tódolos medios humanos e materiais postos a súa disposición.
- Apoia ao Xefe/a de Distrito no mantemento, execución e proposta de mellora do Plan de prevención e defensa do Distrito Forestal.
- Levará a cabo a inspección e control dos traballos realizados con medios propios, contratados ou con aqueles que son obxecto de convenio ou subvención.
- Executará os plans de educación ambiental e de concienciación á poboación.
- Dirixirá as accións para acadar os obxectivos marcados polo Xefe/a de Distrito, segundo a estratexia do SPDCIF.
- Impulsará e fomentará a colaboración coas entidades locais.
- Constituirase como DTE cando sexa designado polo CCD, de acordo cos protocolos establecidos.
- Manterá contactos con comunidades de montes veciñais en man común, asociacións gandeiras e agrarias, sociedades de caza e demais axentes sociais.
- Nas épocas de perigo de incendios actuará como Técnico/a de Garda dirixindo as accións de extinción no Distrito, e informará ao/á Xefe/a da Garda das novidades que se produzan.
- Velará pola instrución do persoal do Distrito.
- Velará polo cumprimento da normativa sobre prevención de riscos laborais.
- Supervisará, dentro da súa demarcación ou territorio que se lle asigne, a elaboración da cartografía dos incendios e a súa carga no aplicativo Xeocode.
- Planificará e elaborará o Plan de queimas controladas na súa demarcación forestal coordinando as mesmas e realizando a avaliación sobre os resultados obtidos (aplicación QUECO).

5.4.3. Técnico/a Superior e Técnico/a de Apoio do SPDCIF

Persoal que realiza as funcións inherentes da súa titulación, de dirección de traballos de prevención e extinción de incendios forestais, coordinando todos os medios humanos e materiais

postos a súa disposición, segundo o seu posto de traballo no Centro de Coordinación Central (CCC), Centro de Coordinación Provincial (CCP) ou Centro de Coordinación do Distrito (CCD).

5.4.4. Técnico/a de brigada helitransportada do SPDCIF

Misións:

- Será o responsable da base e comunicará calquera novidade ou incidencia ao CCP.
- Farase cargo de tódolos medios humanos e materiais postos a súa disposición.
- Responsabilizarase de que o embarque, estiba do material e o desembarco se efectúe de acordo coas normas establecidas.
- Comprobará e comunicará diariamente a capacidade de carga do helibalde e as súas variacións.
- Solicitará ao Comandante da aeronave información sobre se esta se encontra operativa para o servizo, así como sobre o remanente de combustible na base.
- Informará ao CCP, previa consulta ao Comandante, sobre se a base se encontra operativa para o servizo.
- Cando a aeronave deba despegar para extinción daralle información da cuadrícula, folla, nome do punto mais próximo ao lume, punto de carga de auga mais próximo e, se é posible, coordenadas do punto central da cuadrícula.
- Notificará o despegue da aeronave ao CCP.
- Informará ao CCP da súa chegada ao lume e dunha primeira valoración, cunha estimación de superficie, da súa posible evolución, e dos medios necesarios para o seu control.
- Comprobará os tempos empregados na misión.
- Anotará tódalas novidades no libro diario da base.
- Remitirase en todo ao “Manual de Operacións de Medios Aéreos”, en particular no que se refire ás obrigacións do representante da compañía operadora dos medios aéreos na base e das obrigacións do Comandante da aeronave nela despregada,

facendo fincapé en que, salvo por razóns de tipo aeronáutico, non poderá retirarse a aeronave dun incendio sen a autorización do/da DTE.

- Constituirase en DTE cando actúe illadamente coa súa brigada e helicóptero ou cando así o determine o CCD.
- Velará pola instrución do persoal da base.
- Velará polo cumprimento da normativa sobre prevención de riscos laborais.
- Apoiará ao CCD ou ao CCP naquelas tarefas técnicas que lle sexan encomendadas.

5.4.5. Axente Facultativo Medioambiental e Axente Forestal

O conxunto de Axentes, nas súas tres categorías, levarán a cabo as seguintes misións en materia de prevención e defensa contra incendios forestais:

- Auxiliará ao/á Técnico/a de Distrito nos traballos e actuación no territorio.
- Levará a cabo todas aquelas tarefas que lle veñan asignadas polo PLADIGA, Xefe/a Provincial, Xefe/a de Distrito Forestal e Técnico/a de Distrito.
- Manterá contactos con comunidades de montes veciñais en man común, asociacións gandeiras e agrarias, sociedades de caza e demais axentes sociais.
- Instruirá ao persoal ao seu cargo nas técnicas de extinción e prevención.
- Velará polo estrito cumprimento da lexislación sectorial vixente, procedendo en caso de infracción a formular a correspondente denuncia.
- Levará o control dos traballos realizados con medios propios, contratados ou con aqueles que son obxecto de convenio ou subvención.
- Realizará un especial seguimento do aproveitamento de zonas queimadas, informando periodicamente dos usos que observe.
- Se erixirá en DTE dun incendio cando así o nomee o CCD.
- Será o responsable da correcta execución das tarefas asignadas polo DTE no saneamento e remate dos lumes. En caso de ser el/ela mesmo o/a DTE, ordenará esas tarefas e as supervisará.

- Será o responsable do persoal ao seu cargo, de acordo coas instrucións recibidas en cada momento.
- Observará e velará polo cumprimento das normas de seguridade e prevención de riscos laborais e aquelas outras que se especifican na lexislación vixente.
- Colaborará co/coa Técnico/a de Distrito, dentro da súa demarcación, territorio ou lume que se lle asigne, na elaboración (levantamento GPS) da cartografía dos incendios ocorridos.
- Proporá, planificará, organizará e executará as queimas controladas na súa demarcación ou territorio asignado.
- Realizará labores de investigación de incendios forestais.
- Supervisará os puntos de encontro e os puntos de vixilancia que se lle asignen.

A este conxunto de misións que lle son comúns, incorpóranse as particulares para cada categoría:

5.2.5.1. Axente Territorial

- Será o principal colaborador do/da Técnico/a de Distrito en asuntos de seguridade e prevención de riscos laborais.
- Impulsará e fomentará a colaboración coas entidades locais.
- Será o responsable da organización dos traballos das brigadas.
- Poderá organizar a distribución e recollida do material lixeiro de extinción e EPIS do persoal das brigadas.
- Auxiliará nos cursos que organice o Distrito Forestal.
- Inspeccionará a instrución que impartan os Axentes Zonais e Axentes.
- Auxiliará ao/á Técnico/a de Distrito, coordinando aos axentes da súa demarcación e velando pola correcta transmisión das ordes e instrucións recibidas.
- Constituirase en DTE nos lumes que se produzan no Distrito Forestal sempre que sexa posible, e naqueles nos que se lle ordene expresamente.

5.4.5.2. Axente Zonal

- Será o principal colaborador do Axente Territorial en asuntos de seguridade e prevención de riscos laborais.
- Será o responsable da organización dos traballos das brigadas.
- Facilitará os trámites para a realización de queimas controladas.
- Dirixirá os traballos preventivos que se lle asignen.
- Dirixirá o adestramento e instrución do binomio Brigada - Vehículo motobomba e instruirá aos bombeiros forestais nas especialidades elementais (mochilas, retardantes, motoserra, rozadora, tendido de mangueras, ...).
- Constituirase en DTE nos lumes que se produzan na súa zona ou Distrito Forestal sempre que sexa posible, e naqueles nos que se lle ordene expresamente.

5.4.5.3. Axente

As mesmas misións particulares que para o/a Axente Zonal naquela parte do territorio que lle fora designado.

5.4.5.4. Axentes BIIF

Son axentes BIIF aqueles que, independentemente da súa categoría, sexan nomeados como integrantes das Brigadas de investigación de incendios forestais. Os axentes BIIF realizarán prioritariamente funcións específicas de investigación de incendios forestais, tal e como se especifica no apartado 7.4.5.

5.4.6. Bombeiro/a forestal xefe/a de brigada do SPDCIF

Depende do Centro de Coordinación de Distrito Forestal, do Xefe/a de Distrito Forestal, do/da Técnico/a do Distrito, do/da Axente Facultativo Medioambiental, do/da Axente Forestal e do/da DTE no lume.

Misións:

En materia de prevención e defensa contra incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- Responsabilizarase dos medios materiais postos a súa disposición.
- Será o responsable do adecuado funcionamento do persoal ao seu cargo, de acordo coas instrucións recibidas en cada momento.
- Manterá unha lista do persoal e medios ao seu cargo.
- Impartirá a instrución e o adestramento ao persoal da súa brigada para a prevención e extinción.
- Dirixirá e participará nas labores de prevención e extinción, e en todos aqueles traballos de prevención que lle sexan encomendados.
- Terá coñecemento e práctica das especialidades elementais (mochilas de extinción, retardantes, motoserra, rozadora,...).
- Utilizará a maquinaria e apeiros de manexo manual propio das tarefas encomendadas de defensa contra incendios.
- Será o responsable das comunicacións da súa brigada co operativo e coa organización da prevención e defensa contra incendios forestais. Empregará para iso os equipos de comunicación encomendados.
- Observará e velará polo cumprimento das normas de seguridade e prevención de riscos laborais do persoal ao seu cargo.
- Vixiará o mantemento do vehículo e asegurará o seu estado de operatividade (carburante, auga, no seu caso anticonxelante, presión de pneumáticos, etc.) obrigando ao/a Bombeiro/a forestal condutor/a a realizar a revisión diaria.
- Deberá conducir vehículos cando o demanden as necesidades do servizo.
- Deberá realizar un parte diario dos traballos realizados pola súa brigada.
- Deberá comunicar o CCD, ao entrar de servizo, o número de compoñentes operativos da brigada nesa data.
- Verificará que a estiba do material de extinción no vehículo é axeitada, efectuando un reconto ao rematar cada extinción e solicitando á Xefatura de Distrito a reposición do deteriorado unha vez rematada a xornada.

- Constituirase en DTE cando actúe illadamente a brigada ou o binomio Brigada - Vehículo motobomba. No caso de que actúen conxuntamente varias brigadas o CCD nomeará ao Bombeiro/a forestal xefe/a de brigada que se constituirá como DTE.
- Comunicará periodicamente ao DTE, e cando lle sexa solicitado, a situación do lume no seu ámbito de actuación, así como o desenvolvemento dos traballos encomendados.
- No caso de que a brigada sexa o primeiro medio operativo en achegarse a un novo lume, comunicará coa maior brevidade posible ao Distrito Forestal ou mando intermedio correspondente, unha análise de situación do lume.
- Vixiará o estado físico e anímico do persoal ao seu cargo.
- Deberá saber ler o plano e localizar o punto de actuación.
- Facilitará mensualmente á Xefatura de Distrito ou ao CCD, a relación de todas as intervencións levadas a cabo.
- Todas aquelas outras relacionadas coa prevención, detección e extinción de incendios forestais.
- Realizará os labores silvícolas e medio ambientais encomendados.
- Será o responsable da correcta execución das tarefas asignadas polo/a DTE no saneamento e remate dos lumes por parte da súa brigada.
- Será o responsable do mantemento do punto de encontro que lle sexa asignado.
- Participará na execución de queimas controladas.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.7. Bombeiro/a forestal xefe/a de Brigada helitransportada do SPDCIF

As mesmas que o/a Xefe/a de Brigada do SPDCIF, e ademais:

- En ausencia do/da Técnico/a de Brigada Helitransportada, responsabilizarase de que o embarque, estiba do material e o desembarco se efectúe de acordo coas normas establecidas.
- Constituirase en DTE cando actúe illadamente coa súa brigada e helicóptero e en ausencia do/da Técnico/a de Brigada Helitransportada, ou cando así o determine o CCD.

5.4.8. Bombeiro/a forestal condutor/a do SPDCIF

Misións:

En materia de prevención e defensa contra incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- Coñecemento básico da loita contra incendios forestais.
- Coñecemento xeral dos medios que usa a brigada.
- Coñecemento e práctica das especialidades elementais (mochilas de extinción, retardantes, motoserra, rozadora, tendido de mangueras ...).
- Utilizará a maquinaria e apeiros de manexo manual propio das tarefas encomendadas de defensa contra incendios.
- En todo caso obedecerá as ordes do/da Xefe/a de Brigada.
- Ocuparase de levar a cabo as obras de construción, mellora e mantemento de infraestruturas da defensa contra incendios.
- Conducirá os vehículos dedicados ao transporte das brigadas e materiais do servizo.
- Dirixirá e participará no tendido de manguera na ausencia do/da Xefe/a de Brigada.
- Manexará os equipos de comunicación.
- Utilizará a maquinaria e apeiros de manexo manual propio das tarefas encomendadas de defensa contra incendios.
- Participará na execución de queimas controladas.
- Observará e cumprirá as normas de seguridade e prevención de riscos laborais.

- Substituirá ao/á Xefe/a de Brigada en caso de ausencia.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.9. Bombeiro/a forestal condutor/a de Brigada Helitransportada do SPDCIF

As mesmas que o/a Peón/a Condutor/a do SPDCIF.

5.4.10. Bombeiro/a forestal do SPDCIF

Misións:

En materia de prevención e defensa contra incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- Coñecemento básico da loita contra incendios forestais.
- Coñecemento xeral dos medios que usa a brigada.
- Coñecemento e práctica das especialidades elementais (mochilas de extinción, retardantes, motoserra, rozadora, tendido de mangueras, ...).
- Ocuparase de levar a cabo as obras de construción, mellora e mantemento de infraestruturas da defensa contra incendios.
- Realizará as tarefas de mantemento do punto de encontro que lle sexan encomendadas.
- Segundo as necesidades do servizo, en ausencia do/da Peón/a Condutor/a e o/a Xefe/a de Brigada e con autorización do Servizo de Prevención e Defensa Contra os Incendios Forestais poderá conducir os vehículos dedicados ao transporte das brigadas e materiais do servizo.

- Utilizará a maquinaria e apeiros de manexo manual propio das tarefas encomendadas de defensa contra incendios.
- Auxiliará ao/á Conductor/a de motobomba se fora necesario.
- En todo caso obedecerá as ordes do/da Xefe/a de Brigada e da superioridade competente.
- Observará e cumprirá as normas de seguridade e prevención de riscos laborais.
- Participará na execución de queimas controladas.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.11. Bombeiro/a forestal de Brigada Helitransportada do SPDCIF

As mesmas que o/a Peón/a do SPDCIF.

5.4.12. Bombeiro/a forestal condutor/a de motobomba do SPDCIF

En materia de prevención e defensa contra incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- Terá coñecemento básico da loita contra incendios forestais e xeral dos medios que se empregan na mesma.
- Terá coñecemento completo dos vehículos motobomba e do tractor e en xeral dos tipos de vehículos motobombas e de bombas, polo menos, das do seu Distrito.
- Terá práctica no manexo do vehículo motobomba.
- Terá práctica no manexo do tractor, rozadora e folla.
- Terá coñecemento e práctica do tendido de manguera, e participará na recollida dos primeiros tramos do tendido.
- Será responsable da operatividade dos vehículos que lle sexan asignados.

- Será responsable do equipamento do que dispón o vehículo (lanzas, mangueras, etc.).
- Coñecerá o manexo dos equipos de comunicación.
- Realizará as tarefas de mantemento do punto de encontro que lle sexan encomendadas.
- Coñecerá os sinais manuais para vehículos motobomba.
- Coñecerá e cumprirá as normas de seguridade e prevención de riscos laborais, en especial as referentes ao vehículo motobomba e uso do tractor.
- Terá coñecemento de lectura de plano e localización de puntos no mesmo.
- Facilitará mensualmente ao Centro de Coordinación de Distrito Forestal a relación das intervencións levadas a cabo.
- Poderá participar na construción da liña de defensa segundo as directrices do DTE.
- Terá coñecemento do manexo de aditivos e dosificación dos mesmos.
- Terá sempre preparado o vehículo, recargado de auga e combustible.
- Coñecerá a localización dos puntos de auga do Distrito, e controlará o estado dos puntos de auga da súa demarcación.
- Poderá levar a cabo as obras de construción, mellora e mantemento de infraestruturas vinculadas á defensa contra incendios, manexando a tal fin a maquinaria que demanden as referidas tarefas.
- Participará na execución de queimas controladas.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.13. Oficial/a 2ª mecánico de maquinaria do SPDCIF

Misións:

En materia de prevención e defensa contra incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- En cada caso conducirá o vehículo que lle asigne o/a Xefe/a de Distrito Forestal.
- Terá coñecemento básico de loita contra incendios forestais e xeral dos medios que se empregan na mesma.
- Será o/a encargado/a do mantemento do parque do Distrito.
- Será o/a encargado/a do almacén de material e vestiario.
- Levará o control do material de comunicacións se así se lle asigna.

5.4.14. Bombeiro/a forestal oficial/a de Defensa Contra Incendios Forestais

Persoal que tendo coñecementos completos das funcións que ten que desenvolver, realiza traballos e obras de prevención e extinción de incendios forestais baixo a supervisión do seu superior, colaborando na transmisións de ordes, e responsabilízase dos medios postos a súa disposición. Conducirá vehículos cando o demanden as necesidades do servizo.

Misións:

En materia de incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- Substituirá ao/á Xefe/a de Brigada en caso de ausencia.

5.4.15. Vixilante/a fixo/a do SPDCIF

Misións:

En materia de incendios forestais dentro do Distrito Forestal:

- Observará o campo para localización de posibles focos de lume, situaraos e transmitiralos ao CCD ou, no seu defecto, ao CCP.
- Manexará e observará as imaxes das cámaras de vixilancia para localizar posibles focos de lume.
- Terá coñecemento dos equipos de comunicación e do seu manexo, de acordo coas normas establecidas para a transmisión.

- Colaborará na transmisión de mensaxes.
- Informará ao CCP ou CCD de calquera incidencia que puidera ocorrer no seu entorno.
- Segundo as situacións de risco, poderá ser destinado/a a realizar outras funcións administrativas vinculadas á prevención e defensa contra incendios forestais.
- Será responsable, na súa quenda de traballo, do mantemento e adecuado funcionamento do punto de vixilancia.
- Observará e cumprirá as normas de seguridade e prevención de riscos laborais.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.16. Vixilante/a móbil do SPDCIF

Misións:

- Vixiará a zona de acción encomendada, realizando a vixilancia disuasoria ou encuberta en cada caso.
- Observará e cumprirá as normas de seguridade e prevención de riscos laborais.
- Comunicará ao CCD os lumes que se detecten, valorando a súa importancia, e iniciará as tarefas propias da extinción.
- Ocuparase de levar a cabo as obras de construción, mellora e mantemento de infraestruturas da defensa contra incendios.
- Participará nas labores de extinción dos lumes detectados, comunicando da incidencia e situación do lume ao CCD. En caso necesario se integrará como un recurso mais no operativo as ordes do/da DTE.

- Utilizará a maquinaria e apeiros de manexo manual propio das tarefas encomendadas de prevención e defensa contra incendios.
- Durante a época de perigo alto, ao detectar queimas, tomará nota do nome da persoa, lugar, hora para que con estes datos se efectúe a correspondente denuncia.
- Manexará os medios de comunicación, saberá ler o plano e localizar o punto de lume polas súas coordenadas.
- Conducirá os vehículos dedicados a vixilancia móbil e realizará a súa revisión diaria.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención, segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.17. Emisorista do SPDCIF

Misións:

En materia de incendios forestais:

- Efectuará e recibirá as transmisións correspondentes.
- Rexistrará as alarmas e as incidencias recibidas e emitidas.
- Transmitirá as ordes que reciba.
- Trasladará e desenvolverá as instrucións e ordes tendentes á execución dos procedementos operativos dos Servizos de Prevención e Defensa contra Incendios Forestais.
- Comunicará aos responsables da coordinación de medios a información de importancia de cara ao operativo do ámbito territorial ao que corresponda.
- Terá coñecemento da Rede de Transmisións.
- Terá coñecemento da emisora e o seu manexo. Deberá ter coñecemento do manexo básico do ordenador para substituír ao/á Operador/a en caso de necesidade.

- Segundo as situacións de risco, poderá ser destinado/a a realizar outras funcións administrativas vinculadas á defensa contra incendios forestais.
- Introducirá os datos precisos para manter actualizado o rexistro de entradas e saídas do persoal do aplicativo Quendas.
- Manexará e observará as imaxes das cámaras de vixilancia para localizar posibles focos de lume.
- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.18. Operador/a – Codificador/a do SPDCIF

Misións:

En materia de incendios forestais:

- Manterá actualizados os datos sobre:
 - Persoal.
 - Medios.
 - Incidencias e resultados dos lumes.
- Manexará os medios materiais das oficinas do SPDCIF para o tratamento da información, interpretando e desenvolvendo as instrucións e ordes tendentes á execución dos sistemas operativos dos Servizos de Prevención e Defensa contra Incendios Forestais.
- Cando as circunstancias o requiran poderán efectuar e recibir transmisións, rexistrar as alarmas e incidencias recibidas e emitidas, e transmitir as ordes correspondentes.
- Cando as circunstancias o requiran, poderá ser dedicado/a a outras funcións administrativas vinculadas á prevención e defensa contra incendios forestais.

- Aqueloutras tarefas que se van desenvolver tanto no ámbito da extinción como no da prevención segundo as necesidades que en cada momento sexan prioritarias e recollidas na Resolución do 20 de outubro de 2008, da Dirección Xeral de Relacións Laborais, pola que se dispón o rexistro, o depósito e a publicación do convenio colectivo único para o persoal laboral da Xunta de Galicia. (D.O.G. Nº 213 do 3 de novembro de 2008).

5.4.19. Segunda actividade do persoal laboral do SPDCIF que desempeñe funcións de extinción de incendios

Actualmente estase traballando nunha instrución froito da negociación coas organizacións sindicais que regulará o paso á segunda actividade do persoal laboral do SPDCIF que desempeñe funcións de extinción de incendios forestais.

O paso á segunda actividade será voluntario e poderá ser solicitado logo de cumprir os 60 anos.

A segunda actividade consistirá na realización de tarefas preventivas e/ou de apoio loxístico ao SPDCIF, e desenvolverase no mesmo ámbito territorial no o persoal viña desempeñando o seu posto.

6. Plan de prevención

6.1. Introducción

A prevención constitúe unha das bases fundamentais na loita contra os incendios forestais. Defínese como o conxunto de accións encamiñadas a eliminar os riscos que poden ser orixe dos lumes e da súa propagación.

O Plan de Prevención da Dirección Xeral de Defensa do Monte da Consellería do Medio Rural inclúe a regulación do uso do lume, as accións sociolóxicas e de educación ambiental, os sistemas de alerta preventiva, a silvicultura preventiva, a creación e mellora de infraestruturas de defensa e accións de mellora da xestión forestal e das súas producións, que redunden nun incremento do valor do monte.

6.2. Obxectivo

O obxectivo do Plan de Prevención é levar a cabo accións tendentes a evitar que o lume se produza, e en caso de producirse, minimizar os danos causados pola súa propagación.

Para acadar os obxectivos o Plan de Prevención estrutúrase a través de:

- Accións dirixidas á poboación.
- Accións dirixidas ao territorio.

6.3. Accións dirixidas á poboación

Estas accións levaranse a cabo a través de:

- Regulación das autorizacións e comunicacións de queimas.
- Accións sociolóxicas e de educación ambiental.
- Sistemas de alerta preventiva.
- Normativa legal.
- Autorización do uso do lume para preparar alimentos en áreas recreativas piloto.

6.3.1. Regulación das autorizacións e comunicacións de queimas

- Durante as épocas de perigo baixo ou medio, e cando o IRDI sexa de niveis Baixo, Moderado ou Alto, as peticións de autorización e de comunicacións de queima poderanse efectuar telefonicamente a través do número 012 ou vía Internet na páxina <http://mediorural.xunta.gal/>, e tamén poderán solicitarse de forma presencial ou telefonicamente nas oficinas dos Distritos Forestais, Servizos Provinciais e na Subdirección Xeral de Prevención.
- As autorizacións e as comunicacións de queimas suspenderanse temporalmente se as condicións meteorolóxicas adversas así o aconsellan.
- Reforzarase a inspección e o control de queimas comunicadas e autorizadas.
- O persoal da Dirección Xeral de Defensa do Monte, así como os Axentes Facultativos Medioambientais e os Axentes Forestais da Dirección Xeral de Patrimonio Natural e as Forzas e Corpos de Seguridade, velarán polo cumprimento da normativa que recolle a lexislación vixente.

6.3.2. Accións sociolóxicas e de educación ambiental

- Divulgar as actuacións emprendidas pola Administración Autonómica para reducir o risco de incendio forestal.
- Programar campañas de difusión nos medios de comunicación.
- Dar a coñecer por medio de folletos, trípticos, carteis, o perigo do uso indebido do lume, así como os teléfonos 085 de incendios forestais e 112 de emerxencias da Xunta de Galicia.
- Realizar actividades formativas e educativas, principalmente nos ámbitos escolar e rural, resaltando os valores naturais, sociais e económicos dos nosos montes e o seu carácter fundamental de recurso endóxico de Galicia.
- Difundir o perigo que entraña o uso negligente do lume mediante reunións con veciños, asociacións gandeiras, de caza,...

- Impulsar e fomentar a colaboración cidadá.
Esta é unha labor prioritaria dos/das Xefes/as e Técnicos/as dos Distritos Forestais na que deben poñer especial énfase, en particular nas relacións coas Administracións e Asociacións Locais relacionadas co ámbito rural.
- Difundir as sentenzas ditadas en materia de incendios forestais, con especial fincapé nas sancións impostas.

Durante o ano 2018 as actividades educativas no ámbito escolar canalizáronse a través de dúas liñas:

1. Charlas impartidas nos centros de formación polo persoal dos Distritos Forestais.
2. Programa educativo “O Monte Vivo”.

Nas seguintes táboas amósase o número de alumnos que participaron nas ditas actividades formativas durante os anos 2017 e 2018:

CHARLAS IMPARTIDAS EN CENTROS DE FORMACIÓN NOS ANOS 2017 E 2018				
Distrito Forestal	2017		2018	
	Nº de charlas	Nº de alumnos	Nº de charlas	Nº de alumnos
I	34	1.475	7	1.025
II	27	585	16	636
III	27	3.130	20	3.039
IV	33	1.500	12	546
V	29	1.134	20	980
VI	4	214	5	251
VII	9	174	9	187
VIII	9	322	10	667
IX	1	15	10	1.057
X	4	68	25	791
XI	9	220	6	465
XII	17	500	24	1.549
XIII	9	370	25	800
XIV	10	380	7	270
XV	6	210	18	270
XVI	11	626	14	722
XVII	8	228	13	910
XVIII	21	710	64	4.131
XIX	25	1.200	53	2.593
TOTAL	293	13.061	351	19.864

Táboa 9: Charlas impartidas en centros de formación nos anos 2017 e 2018

PROGRAMAS EDUCATIVOS NOS CURSOS 2017/2018 E 2018/2019						
Nome do programa	2017/2018			2018/2019		
	Núm. centros educativos	Núm. profesores	Núm. alumnos	Núm. centros educativos	Núm. profesores	Núm. alumnos
O monte vivo	10	100	1240	13	105	1669

Táboa 10: Datos dos programas educativos nos cursos 2017/2018 e 2018/2019.

6.3.3. Sistemas de alerta preventiva

O IRDI constitúe unha ferramenta de planificación que se empregará para concretar para cada día o risco de ocorrencia dun incendio forestal, determinar as zonas de perigo, axudar a tomar decisións sobre o grao de alerta dos medios e a posibilidade ou non de empregar o lume.

Este sistema de alerta preventiva permite establecer un prognóstico do IRDI a 10 días. Este horizonte de predición permite anticipar as medidas preventivas e de posicionamento de medios coa antelación suficiente.

Cada gradación do IRDI impón un conxunto de condicións que permanecerán activas mentres persista ese nivel de risco, de acordo coa **Lei 3/2007**, na que se regulan as condicións de acceso, circulación e permanencia en zonas forestais, e que nos seus artigos 31 e 32 establece que durante a **época de perigo alto** de incendios queda condicionado o acceso, circulación e a permanencia de persoas e bens nos terreos forestais incluídos:

- Nas zonas de alto risco de incendio.
- Nas áreas forestais ou naturais xestionadas pola Xunta de Galicia.
- Nas áreas onde exista sinalización correspondente á limitación de actividades.

O acceso, a circulación e a permanencia quedan condicionados nos seguintes termos:

- Se o **IRDÍ é Moi Alto ou Extremo** non estará permitido acceder, circular e permanecer no interior as áreas referidas anteriormente, así como nos camiños forestais, rurais e outras vías que atravesan.
- Se o **IRDÍ é Alto** non estará permitido nas áreas referidas anteriormente, proceder á execución de traballos que supoñan a utilización de maquinaria sen os dispositivos previstos no artigo 39 da Lei 3/2007, nin desenvolver calquera acción non relacionada coas actividades forestal e agrícola nin circular con vehículos motorizados nos camiños forestais, rurais e outras vías que as atravesan.
- Se o **IRDÍ é Moderado ou Alto**, todas as persoas que circulen no interior das áreas referidas e nos camiños forestais, rurais e outras vías que as atravesan ou delimitan están obrigadas a identificarse perante as autoridades competentes.

Fóra de época de perigo alto:

- Se o IRDI é **Moi Alto ou Extremo**, non estará permitido acceder, circular e permanecer no interior das áreas referidas anteriormente, así como nos camiños forestais, rurais e outras vías que as atravesan.
- Se o IRDI é **Moderado ou Alto**, a circulación de persoas no interior das áreas referidas e nos camiños forestais, rurais e outras vías que as atravesan ou delimitan están obrigadas a identificarse perante as autoridades competentes.

Todo isto coas excepcións contempladas no artigo 32 da devandita Lei.

En relación co IRDI, realizase a súa publicación na páxina web da Consellería do Medio Rural:

http://mediorural.xunta.gal/nc/areas/forestal/incendios_forestais/irdi/

6.3.4. Normativa legal

No ano 2017, a raíz do acontecido na vaga de lumes do mes de outubro do dito ano, a *Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, foi modificada pola *Lei 9/2017, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas*.

As modificacións máis destacadas foron as seguintes:

- Ampliación das limitacións nas redes de faixas secundarias de xestión da biomasa de xeito que na faixa de protección de 50 metros non poderán existir especies da disposición adicional terceira da Lei. Deste xeito preténdese incrementar a resiliencia das zonas interface forestais fronte aos incendios forestais.
- Protección das edificacións illadas en solo rústico que se atopan a máis de 400 metros do monte mediante a súa inclusión no artigo 21. “Redes secundarias de faixas de xestión da biomasa”.

- Protección das estacións de regulación e medida de gas, dos depósitos de distribución de gas, das subestacións eléctricas e das estacións de telecomunicacións mediante a súa inclusión no artigo 20 bis. “Redes primarias de faixas de xestión da biomasa”.
- Modificación do procedemento para a xestión da biomasa no ámbito das redes de faixas, facilitando a actuación nas parcelas de titularidade descoñecida e a execución subsidiaria dos traballos ou incluso a expropiación forzosa no caso de incumprimento.

A *Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia*, tamén foi modificada recentemente pola *Lei 3/2018, do 26 de decembro, de medidas fiscais e administrativas*, co fin de introducir diversas medidas para potenciar a prevención e a loita contra os incendios.

As modificacións máis destacadas foron as seguintes:

- Posibilidade de declarar perímetros de alto risco de incendios naqueles lugares nos que o estado de abandono signifique un alto risco de propagación de incendios forestais.
- Declaración de utilidade pública das infraestruturas e dos equipamentos preventivos vinculados á defensa e loita contra os incendios forestais.
- Posibilidade de elaboración e aprobación dos plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais por zonas.
- Introducción de novas medidas en materia de xestión da biomasa e de vixilancia e detección de incendios.
- Exclusión das frondosas non incluídas na listaxe da disposición adicional terceira das obrigas de xestión da biomasa.

Antes de que remate a lexislatura está previsto elaborar o borrador dunha nova Lei de prevención e extinción de incendios forestais.

6.3.5. Autorización do uso do lume para preparar alimentos en áreas recreativas piloto

Nestes últimos anos vense rexistrando unha crecente demanda do uso do lume para preparar alimentos en época de alto risco en áreas recreativas dentro de concellos declarados como ZAR.

Co fin de facer fronte a esta demanda durante os anos 2017 e 2018 executáronse proxectos piloto co fin de comprobar a seguridade das instalacións destinada á preparación de alimentos con lume.

Logo de comprobar a seguridade deste tipo de instalacións é previsible que ao longo do ano 2019 se continúe coa autorización do seu emprego en concellos declarados ZAR segundo o disposto no artigo 36.4. da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais.

6.4. Accións dirixidas ao territorio

Dentro do Plan de Prevención, as accións previstas sobre o territorio agrúpanse en **tres liñas de actuación**:

- **De compoñente produtivo e de xestión forestal:** esta liña de actuación ten unha gran importancia polo seu carácter de investimento. Normalmente encamiñanse a tarefas de forestación e a mellorar as condicións silvícolas das masas forestais aplicando tratamentos culturais (podas, rozas, rareos, tratamentos fitosanitarios...) contemplando a creación de áreas de frondosas caducifolias en valgadas, marxes de pistas ou devasas, que conxugue a produción coa defensa do monte, así como promover actuacións conxuntas e o ordenado aproveitamento dos pastos, caza, pesca ou a mellora das masas produtoras de froito, cogomelos..., que inciden na calidade e cantidade das producións e servizos que xeran os montes galegos, e dunha indubidable acción preventiva.

- **Control selectivo do combustible forestal:** Trátase de actuacións non produtivas, pero de gran importancia, polo seu carácter preventivo e de defensa. Son traballos que se encamiñan especificamente a romper a continuidade horizontal e vertical do combustible forestal cunha anchura tal que en condicións normais deteña o lume e sirva de apoio ós medios terrestres para que nas labores de extinción realicen o ataque directo ou indirecto desde estas áreas, creando zonas estratéxicas co fin de dificultar o inicio e a propagación do lume e facilitar a defensa dos montes contra os incendios forestais.

Accións:

- Redes de faixas de xestión da biomasa.
- Áreas devasa.
- Faixas auxiliares de pista.
- Rozas.
- Queimas controladas.

No caso das actuacións nas Redes de faixas de xestión da biomasa están previstas as seguintes actuacións de cara a incrementar a superficie xestionada:

- Levar a cabo actuacións de comunicación dirixidas ás entidades responsables da realización dos traballos de xestión da biomasa no ámbito das redes primarias de faixas.
 - Execución do Convenio de colaboración suscrito entre a Xunta de Galicia, a FEGAMP e SEAGA en materia de prevención e defensa contra incendios forestais para o establecemento dun sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias.
- **Construción e mantemento das infraestruturas preventivas de defensa:** Son fundamentais na posta en valor do monte, así como na vixilancia, detección e extinción dos lumes. Con esta acción trátase de acadar unha densidade óptima de

infraestruturas forestais, mellorar os tempos de reacción mediante unha rede de pistas que posibiliten un acceso rápido e seguro á extinción do lume, rompendo a continuidade horizontal e vertical do combustible, capitalizar o monte, e facilitar a súa activación económica e o seu uso social.

Accións:

- Devasas.
- Vías e pistas forestais.
- Puntos de auga.
- Bases de medios aéreos.
- Puntos de vixilancia.

6.5. Sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias

O día 9 de agosto de 2018 a Xunta de Galicia, a FEGAMP e SEAGA asinaron un convenio de colaboración en materia de prevención e defensa contra incendios forestais para o establecemento dun sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias.

O devandito convenio foi publicado no DOG por Orde da Consellería do Medio Rural do 9 de agosto de 2018 (DOG núm. 156 do 17 de agosto de 2018).

O seu obxecto é instrumentar a cooperación da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia a través da Consellería do Medio Rural, de SEAGA e da FEGAMP, cos concellos que voluntariamente se adhiran mediante o establecemento dun sistema público de xestión da biomasa nas redes de faixas secundarias de xestión da biomasa.

Deste xeito canalízase a cooperación entre a Administración Local e a Administración Autonómica como vía para acometer tarefas de claro interese público como é a de xestionar a biomasa vexetal con alto potencial combustible, especialmente nos terreos forestais que estean cerca dos núcleos de poboación, asegurando a súa retirada con anterioridade á época de perigo de incendios polas persoas titulares das parcelas. Ademais, en caso de incumprimento destas obrigas esenciais, asegurase a súa execución subsidiaria por parte das administracións públicas a través de procedementos áxiles.

6.5.1. Convenio en materia de prevención e defensa contra incendios forestais para o establecemento do sistema público de xestión da biomasa nas faixas secundarias

O sistema público de xestión da biomasa (en adiante SPXB) que se establece no convenio comprende a colaboración financeira da Administración Xeral da Comunidade Autónoma para garantir a xestión da biomasa das parcelas incluídas nas faixas secundarias de xestión da biomasa dos concellos adheridos ao presente convenio, e inclúe as seguintes actuacións:

- a) A colaboración técnica da Administración da Comunidade Autónoma para a tramitación do planeamento municipal de prevención e defensa contra os incendios forestais, segundo establece a Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, en todos os concellos adheridos ao presente convenio.
- b) Creación, de acordo co establecido no presente convenio, do sistema público de xestión da biomasa nas redes de faixas secundarias de xestión de biomasa das parroquias priorizadas dos concellos adheridos mediante a formalización de contratos de xestión da biomasa, así como a realización material das actuacións de xestión de biomasa, derivadas da resolución de execución subsidiaria dos traballos de xestión de biomasa adoptada polos concellos adheridos dentro das parroquias seleccionadas conforme a Cláusula Terceira bis.
- c) A colaboración técnica e financeira da Administración Xeral da Comunidade Autónoma e os concellos para o exercicio das competencias que corresponden a estes de execución subsidiaria das obrigas de xestión da biomasa e para a retirada de especies arbóreas prohibidas regulada no artigo 22 da Lei 3/2007, por razóns de eficacia e por contar a administración autonómica con medios técnicos idóneos para o seu desempeño.
- d) A colaboración financeira a proxectos piloto públicos ou privados de mobilización de terras nas faixas secundarias de xestión da biomasa que teñan como obxectivo

combater o abandono de áreas rurais ou a xestión da biomasa a medio e longo prazo.

6.5.2. O planeamento da defensa do espazo rural fronte aos incendios forestais

Conforme ao previsto no convenio, a Administración Xeral da Comunidade Autónoma presta colaboración técnica para o exercicio das competencias que corresponden aos concellos de execución subsidiaria das obrigas de xestión da biomasa e de retirada de especies arbóreas prohibidas regulada no artigo 22 da Lei citada, por razóns de eficacia e por contar a Administración Autonómica con medios técnicos idóneos para o seu desempeño. Tamén se colabora tecnicamente para a tramitación do planeamento municipal de prevención de incendios.

A estes efectos, están incluídas no convenio para os concellos adheridos as seguintes actuacións:

a) Realización das seguintes actuacións documentais que sirvan de base aos actos xurídicos que integran os procedementos de aprobación dos plans municipais de prevención e defensa contra os incendios forestais, definición e determinación das faixas secundarias e de declaración polos concellos adheridos da obriga de execución subsidiaria:

- Elaboración técnica da documentación necesaria para a aprobación do plan municipal de prevención e defensa contra os incendios forestais e en particular, para a labor necesaria para a determinación e definición das faixas secundarias de xestión de biomasa da súa competencia.

b) A colaboración técnica da Administración Xeral da Comunidade Autónoma e os concellos para o exercicio das competencias que corresponden a estes de execución subsidiaria das obrigas de xestión da biomasa e para a retirada de especies arbóreas prohibidas regulada no artigo 22 da Lei 3/2007, por razóns de eficacia e por contar a administración autonómica con medios técnicos idóneos para o seu desempeño.

- Preparación técnica das comunicacións que conforme ao artigo 22 da lei de prevención de incendios deben ser enviadas ás persoas responsables polos

concellos lembrando a obriga de xestión de biomasa e retirada de especies arbóreas, advertindo da execución subsidiaria con repercusión de custos no caso de que non se cumpran ditas obrigas e, no seu caso, comiso das árbores.

- Elaboración técnica do anuncio para ser publicado no DOG e BOE con indicación dos datos catastrais da parcela cando non se puidera determinar a identidade das persoas responsables ou resulte infrutuosa a dita comunicación.
- Elaboración técnica dos documentos base dos actos administrativos para iniciar o procedemento de execución subsidiaria das obrigas de xestión da biomasa e retirada de especies arbóreas.
- Elaboración técnica dos documentos base para dar traslado da resolución de execución subsidiaria ao órgano competente para incoar o procedemento sancionador para que se incoe o dito procedemento e se adopte a medida cautelar de comiso das especies arbóreas prohibidas.
- Preparación dos documentos necesarios para proceder á venda das ditas especies arbóreas comisadas.
- Elaboración dos documentos que permitan delimitar as zonas de actuación prioritaria e urxente nas que o incumprimento das obrigas de xestión de biomasa e retirada de especies arbóreas prohibidas habilite a administración pública competente para proceder de modo inmediato á execución subsidiaria de tales obrigas, pola presenza de factores obxectivos de risco.
- A realización das actuacións sinaladas efectuaranse pola Administración Autonómica sen contraprestación ou compensación de custos polos concellos, no marco dos principios de colaboración e cooperación entre administracións, tendo en conta a finalidade das partes de lograr os obxectivos que teñen en común e as consideracións de interese público que guían a actuación, sen prexuízo do disposto no número 4 desta cláusula.

c) Realización material das actuacións de xestión de biomasa, derivadas da resolución de execución subsidiaria dos traballos de xestión de biomasa adoptada polos concellos adheridos, sempre que tales resolucións de execución subsidiaria foran aprobadas con anterioridade ao exercicio 2019. Esta actuación de execución subsidiaria comprenderá a redacción do proxecto para a execución subsidiaria se fora necesario polas características da actuación ou outro documento técnico que deba servir de base ás actuacións, así como a elaboración do documento/liquidación de custos da execución subsidiaria que comprenderá todos os gastos ocasionados como consecuencia da mesma.

d) Realización dun manual básico de procedemento no que se incluírán os modelos da documentación anteriormente referida así como esquemas e diagramas de fluxos que clarifiquen aos concellos adheridos a planificación da prevención e a execución de competencias en materia de xestión da biomasa nas redes de faixas secundarias.

Para complementar as anteriores actuacións, desenvolverase unha plataforma integral para a xestión da biomasa, cuxo obxectivo é dar soporte informático as actuacións dos distintos actores que interveñen no convenio e que permita unha trazabilidade de todas as actuacións realizadas polos concellos, por SEAGA, pola Administración autonómica, e polos cidadáns con parcelas nas devanditas faixas. Así mesmo, coa finalidade de mellorar a transparencia do sistema, desenvolverase un visor no que se mostre e manteña actualizada a rede de faixas secundarias de xestión da biomasa.

6.5.3. As actuacións preventivas

De acordo co establecido no convenio, a Administración Autonómica realizará a prestación do sistema público de xestión da biomasa nas parcelas incluídas nas redes de faixas secundarias de xestión de biomasa das parroquias priorizadas dos concellos adheridos ao presente convenio mediante a formalización de contratos de xestión da biomasa cos titulares das parcelas incluídas nas faixas secundarias de xestión da biomasa das parroquias seleccionadas pola comisión de seguimento do convenio.

Nestas parroquias as persoas interesadas pódense adherir ao SPXB mediante a formalización do modelo de contrato de xestión da biomasa que será tramitado polos concellos. A estes efectos os concellos recibirán os modelos de contratos formalizados e, despois da análise da documentación presentada e da comprobación do seu axuste ao réxime xurídico do servizo, os remitirá a Seaga.

Seaga, despois de comprobar o cumprimento dos requisitos legais, comunicará ao particular a súa aceptación, momento no que asumirá as obrigas de xestión da biomasa. Os prazos de ingreso da tarifa de 350 €/Ha/ano + IVE do servizo computaranse dende a comunicación da aceptación de Seaga da adhesión.

Tamén se establece no convenio a execución de proxectos piloto públicos ou privados de mobilización de terras nas faixas secundarias de xestión da biomasa. Os promotores públicos ou privados poderán presentar o seu proxecto ao concello, sempre que estea adherido ao sistema público de xestión da biomasa. Os concellos adheridos presentarán ante a comisión de seguimento os devanditos proxectos co obxectivo de mobilizar terras a través da posta en produción destes terreos para cultivos de horta, cereal, pastos, pastoreo, froiteiras, castiñeiros, olivas, madeira de calidade, sistemas mixtos, actuacións de uso público de xestión municipal, coas seguintes características:

Actuación entre 10 e 25 ha.

Polo menos o 70% da superficie en faixas secundarias.

Por núcleo de poboación, non por parroquia.

Será elixible calquera tipo de actuación: roza, laboreo, implantación, sementeira, plantación, peches, rego ou adquisición gando.

Compromiso de xestión de polo menos de 5 anos que eviten a necesidade de xestión de biomasa.

Os promotores dos devanditos proxectos deberán acreditar a dispoñibilidade do 100 % dos terreos dos propietarios coñecidos, a través de calquera medio válido en dereito. A xestión do proxecto poderá ser levada a cabo a través do Banco de Terras, no seu caso.

6.6.Plans para a determinación dos perímetros de alto risco de incendio

O artigo 12 da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia establece a posibilidade de declarar perímetros de alto risco de incendio, con carácter non permanente, en lugares onde o estado de abandono signifique un alto risco de propagación de incendios forestais.

Co fin de poñer en marcha a declaración de perímetros de alto risco no ano 2019 de cara a xestionar a biomasa nas ditas zonas, seguirase o seguinte procedemento:

- Establecemento por parte de Dirección Xeral de Defensa do Monte, dos criterios técnicos para a declaración dos perímetros de alto risco de incendio.
- Elaboración dun plan de perímetros de alto risco polos Distritos Forestais no que se describan os perímetros e se establezan as medidas de prevención que se teñen que levar a cabo para a prevención dos incendios forestais.
- Publicación dunha resolución da Dirección Xeral de Defensa do Monte de declaración dos perímetros de alto risco de incendio incluídos nos plans de perímetros de alto risco dos Distritos Forestais.
- Publicación no DOG, no BOE e no taboleiro de anuncios dos respectivos concellos a resolución co perímetro de alto risco e as labores a realizar polos titulares dos predios ou dos seus dereitos de aproveitamento, os cales disporán un prazo de 15 días a tal efecto.
- Actuación de oficio por parte da Consellería de Medio Rural naqueles predios nos que non se executen os traballos planificados no prazo establecido.

6.7. Outras accións destacables

- **Convenios de colaboración coa FEGAMP e coas Deputacións provinciais**
 - *Convenio de colaboración entre a Xunta de Galicia, a Federación Galega de Municipios e Provincias e as Deputacións Provinciais, en materia de emerxencias e prevención e defensa contra incendios forestais, para o desenvolvemento dos Grupos de Emerxencia Supramunicipais (GES).*

Convenio de colaboración da Xunta de Galicia que ten por obxecto completar o mapa de emerxencias de Galicia mediante o desenvolvemento dos GES para realizar, entre outras, as seguintes funcións:

- Intervir en incendios forestais e urbanos no ámbito territorial da súa demarcación. No caso de incendios forestais coordinarase tecnicamente co distrito forestal. No caso de que na súa demarcación exista parque comarcal de bombeiros, a actuación en incendios urbanos realizarase de xeito coordinado con este.
- Definir e manter as redes de faixas de xestión da biomasa de prevención e defensa contra os incendios forestais de competencia municipal.
- Investigar a propiedade das redes de faixas secundarias de xestión de biomasa forestal en aplicación na Lei 3/2007, de 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.
- Prácticas preventivas, de carácter local e a pequena escala, para crear discontinuidades verticais e horizontais da cuberta vexetal,

mediante rozas en terreos forestais ou de influencia forestal da titularidade dos concellos ou de propietario descoñecido e perímetros e parcelas declaradas como abandonadas segundo a Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras.

- Realizar actuacións de prevención da vespa velutina por seguridade da poboación tales como control e retirada de niños, entre outras actuacións que contribúan a súa prevención.
- Prácticas preventivas naqueles camiños e espazos públicos que poidan ao mesmo tempo servir de cortalumes naturais ante calquera perigo de lume.
- Intervir en situación de risco e de emerxencia para manter a rede de estradas, e sen ser responsables do seu mantemento, mediante a súa limpeza e retirada de obxectos, especialmente no caso de accidente, utilizando para elo os materiais e medios que se requiran. A responsabilidade derivada das reclamacións patrimoniais que poidan xurdir, será da administración titular da vía na que se produza o sinistro.
- Intervir en situacións derivadas de riscos naturais, nevaradas, inundacións, temporais, xeadas, choivas intensas, sismos, derrubamentos, correntes de terra, situacións de seca, así como actividades de control fronte a vespa velutina por seguridade das persoas.
- Colaborar, e no seu caso, intervenir en situacións derivadas de riscos inducidos polo home.
- Colaborar coas autoridades competentes en materia de protección civil en casos de aglomeracións de persoas en lugares e momentos determinados. As actuacións serán obxectivamente analizadas polo concello sede.

- Colaborar e prestar apoio en calquera situación que implique riscos para persoas, bens ou medio ambiente.
- Colaborar nas funcións correspondentes dos grupos de acción establecidos nos plans de emerxencia municipal (PEMUS), plans de actuación municipal (PAM), e nos diferentes plans de protección civil da Comunidade Autónoma de Galicia, previstos na normativa legal vixente.
- Realizar actividades e, no seu caso, establecer medidas preventivas que diminúan ou minimicen as situacións de riscos indicados nos apartados anteriores.
- Retirada de animais feridos, mortos ou abandonados, que ocasionen un risco para a salubridade ou risco pola perigosidade debido a tipoloxía, raza, estado, ou situación do animal, sempre que o concello onde se atope o animal se faga cargo de aboar o custo do seu depósito nun refuxio, canceira, zoolóxico, etc, dando el a orde de recollida e indicando onde se vai a levar.
- Eventualmente axudarán a garantir a sanidade e a salubridade das persoas, dos espazos públicos e do medio ambiente participando na limpeza e recollida de materiais nocivos que requiran ser retirados de xeito inmediato por ser un risco para as persoas, bens ou medio ambiente.
- Calquera outra en materia de protección civil, emerxencias e medio ambiente, servizos sociais, culturais, educativos e deportivos e outras de competencia municipal, vinculadas a unha situación emerxencia ou prevención da mesma, ou calquera actuación necesaria para resolver unha situación de urxencia e interese público.

En materia de prevención de incendios forestais os GES realizarán as seguintes labores:

- Actuacións de definición das redes de faixas de xestión da biomasa e investigación da propiedade e estado da biomasa. As ditas actuacións poderán incluír a identificación das parcelas incluídas nas redes de faixas secundarias de xestión da biomasa así como da rede de pistas, vías, camiños, estradas e montes de titularidade municipal.
 - Actuacións de silvicultura preventiva para crear discontinuidades verticais e horizontais da cuberta vexetal mediante rozas en terreos de titularidade municipal ou de propietario descoñecido.
- **Convenios de colaboración cos concellos:**
- *Convenio entre a Consellería do Medio Rural e as entidades locais de Galicia para a participación na prevención e defensa contra incendios forestais durante o ano 2019, cofinanciado parcialmente co fondo europeo agrícola de desenvolvemento rural (FEADER) no marco do PDR de Galicia 2014-2020.*

O obxecto do convenio é acordar a participación e colaboración entre a Consellería do Medio Rural e as entidades locais de Galicia no desenvolvemento de accións combinadas de prevención e defensa contra incendios forestais durante o ano 2019, de xeito que se consiga unha maior eficacia na loita contra estes sinistros a través da optimización no uso de tódolos recursos que se inclúen neste convenio.

As accións de prevención e defensa contra incendios forestais financiáveis ao abeiro do convenio son as seguintes:

- *Participación na defensa contra incendios forestais mediante a actuación de vehículos motobomba:* O/s VMB/s colaborarán na defensa contra os incendios forestais integrándose no mando único da Xunta de Galicia durante os meses de vixencia do convenio, estando operativo/s polo menos 16 horas ao día, tendo plena dispoñibilidade, incluíndo nela os traballos en domingos, festivos e festas locais, así como as quendas de noite necesarias durante toda a vixencia do convenio, realizando labores de prevención e defensa contra os incendios forestais, sempre que non sexa/n requirido/s para a extinción destes.
- *Participación na prevención de incendios forestais mediante a realización de tratamentos preventivos en vías e camiños de titularidade municipal:* Os concellos realizarán tratamentos silvícolas de xeito mecanizado en vías e camiños forestais da súa titularidade e nas súas faixas de xestión da biomasa ao obxecto de diminuír a carga de combustible, de xeito que o lume, no caso de producirse, avance con máis lentitude, menor intensidade e se facilite a actuación dos medios de defensa.
- *Participación na prevención e defensa contra incendios forestais mediante a actuación de brigadas de prevención e defensa:* As labores preventivas consistirán no desenvolvemento de traballos manuais en faixas de xestión de biomasa ou nos terreos forestais de titularidade municipal ou de propietario descoñecido, así como en vías e camiños forestais da súa titularidade cando non sexa posible mecanizar estes traballos. Cada brigada realizará estes traballos nos tres meses de operatividade. As brigadas

colaborarán prioritariamente con respecto a outros traballos na defensa contra os incendios forestais integrándose no mando único da Xunta de Galicia.

▪ **Axudas e subvencións:**

- *Subvencións para a prevención dos danos causados aos bosques por incendios, desastres naturais e catástrofes en montes veciñais en man común e en SOFOR.*

Esta orde ten por obxecto establecer as bases reguladoras da concesión de subvencións que os titulares de montes veciñais en man común, as súas agrupacións e as Sociedades de Fomento Forestal poderán percibir para a posta en marcha de actuacións preventivas contempladas na lexislación galega sobre incendios forestais e a súa convocatoria para o ano 2019 en réxime de concorrencia competitiva.

De acordo co devandito obxecto establécense dúas liñas de subvencións:

Liña I: Subvencións para o control selectivo de combustible. As actuacións consistirán no control selectivo do combustible en devasas, faixas auxiliares de pista, rexenerado forestal natural así como na roza de penetración, rareo e eliminación de restos das entrefaixas de masas forestais, coa finalidade de reducir a carga de combustible presente no monte e crear zonas con discontinuidade horizontal e vertical, contribuíndo así a diminuír o risco de propagación de incendios forestais e a minimizar os danos causados por estes sinistros, en caso de se producir.

Liña II: Subvencións para a construción de puntos de auga. Subvencionarase a construción de puntos de auga para a prevención e defensa contra incendios forestais, que se localizarán en zonas estratéxicas para a

defensa dos núcleos de poboación e das masas forestais, cunha orografía axeitada para a actuación dos medios do SPDCIF e garantindo a actuación rápida destes. A localización dos puntos de auga será coherente co disposto nos Plans de Prevención de Distrito.

Os puntos de auga deberán cumprir como mínimo coas seguintes premisas:

- a. Permitirán a carga de vehículos motobomba do SPDCIF.
 - b. Levarán peche perimetral de seguridade e protección.
 - c. As dimensións mínimas dos puntos de auga serán as que figuran a continuación:
 - Depósito de auga 5x4x2 m (volume útil 30 m³).
 - Depósito de auga 6x4x2,5 m (volume útil 50 m³).
 - Depósito de auga 7x4x2,5 m (volume útil 60 m³).
 - Depósito de auga 8x7x2 m (volume útil 110 m³).
- Axudas para accións silvícolas de prevención dos danos causados aos bosques por incendios, desastres naturais e para o incremento da capacidade de adaptación e do valor ambiental dos ecosistemas forestais.
 - Subvencións para a elaboración de instrumentos de ordenación ou xestión forestais.

As accións de prevención serán compatibles coa normativa de protección da natureza, baixo o principio de “utilidade das accións minorando as afeccións”.

7. Plan de detección, disuasión, investigación e medidas correctoras

7.1. Introducción

Este Plan contribuirá a reducir o número de lumes e a influír positivamente no comportamento da poboación, co fin de evitar negligencias e exercer unha función disuasoria nos causantes de lumes intencionados, ao saber que a investigación, a presenza policial e a vixilancia é continuada e que non se limita só as épocas de maior perigo.

Por outra parte, para levar a cabo un rápido control dos lumes, é necesario contar cun sistema eficiente de detección dos mesmos, que permita iniciar a extinción o antes posible.

O Plan comprenderá as vertentes forestal e policial e artículase en detección, disuasión e investigación.

7.1.1. Detección

Realízase basicamente pola Rede de puntos de vixilancia, polas cámaras da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia e polas UAVs do proxecto piloto de vixilancia e detección de actividade incendiaria, control de xestión da biomasa e investigación, complementándose con patrullas móbiles nas zonas que escapan á observación directa, Agrupacións Veciñais de Vixilancia Forestal, Voluntariado Ambiental, agrupacións e asociacións con convenios de colaboración coa Consellería do Medio Rural e por parte do resto da cidadanía a través dos teléfonos 085 e/ou 112.

Ten como finalidade detectar os lumes que puideran aparecer no territorio e transmitilos aos Centros de Coordinación correspondentes.

7.1.2. Disuasión

Constituída basicamente polas Forzas e Corpos de Seguridade, complementase coa actuación de Patrullas das Forzas Armadas con misión exclusivamente disuasoria a través dun convenio co Ministerio de Defensa.

Ten como finalidade exercer un efecto disuasorio nas zonas que se determinen.

7.1.3. Investigación

A investigación nas súas facetas policial e forestal nos incendios forestais, levaranse a cabo nos seguintes termos:

- Análise sobre as épocas de perigo.
- Establecemento, cobertura e estudo das Zonas de Especial Vixilancia.
- Investigación do maior número de lumes e seguimento do posterior uso das zonas queimadas.
- Estudo e seguimento das parroquias que rexistren unha alta actividade incendiaria.
- Incrementar o número de detencións dos presuntos incendiarios.

Está prevista a posta en marcha dun novo proxecto de potenciación das Brigadas de Investigación de Incendios Forestais (BIIF) nos Distritos Forestais.

Deste xeito, no período 2020 e 2021, a maiores dos 2 axentes asignados actualmente ás BIIF en cada Distrito, incorporaranse 23 novos axentes destinados en exclusiva á dita labor. Os ditos axentes serán distribuídos en equipos BIIF de 2 ou 3 compoñentes, estarán fóra das quendas de garda na época de alto risco e serán asignados a 10 distritos.

Adicionalmente, e co fin de garantir a coordinación dos equipos BIIF, está prevista a incorporación de 4 axentes nos respectivos Servizos provinciais de Prevención de Incendios Forestais, que desempeñarán labores de coordinación dos equipos BIIF e que dependerán das Xefaturas de área de prevención.

A función principal destes axentes será a investigación dos incendios forestais dentro do ámbito territorial do seu Distrito en coordinación cos Corpos e Forzas de Seguridade, e tamén se encargarán de velar polo cumprimento da Lei 3/2007, tal e como se detalla no apartado 7.4.5.

Para a realización das ditas funcións, e no marco do anterior proxecto, está prevista a realización de probas piloto con UAVs en materia de vixilancia e investigación de causas de incendios, e de control da xestión da biomasa, co fin de valorar o emprego desta tecnoloxía no futuro nos equipos BIIF.

Na seguinte táboa amósase a distribución do persoal con funcións de investigación na data prevista de finalización do proxecto (2021):

EQUIPOS BIIF E PERSOAL CON LABORES DE COORDINACIÓN EN MATERIA DE INVESTIGACIÓN A DATA DE FINALIZACIÓN DO PROXECTO (2021)				
ÁMBITO	Persoal BIIF con gardas de incendios	Persoal BIIF con dedicación exclusiva	Coordinadores - xefes de área e axentes	Total
Distrito Forestal I	2	-	-	2
Distrito Forestal II	2	-	-	2
Distrito Forestal III	2	-	-	2
Distrito Forestal IV	2	2	-	4
Distrito Forestal V	2	2	-	4
SPCIF A Coruña	-	-	2	2
Distrito Forestal VI	2	-	-	2
Distrito Forestal VII	2	-	-	2
Distrito Forestal VIII	2	2	-	4
Distrito Forestal IX	2	2	-	4
Distrito Forestal X	2	-	-	2
SPCIF Lugo	-	-	2	2
Distrito Forestal XI	2	-	-	2
Distrito Forestal XII	2	-	-	2
Distrito Forestal XIII	2	3	-	5
Distrito Forestal XIV	2	3	-	5
Distrito Forestal XV	2	3	-	5
SPCIF Ourense	-	-	2	2
Distrito Forestal XVI	2	2	-	4
Distrito Forestal XVII	2	2	-	4
Distrito Forestal XVIII	2	2	-	4
Distrito Forestal XIX	2	-	-	2
SPCIF Pontevedra	-	-	2	2
TOTAL	38	23	8	69

Táboa 11: distribución dos equipos BIIF e do persoal con labores de coordinación en materia de investigación a data de finalización do proxecto (2021)

7.2. Obxectivos

Os obxectivos do Plan de detección, disuasión e investigación son os seguintes:

- Reducir o número de incendios orixinados por causa descoñecida ou sen especificar, por negligencias ou motivados por comportamentos intencionados de tipo delituoso.
- Reducir o número de incendios e superficies queimadas nas Zonas de Especial Vixilancia.
- Incrementar, respecto da media dos últimos 5 anos, a proporción de lumes detectados na súa fase inicial dende a Rede de puntos de vixilancia e polas cámaras da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia.
- Manter os recursos propios destinados ao Plan de detección, disuasión e investigación.
- Incrementar a localización de sospeitosos e a detención de presuntos incendiarios.
- Intensificar a colaboración coas Forzas e Corpos de Seguridade, fomentando as canles de colaboración a través do Comité de Coordinación Policial Antiincendios co obxectivo de incrementar a localización de sospeitosos e detención de presuntos incendiarios.

7.3. Actuacións para acadar os obxectivos

7.3.1. Dende a Rede de puntos de vixilancia e Vixilancias Móviles

- As Xefaturas Provinciais do SPDCIF determinarán, en función da actividade incendiaria en cada época de perigo, o número de puntos de vixilancia a activar e o número de quendas a establecer.
- Establecemento de patrullas de vixilancia móbil disuasoria, formada por persoal e vehículos perfectamente identificados.
- Establecemento de patrullas de vixilancia móbil encuberta, formada por persoal e vehículos sen identificación visible.

- Análise da Rede de puntos de vixilancia e detección de incendios e determinación da porcentaxe de lumes detectados polos postos fixos de vixilancia.

7.3.2. Actuación nas Zonas de Alto Risco (ZAR)

Por Orde do 18 de abril do 2007 decláranse as Zonas de Alto Risco de incendios forestais (ZAR), que se recollen no Anexo 5 do PLADIGA, e que están compostas polos concellos que nela se relacionan. Segundo establece esta Orde o resto dos concellos serán considerados incluídos en zona de medio risco de incendio forestal.

Nas ZAR levaranse a cabo accións máis intensas de vixilancia, disuasión e investigación que no resto do territorio. Nestas zonas aplicaranse as restricións e as medidas preventivas que correspondan cos valores do IRDI e que se especifican no punto 6.3.3.

Así mesmo, aos efectos da optimización dos recursos e medios policiais priorizaranse aquelas parroquias de especial vixilancia policial, agrupadas nas Zonas de Especial Vixilancia (ZEV), as que se refire o apartado 7.3.4.

7.3.3. Actuación nas Parroquias de Alta Actividade Incendiaria (PAAI)

Neste punto identifícanse e delimitanse as Parroquias de Alta Actividade Incendiaria.

Segundo a Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia as parroquias de alta actividade incendiaria son aquelas parroquias incluídas en zonas declaradas como de alto risco que, polo número de incendios forestais reiterados ou pola súa gran virulencia, precisen medidas extraordinarias de prevención de incendios e de protección dos montes fronte aos impactos producidos por eles.

Nas Parroquias de Alta Actividade Incendiaria realizarase un seguimento exhaustivo de calquera actividade incluída no territorio e intensificaranse as actuacións de vixilancia e disuasión. Así mesmo, nas ditas zonas realizarase un control exhaustivo das axudas públicas concedidas e non se concederán autorizacións extraordinarias para a práctica do pastoreo nos terreos queimados (artigo 43.2 da Lei 3/2007).

Segundo o artigo 86.12 de Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia no Rexistro Público de Terreos Forestais de Pastoreo inscribíranse de oficio como zonas prohibidas as superficies

queimadas naquelas parroquias definidas como de alta actividade incendiaria incluídas nas zonas declaradas como de alto risco de Galicia, durante o período que resulte por aplicación da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia, e na súa normativa de desenvolvemento.

A definición das PAAI realízanse segundo os seguintes criterios:

1. PAAI definidas polo número de incendios forestais reiterados

- Parroquias que *entrarían* a formar parte do listado de PAAI

Aquelas parroquias que tiveron en media anual 7 incendios ou máis nos últimos 5 anos.

- Parroquias que *sairían* do listado de PAAI

Aquelas que durante 2 anos tiveran un número de incendios igual ou inferior a media de lumes por parroquia en Galicia dos anos correspondentes.

- Parroquias que entrarían de novo no listado PAAI

Aquelas que despois de saír do listado tiveran calquera ano 7 incendios ou máis.

2. PAAI definidas pola gran virulencia dos incendios forestais declarados

- Parroquias que *entrarían* a formar parte do listado de PAAI

Aquelas parroquias que tiveron 2 incendios ou máis, maiores de 200ha nos últimos 10 anos e nas que a superficie total media por incendio sexa igual ou superior a 9ha no mesmo período.

- Parroquias que *sairían* do listado de PAAI

Aquelas nas que durante 2 anos a superficie total media por incendio sexa igual ou inferior a 3ha (obxectivo de control do PLADIGA).

- Parroquias que entrarían de novo no listado PAAI

Aquelas que despois de saír do listado tiveran calquera ano unha superficie total media por incendio igual ou superior a 9 ha.

Segundo estes criterios no ano 2019 non se incorpora ao listado do ano anterior ningunha parroquia e saen do listado 6 parroquias, todas elas do criterio 2.

Deste xeito, o número total de PAAI no ano 2019 é de 71 (59 parroquias do criterio 1 e 14 do criterio 2).

Relación de PAAI que saen do listado:

DIST.	CONCELLO	PARROQUIA	CRIT.	MOTIVO	INDICADOR
4	Porto do Son	Ribasieira (San Pedro Félix)	GVI	Sup. tot. media por inc. 2 ult. anos <= 3 ha	0,00 - 0,00
5	Cee	A Ameixenda (Santiago)	GVI	Sup. tot. media por inc. 2 ult. anos <= 3 ha	0,00 - 0,04
11	Boborás	Xurenzás (San Pedro)	GVI	Sup. tot. media por inc. 2 ult. anos <= 3 ha	0,00 - 0,04
13	Carballada de Valdeorras	Sobradelo (Santa María)	GVI	Sup. tot. media por inc. 2 ult. anos <= 3 ha	0,00 - 0,00
14	Monterrei	Vences (Santa Baia)	GVI	Sup. tot. media por inc. 2 ult. anos <= 3 ha	0,04 - 0,00
15	Lobeira	A Fraga (San Bartolomeu)	GVI	Sup. tot. media por inc. 2 ult. anos <= 3 ha	0,00 - 0,00

Táboa 12: Relación de PAAI que saen do listado

Relación de PAAI por provincia, distrito e concello para o ano 2019:

Provincia	Nº de parroquias	Distrito	Nº de concellos	Nº de parroquias
A Coruña	7	II	2	2
		IV	3	5
		TOTAL	5	7
Lugo	1	IX	1	1
		TOTAL	1	1
Ourense	48	XI	4	5
		XII	4	4
		XIII	5	8
		XIV	7	21
		XV	5	10
		TOTAL	25	48
Pontevedra	15	XVI	1	2
		XVII	4	5
		XVIII	5	6
		XIX	2	2
		TOTAL	12	15
			43	71

Táboa 13: Táboa resumo das Parroquias de Alta Actividade Incendiaria por provincia, distrito e concello

Relación de PAAI para o ano 2019:

Distrito	Concello	Parroquia	Criterio	Núm. inc. últ. 5 anos	Sup. total últ. 10 anos (ha)
2	Carballo	Carballo (San Xoán)	NI	85	99,09
2	Coruña, A	Visma (San Pedro)	NI	9	69,61
4	Boiro	Boiro (Santa Baia)	NI	15	29,93
4	Lousame	Tállara (San Pedro)	NI	40	658,35
4	Ribeira	Palmeira (San Pedro)	NI	18	139,34
4	Ribeira	Ribeira (Santa Uxía)	NI	34	184,61
4	Ribeira	Carreira (San Paio)	NI	10	84,44
9	Lugo	Bóveda (Santa María)	NI	22	30,23
11	Carballiño, O	Lobás (Santa Ouxea)	NI	17	261,12
11	Melón	Quins (Santa María)	NI	37	985,87
11	Piñor	A Corna (Santa María do Desterro)	NI	20	862,64
11	San Cristovo de Cea	Vales (San Pedro)	NI	9	169,47
11	San Cristovo de Cea	Covas (Santa María)	NI	15	197,42
12	Maceda	Castro de Escuadro (Santa Baia)	NI/GVI	58	1.881,72
12	Ourense	Ourense	NI	27	125,37
12	Padrenda	Padrenda (San Cibrán)	NI	34	638,36
12	Vilamarín	Vilamarín (Santiago)	GVI	6	624,91
13	Carballeda de Valdeorras	Casaio (Santa María)	NI	30	1.297,21
13	Chandrexa de Queixa	Queixa (Santa Cruz)	GVI	18	2.139,77
13	Chandrexa de Queixa	Requeixo (Santa María Madanela)	GVI	11	1.158,97
13	Manzaneda	Cesuris (Santa María)	NI	13	566,38
13	Manzaneda	San Miguel de Bidueira (San Miguel)	NI	7	555,19
13	Manzaneda	Cernado (Santa María)	NI	6	3.916,32
13	Pobra de Trives, A	San Mamede de Trives (San Mamede)	NI	15	29,99
13	Veiga, A	A Ponte (Santa María Madanela)	GVI	4	828,64
14	Cualedro	Montes (Santa Baia)	NI	71	608,51
14	Cualedro	A Xironda (San Salvador)	GVI	12	2.794,08
14	Gudiña, A	Carracedo da Serra (Santiago)	NI	27	192,83
14	Gudiña, A	A Gudiña (San Martiño e San Pedro)	NI	36	1.949,00
14	Gudiña, A	O Canizo (Santa María)	NI	8	348,04
14	Gudiña, A	Pentes (San Mamede)	NI	27	305,57
14	Gudiña, A	Parada da Serra (San Lucas)	NI	26	439,84
14	Gudiña, A	O Tameirón (Santa María)	NI	41	458,40
14	Laza	Camba (San Salvador)	GVI	15	2.895,57
14	Mezquita, A	O Pereiro (San Pedro)	NI	96	1.261,75
14	Mezquita, A	A Vilavella (Santa María da Cabeza)	NI	13	302,67
14	Mezquita, A	Santigoso (San Simón)	NI	27	271,84
14	Mezquita, A	A Esculqueira (Santa Eufemia)	NI	8	164,84
14	Oímbra	A Granxa (San Xoán)	NI	46	522,58
14	Oímbra	Oímbra (Santa María)	NI	41	251,34
14	Oímbra	Bousés (Santa Baia)	GVI	17	1.875,82
14	Viana do Bolo	Grixoa (San Pedro)	NI	15	334,37
14	Viana do Bolo	Tabazoa de Umoso (San Sebastián)	GVI	8	1.569,15
14	Vilariño de Conso	Chaguazoso (San Bernabé)	NI	28	1.362,13
14	Vilariño de Conso	Sabuguido (Santa María)	NI	16	498,72
14	Vilariño de Conso	San Lourenzo de Pentes (San Lourenzo)	NI	25	204,57
15	Baltar	Abades (San Paio)	NI	18	179,49
15	Baltar	Vilamaior da Boullosa (Santa María)	NI	9	280,07
15	Calvos de Randín	Randín (San Xoán)	NI	21	688,45
15	Calvos de Randín	Calvos (Santiago)	NI	13	45,25

Distrito	Concello	Parroquia	Criterio	Núm. inc. últ. 5 anos	Sup. total últ. 10 anos (ha)
15	Lobios	Grou (San Mamede)	NI	14	617,95
15	Lobios	Torno (San Salvador)	NI	29	90,19
15	Lobios	San Paio de Arauxo (San Paio)	GVI	12	6.029,80
15	Muíños	Prado de Limia (San Salvador)	GVI	9	1.106,67
15	Muíños	Requiás (Santiago)	NI/GVI	18	1.355,97
15	Rairiz de Veiga	Guillamil (Santo André)	NI	5	112,77
16	Dozón	Dozón (Santa María)	NI	30	139,31
16	Dozón	Bidueiros (Santa María)	NI	10	110,42
17	Arbo	Mourentán (San Cristovo)	NI	23	2.102,44
17	Arbo	Arbo (Santa María)	NI	23	160,69
17	Cañiza, A	Valeixe (Santa Cristina)	NI	18	384,85
17	Neves, As	Tortoreos (Santiago)	NI	6	25,31
17	Ponteareas	Padróns (San Salvador)	GVI	12	9.365,57
18	Porriño, O	Pontellas (Santiago)	NI	57	22,85
18	Porriño, O	Budiño (San Salvador)	NI	29	45,47
18	Salceda de Caselas	San Xurxo de Salceda (San Xurxo)	NI	28	72,49
18	Soutomaior	Soutomaior (San Salvador)	NI	32	358,55
18	Tomiño	Tomiño (Santa María)	NI	30	45,99
18	Vigo	Zamáns (San Mamede)	NI	12	4,98
19	Caldas de Reis	Saiar (Santo Estevo)	GVI	9	1.462,94
19	Poio	Poio (San Xoán)	NI	12	19,50

Táboa 14: Táboa que identifica as Parroquias de Alta Actividade Incendiaria

NI: parroquias definidas polo criterio de número de incendios

GVI: parroquias definidas polo criterio de gran virulencia de incendios

7.3.4. Actuación nas zonas de especial vixilancia (ZEV)

- Dende **O Comité de Coordinación Policial Antiincendios de Galicia** estableceranse os niveis de coordinación e transmisión de información para avanzar firmemente na loita contra a intencionalidade en materia de incendios forestais. Defínense as Zonas de Especial Vixilancia (ZEV) e a súa cobertura polas Forzas e Corpos de Seguridade. Os Comités Provinciais (dependentes do anterior), elaborarán e desenvolverán os Plans Operativos da súa provincia e levarán a cabo o seguimento da coordinación operativa. Ao mesmo tempo se levará a cabo o seguimento das superficies queimadas de acordo coas normas establecidas, co obxecto de apreciar a posible relación causa-efecto.

- Nas ZEV levaranse a cabo accións de vixilancia, disuasión e investigación, procedendo ao seguimento de zonas queimadas e informando das actividades que nelas se desenvolvan.
- Estas accións das Forzas e Corpos de Seguridade serán reforzadas, nalgunhas zonas, por Patrullas do Exército en virtude ao Convenio de Colaboración que anualmente se subscribe entre a Xunta de Galicia e o Ministerio de Defensa.

7.3.5. Actuacións en zonas vulnerables afectadas por incendios forestais

Despois dun incendio forestal existe unha alta probabilidade de que se produzan incrementos substanciais da escorrentía e erosión do solo, particularmente en zonas con pendentes pronunciadas e con abundante precipitación.

En Galicia concorren unha serie de factores que fan que esa probabilidade sexa máis elevada, polo que é importante planificar as tarefas de actuación post-incendio e axilizar a súa execución antes da chegada das chuvias do outono.

Tendo en conta que é imposible actuar en todo o territorio afectado por incendios forestais, estas actuacións están dirixidas a zonas vulnerables afectadas por lumes de alta intensidade, entendendo como tales aqueles lumes que liberan grandes cantidades de enerxía e que frecuentemente teñen lugar baixo condicións meteorolóxicas desfavorables e escasa humidade na vexetación e no solo.

Nos últimos anos realizáronse avaliacións dos riscos potenciais orixinados polos lumes de alta intensidade que afectaron á Comunidade Autónoma Galega, e acometéronse, na media do posible, accións destinadas a reducir estes riscos. Concretamente, no ano 2013, realizáronse tarefas de avaliación e de restauración mediante técnicas de mulching ou acolchado, con resultados moi satisfactorios. No ano 2014, debido á baixa afección dos incendios no territorio, non foi necesario acometer accións deste tipo, e nos anos 2015, 2016, 2017 e 2018, continuouse na liña do ano 2013 realizando tarefas de avaliación e de restauración mediante técnicas de mulching ou acolchado.

Durante a campaña do ano 2019 seguirase traballando nesta liña co CIF de Lourizán co fin de mitigar os danos ecolóxicos nas zonas afectadas por incendios forestais e acelerar a rápida

recuperación dos ecosistemas. Deste xeito establécese un protocolo de actuación no cal se desenvolverán as seguintes etapas e actividades:

- **Mesa de coordinación:** constitución da Mesa de coordinación de accións post-incendio e realización das reunións oportunas para a selección dos incendios forestais que serán obxecto de avaliación.
- **Pre-planificación:** recompilación da maior cantidade de información sobre o territorio afectado polo incendio, realización dunha primeira estimación das áreas potencialmente máis vulnerables ao lume dende o punto de vista do solo e da vexetación e dispoñer dunha primeira avaliación doutros recursos potencialmente ameazados, diferentes ao solo, tanto dentro como fóra da área queimada. Nesta etapa a estimación das áreas potencialmente máis vulnerables realizarase durante a propia campaña de incendios por parte do persoal técnico e da gardería forestal dos Distritos Forestais e dos Servizos Provinciais de Prevención de Incendios Forestais (é fundamental contar con información coa maior celeridade posible co fin de poder realizar os traballos de campo e as tarefas de rehabilitación, de ser necesarias, antes de que cheguen as chuvias do outono).
- **Avaliación e cartografado da severidade do lume:** realización dunha análise detallada da severidade do lume en base a indicadores de cambio na cuberta orgánica e no solo superficial mineral. A avaliación da severidade cartografarase nun SIX.
- **Estimación do risco erosivo-hidrolóxico:** valoración da posibilidade de que existan perdas de solo ou aumentos da escorrentía superficial nas ladeiras dentro da área queimada ou incrementos de caudal nos cursos de auga que discorren pola área incendiada.
- **Valoración dos bens e recursos ameazados:** valoración de todos aqueles bens e recursos que poidan verse ameazados polos procesos erosivos e hidrolóxicos subseguintes ao incendio.

- **Priorización das zonas de actuación:** establecemento dunha serie de prioridades de actuación na superficie incendiada en base a factores moduladores.
- **Selección e aplicación dos tratamentos de estabilización do solo, e xestión inmediata post-incendio do arborado queimado:** selección das clases de tratamento a aplicar nas ladeiras e canles afectadas polo incendio forestal, toma de decisións sobre a xestión do arborado queimado e execución das actuacións programadas.
- **Monitorización dos tratamentos:** recompilación e tratamento de información que permita avaliar a adecuación e efectividade dos tratamentos, e optimizar as súas futuras aplicacións.

7.3.6. Actuacións relacionadas coa colaboración cidadá

Sendo a colaboración cidadá un dos principios fundamentais da loita contra os incendios forestais, é necesario destacar a importancia que ten a colaboración das agrupacións de voluntarios e das agrupacións de defensa contra incendios forestais, polo que se fomentará a participación destas agrupacións, así como a da cidadanía en xeral, para as labores de detección e disuasión dos incendios forestais.

7.4. Medios e recursos

O Plan de detección, disuasión e investigación estará dotado dos medios materiais e humanos que se desenvolven nos seguintes apartados:

7.4.1. Vixilancia Fixa

A Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia, posta en marcha durante o ano 2018, está formada actualmente por 88 cámaras instaladas en 44 localizacións, e ten como finalidade facilitar as tarefas de vixilancia do monte galego e a detección temperá de incendios. En caso de detectarse lumes permiten a visualización en directo e o seguimento da súa evolución, sendo un mecanismo de apoio á toma de decisións durante a extinción dos lumes. Á hora de establecer a

localización das cámaras tívose en consideración o feito de que proporcionen cobertura visual das zonas nas que se rexistra unha maior actividade incendiaria.

Por outra banda, a Rede de puntos de vixilancia, que está constituída polos postos de vixilancia localizados en edificacións ou instalacións aprobadas pola Consellería do Medio Rural, consta actualmente de 44 postos de vixilancia. A distribución dos ditos postos é a que figura no Anexo 6.

A dotación de medios humanos na Rede de puntos de vixilancia dimensionarase segundo as necesidades do servizo e con vixilantes repartidos en quendas de traballo na época de maior perigo de incendios, reducíndose a presenza de persoal nas épocas de perigo baixo e moderado.

7.4.2. Vixilancia Móbil

Realizaranse vixilancia móbil mediante UAVs e por patrullas con capacidade para realizar un primeiro ataque e colaborar na extinción de incendios co resto do operativo en caso necesario.

7.4.3. Forzas e Corpos de Seguridade

A Garda Civil, a Policía Autonómica e a Policía Nacional reforzarán mediante a súa actuación aquelas zonas definidas polo Comité de Coordinación Policial Antiincendios como **Zonas de Especial Vixilancia**.

7.4.4. Forzas Armadas

En virtude do convenio de colaboración subscrito anualmente entre o Ministerio de Defensa e a Xunta de Galicia para a prevención de incendios forestais en Galicia, comprométese a levar a cabo os despregamentos operativos de patrullas terrestres, con misión de vixilancia e disuasión, compostas por militares sobre vehículo e medios aéreos, de acordo cos seguintes niveis de risco:

- Risco medio: coincidirá cunha situación de normalidade; despregaranse 27 patrullas terrestres e dous equipos de mantemento móbil. O período de activación será do **15 de xullo ao 15 de setembro**, ambos inclusive. Durante o mes de xullo levará a cabo a fase de recoñecemento.

- Risco alto e moi alto: poderase activar cando a valoración dos parámetros que determinan o risco de incendios así o aconselle. No caso de risco alto despregaranse ata un máximo de 50 patrullas e 1 helicóptero de vixilancia no conxunto de Galicia. No caso de risco moi alto despregaranse ata un máximo de 75 patrullas e 2 helicópteros de vixilancia no conxunto de Galicia.

7.4.5. Brigadas de Investigación sobre Incendios Forestais (BIIF)

Estas Brigadas, dotadas convenientemente dos medios materiais necesarios para realizar a súa misión, encadraranse dentro do dispositivo de vixilancia independentemente do requirimento necesario nas labores de extinción.

A principal función das BIIF é a da investigación dos incendios forestais do Distrito Forestal ao que se atopen asignadas, baseándose na análise das evidencia físicas, das actividades humanas e na recollida e análise de información de testemuñas.

As BIIF traballarán en coordinación cos Corpos e Forzas de Seguridade para obter un único informe de investigación, que sexa o que se traslade ao Ministerio Fiscal no caso de existir sospeitosos. Para facer unha boa investigación requírese persoal dedicado a esta labor, de xeito que se lle dará máxima prioridade ao traballo de investigación á hora de integrar aos axentes BIIF nas quendas dos Distritos Forestais.

As BIIF dos distritos forestais de Galicia tamén inspeccionarán de oficio os predios afectados por incendios forestais no caso de que as condicións destes predios dificultasen as labores de extinción ou creasen riscos especiais para a poboación. O obxectivo é facer cumprir a obriga xeral do artigo 3.4 da Lei 3/2007 de manter os terreos forestais e de influencia forestal en condicións tales que contribúan a previr ou evitar os incendios forestais. Estas actuacións realizaranse en:

1. Redes de xestión da biomasa da Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia

Inspeccionaranse de oficio os predios incluídos nas redes de xestión da biomasa definidas nos artigos 20, 20bis, 21 e 21bis da lei 3/2007 de prevención e defensa contra os incendios forestais de Galicia.

No caso de que os predios incumpran os criterios de xestión da biomasa emitirase o correspondente informe - denuncia. O expediente sancionador será incoado contra as persoas responsables segundo o artigo 21 ter da lei 3/2007.

2. Repoboacións forestais que contraveñan o disposto na Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia

Inspeccionaranse de oficio as repoboacións forestais afectadas polo lume.

Cando as ditas repoboacións sexan ilegais ou non se axusten ás distancias establecidas na Lei 7/2012 de montes emitirase un informe – denuncia e incoarase o correspondente expediente sancionador contra a persoa responsable.

3. Predios en zonas de concentración parcelaria susceptibles de ser declarados predios abandonados segundo o disposto na Lei 6/2011, do 13 de outubro, de mobilidade de terras:

Inspeccionaranse de oficio e incoarase expediente de declaración de predio abandonado nos terreos en zonas de concentración parcelaria afectadas por incendios forestais que presenten as seguintes características.

- a) Aqueles terreos non sometidos a ningunha práctica de cultivo, mínimo laboreo ou agricultura de conservación, nin destinados a pastoreo nin ao mantemento dunha cuberta vexetal adecuada desde o punto de vista agroambiental que non propicie a aparición do lume, a erosión ou degradación do terreo, a invasión de malas herbas, as pragas ou as enfermidades que poidan causar danos ao propio predio ou aos predios lindeiros ou próximos a el, e para garantir a preservación do contorno e das condicións ambientais.

4. Terreos forestais con primas relacionadas coa súa xestión

Inspeccionaranse os terreos forestais afectados polo lume nos que existan primas relacionadas coa súa xestión.

7.4.6. Agrupacións de defensa contra os incendios forestais

A colaboración da poboación na detección de incendios forestais na actualidade e unha gran axuda na xestión dos incendios forestais e se canaliza a través dos números de teléfono 112 e 085.

Co fin de ofrecer á cidadanía novas canles de colaboración na detección dos incendios forestais está previsto que no ano 2019 se cree a figura das “Agrupacións de defensa contra os incendios forestais”. Deste xeito aqueles colectivos que desexen implicarse activamente na vixilancia e detección de incendios forestais poderán formalizar co SPDCIF esta colaboración.

7.4.7. Voluntariado ambiental

Co obxectivo de sensibilizar e de infundir nos participantes criterios e coñecementos básicos medioambientais e de realizar tarefas de vixilancia disuasoria, estableceranse programas de voluntariado coordinados pola Dirección Xeral de Defensa do Monte en colaboración coa Dirección Xeral de Xuventude, Participación e Voluntariado.

Desenvolverán tarefas naquelas zonas prefixadas de antemán, tales como:

- Vixilancia preventiva e disuasoria, comunicando a localización dos lumes aos servizos de extinción.
- Sensibilización e información sobre a necesidade de protexer o noso medio.
- Difundir conceptos básicos da normativa, permisos e prohibicións relativas á prevención e defensa contra incendios forestais.

Disporán de elementos identificativos entregados pola Dirección Xeral de Defensa do Monte.

7.4.8. Teléfono específico e gratuíto de denuncias anónimas contra conductas incendiarias

En estreita colaboración coas Forzas e Corpos de Seguridade do Estado, porase en marcha un número de teléfono específico e gratuíto que permita denunciar condutas incendiarias e calquera actividade destinada a provocar incendios forestais, garantindo en todo momento o anonimato do denunciante.

Estase a traballar nun protocolo común e consensuado que permita recoller información clave e necesaria para activar as debidas liñas policiais de investigación, co fin de acadar maiores cotas de eficacia na detección e posta a disposición xudicial dos presuntos incendiarios, observando en todo momento o correcto emprego dos datos recadados a través desta liña.

O servizo estará atendido por persoal debidamente cualificado e con dilatada experiencia na xestión de centros de chamadas telefónicas (call center), atención á cidadanía e interacción con organismos, con altos volumes de demanda, repartos aleatorios e configuracións a medida.

Facilítase, deste xeito, unha vía de cooperación cidadá, que permita á poboación colaborar na loita contra a lacra dos incendios forestais, alertando sobre actividades sospeitosas e subministrando calquera información que aporte valor nunha investigación policial presente e futura.

7.4.9. Melloras tecnolóxicas postas en marcha ou en estudo

As novas tecnoloxías son ferramentas que tamén deben de ser tidas e conta á hora de planificar a prevención e defensa contra os incendios forestais.

As melloras tecnolóxicas máis destacadas no ano 2019 son as seguintes:

- **Xeocode 2.0:** continuase a traballar coa mellora da súas capacidades, no resto das aplicacións informáticas integradas en este e na interoperatividade coa Rede Tetra.
- **Ampliación da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia.**

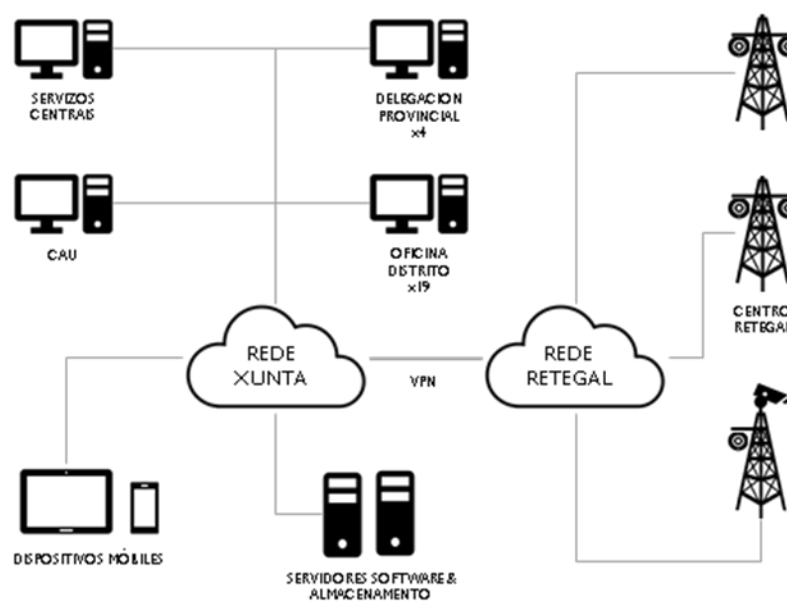
A Rede de Vixilancia dos Espazos Forestais de Galicia conta actualmente con 88 cámaras de últiMELLma xeración, instaladas en 44 centros de telecomunicacións de Retegal, cunha cobertura visual directa de 1,6 millóns de ha, alcanzando ao 54% do territorio de Galicia.

A elección dos centros utilizados realizouse en base ás seguintes premisas:

- Cobertura visual nas Parroquias de Alta Actividade Incendiaria (PAAI) definidas no PLADIGA, maximizando ao mesmo tempo o resto do territorio dominado.
- Distribución de cámaras atendendo á totalidade dos 19 distritos forestais, con fin de que todos dispuxeran de centros dando servizo ao seu territorio.

- Cobertura nas Zonas de Alto Risco (ZAR) definidas no PLADIGA (195 concellos).

Na seguinte figura facilítase un esquema sinóptico e a alto nivel da Rede de Vixilancia.

As seguintes fotografías son exemplos de instalacións actualmente operativas e acometidas dentro do proxecto da Rede de Vixilancia dos Espazos Forestais de Galicia.

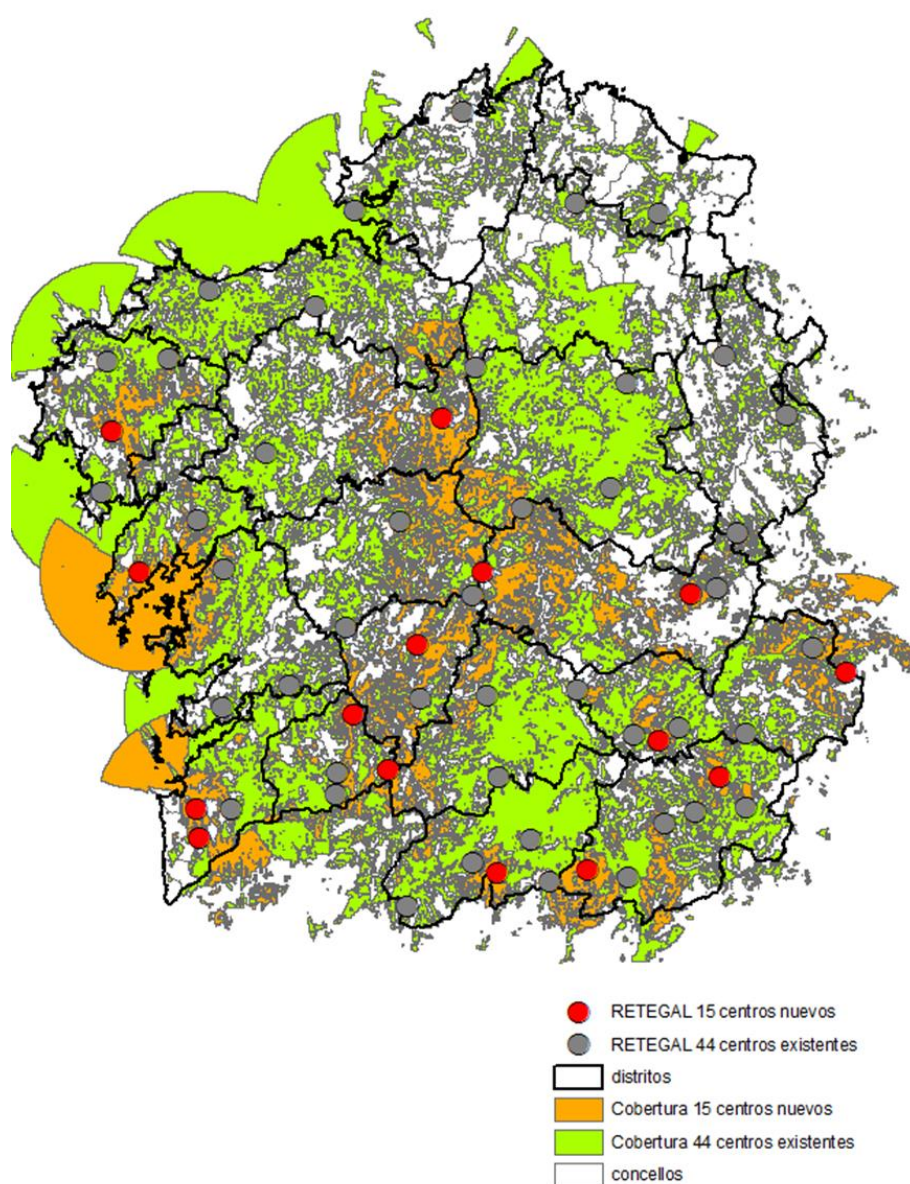

E, por último, no mapa que segue represéntase, mediante software de xeración de coberturas visuais, a cobertura visual estimada para os 44 centros xa instalados.

O éxito da Rede de Vixilancia dos Espazos Forestais de Galicia e a gran utilidade demostrada, que quedou amplamente evidenciada na xestión e monitorización dos lumes acontecidos na última campaña de incendios e nos primeiros meses do presente exercicio, aconsellan ampliar o número de cámaras instaladas e o número de centros distribuídos polo territorio, perseguindo os mesmos criterios enunciados no estudo orixinal do proxecto, aos que haberá que engadir as Zonas de Especial Vixilancia.

Propónse nun estudo preliminar, previo aos replanteos e análises de viabilidade técnica que haberá que acometer, un aumento inicial de 15 centros e 30 cámaras de última xeración, na liña das xa instaladas, que cubrirán unhas 200.000 hectáreas ás que non se ten alcance dende o sistema actual e que ampliarán e reforzarán os espazos xa vixiados, con novas perspectivas, distintos sectores de seguimento e diferentes ángulos de visión.

- **Desenvolvemento dun proxecto piloto para o estudo do emprego de UAVs (drons) como apoio ás BIIF en vixilancia e detección de actividade incendiaria, control de xestión da biomasa, investigación e apoio na extinción.**

Durante o ano 2019 está previsto o emprego de UAVs equipados con cámaras de vídeo e con cámaras térmicas como apoio ao labor realizado polas BIIF. As misións susceptibles de realizar son as seguintes:

- Vixilancia preventiva e detección de incendios forestais en parroquias ou lugares con alta actividade incendiaria. O emprego de UAVs en coordinación coas BIIF permitirán o reforzo da vixilancia en zonas de alta actividade incendiaria, e o emprego de imaxes e vídeos termográficos posibilitarán a realización das ditas tarefas en horario nocturno.

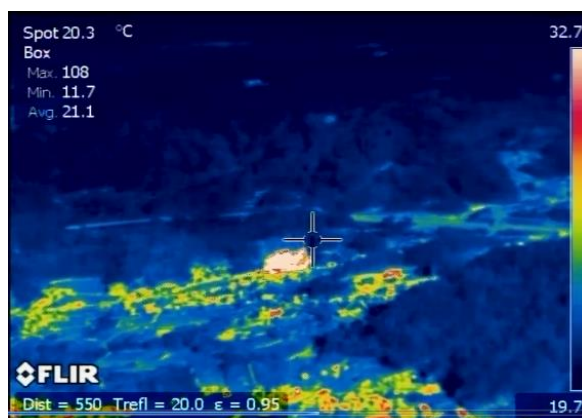

- Análise do cumprimento das obrigas de xestión da biomasa nos predios afectados por incendios forestais. Os UAVs constitúen unha ferramenta eficaz para o análise do cumprimento por parte das BIIF das obrigas de xestión da biomasa nos predios afectados por incendios forestais.

- Apoio ás BIIF nas labores de investigación de incendios forestais. Unha vez que tivo lugar un incendio forestal, os persoal das BIIF poderá empregar os UAVs como apoio no traballo de campo de investigación do dito incendio.
- **Desenvolvemento dun proxecto piloto para o estudo do emprego de UAVs (drons) como apoio á UTA na extinción de incendios forestais.**

Durante o ano 2019 está previsto o emprego de UAVs equipados con cámaras de vídeo e con cámaras térmicas como apoio ao labor de colaboración na planificación e coordinación dos medios realizado pola UTA. As misións susceptibles de realizar son as seguintes:

- Toma de imaxes, vídeos ou imaxes termográficas como apoio técnico á toma de decisións durante as tarefas de extinción e remate de incendios forestais. En incendios forestais de certa entidade sen actuación de medios aéreos e en todos aqueles incendios de certa entidade no período comprendido entre o ocaso e o orto, os UAVs poden proporcionar información en tempo real para a toma de decisións por parte do/a Director/a Técnico/a de Extinción.

- Toma de datos que permitan a redacción de informes técnicos en superficies afectadas por incendios forestais.

- **Proxecto de colaboración coa Fundación Pública CESGA.** A Rede de Vixilancia dos Espazos Forestais de Galicia, composta por 88 cámaras IP PTZ de última xeración, ofrece múltiples oportunidades na detección e identificación temperá de incendios forestais. Nos últimos anos, as tecnoloxías de tratamento de imaxes baseadas en Intelixencia Artificial (concretamente en aprendizaxe máquina profundo, ou máis coñecidas pola expresión inglesa *Deep Learning*), amosaron unha eficacia superior a outras técnicas máis clásicas en identificación e clasificación de obxectos. Estudos recentes teñen demostrado a posibilidade de empregar imaxes de vídeo de cámaras de vixilancia estándar para a identificación de fumes de incendios forestais, do tipo das que se aprecian nas seguintes escenas:

Con estes precedentes, considérase imprescindible abordar un proxecto de investigación, desenvolvemento e innovación, como nova liña de traballo para a identificación e localización automática e temperá de incendios forestais, empregando a información proporcionada polas cámaras de vixilancia recentemente instaladas, aplicando tecnoloxías de Deep Learning.

Esta tecnoloxía presenta –evidentemente– os seus retos xa que, aínda que os métodos xerais sexan coñecidos, obter un sistema robusto que non xere falsas alarmas require de:

- A existencia dunha fonte abundante de datos para o entrenamento do sistema.
- A dispoñibilidade dunha gran capacidade de cálculo.

O primeiro extremo podería solventarse empregando a información actual que se está captando na Rede de Vixilancia dos Espazos Forestais, almacenando as imaxes de vídeo cun horizonte temporal amplo, con fin de poder empregalo neste proxecto. O CESGA, pola súa banda, pode aportar a potencia do supercomputador así como a experiencia acumulada e xa demostrada en tratamento de imaxes usando este tipo de técnicas, por exemplo, en sistemas de control industrial de impresión 3D en metal, na identificación de especies de pescado a través de imaxes de vídeo, en proxectos realizados para o control da calidade da madeira, etc.

- **Proxecto piloto de sensorización e obtención de datos meteorolóxicos en puntos estratéxicos do territorio.** A meteoroloxía ten unha importancia crucial na propagación de incendios forestais, condicionando a evolución dos lumes e sendo unha das principais variables a ter en conta no establecemento de épocas de alto risco de incendios. Contar con alertas temperás en puntos estratéxicos do territorio, que recollan observacións meteorolóxicas fiables de referencia e posibiliten previsións locais a curto prazo, é unha ferramenta de contrastada utilidade. Na actualidade, coa proliferación da internet das cousas (coñecida polas siglas en inglés IoT), poden obterse datos parametrizados, recorrentes e de rápida e alta dispoñibilidade a prezos reducidos, con medios de transmisión moi eficientes e de baixo consumo.

Nesta liña, está previsto realizar un piloto de sensorización que permita dispor de datos meteorolóxicos permanentemente actualizados do contorno no que se poida

estar a producir un incendio forestal, aproveitando as infraestruturas de telecomunicacións actualmente dispoñibles e xa empregadas na Rede de Vixilancia dos Espazos Forestais de Galicia. O piloto a instalar disporá dos debidos sensores que permitan obter datos inmediatos de:

- Dirección e velocidade do vento
- Temperatura
- Humidade
- Pluviometría con colector de chuvia
- Vibracións recollidas por acelerómetro
- Etc.

Ademais das vantaxes inherentes e *per se* que confiren dispositivos de observación meteorolóxica deste tipo, prevense sinerxías altamente interesantes, ao poder cruzar e contrastar os datos alfanuméricos obtidos polo equipamento de sensorización co vídeo en tempo real, recibido do mesmo emprazamento a través das cámaras de última xeración alí instaladas. Disporase dunha base de datos asociada que, aplicando tecnoloxías Big Data, posibilite determinar condicións nas que existe maior risco potencial, así como prever comportamentos dispares do lume ante cambios de ventos locais e das condicións meteorolóxicas imperantes na zona.

8. Plan de extinción. Situación 0 e 1

8.1. Introducción

De acordo cos principios de **intervención rápida, acción de conxunto e concentración de esforzos**, no plan de extinción recóllense os medios humanos e materiais (Anexo 3), a súa distribución territorial e o procedemento operativo que se expón a partir do punto 8.8. A dirección das accións de extinción serán competencia das do Distrito Forestal no seu ámbito territorial, e coordinadas polo Servizo de Prevención de Incendios Forestais de cada provincia e pola Subdirección Xeral de Extinción para os ámbitos provincial e autonómico respectivamente.

Na actualidade, e de acordo co PEIFOGA a clasificación dos lumes depende do establecemento previo dun **índice de gravidade potencial**, en función do cal se declarará unha **situación operativa**, e o PLADIGA desenvolve na súa totalidade a fase de actuación na Situación 0 e 1.

Os Centros de Coordinación de Distrito Forestal, para aqueles lumes nos que o PEIFOGA estea en **Situación 0 e 1**, coordinarán tódolos medios terrestres presentes na súa zona, con independencia da súa pertenza ao SPDCIF, os da Administración Local ou calquera outros, incluídos os apoios interprovinciais ou doutras consellerías.

8.2. Obxectivos do Plan

- Redución das superficies queimadas por lume.
- Defensa das masas arboradas.
- Defensa dos espazos naturais protexidos.
- Diminución do tempo medio de reacción por debaixo da media dos últimos 10 anos (2009 a 2018), que se establece en 20 minutos.
- Diminución do tempo medio de estabilización por baixo de 1 hora e 30 minutos.
- Diminución do tempo medio de control por debaixo da media dos últimos 10 anos, que se establece en 1 hora e 52 minutos.

- Diminución da duración media dos lumes por debaixo da media dos últimos 10 anos, e que se establece en 4 horas e 8 minutos.
- Diminución do número de reproducións.

8.3. Actuacións para acadar os obxectivos

- Determinación dos medios necesarios para a extinción.
- Establecer as quendas de traballo para axeitar os medios e o esforzo de extinción en cada momento segundo a carga de traballo.
- Apoiar aos medios de extinción nas zonas que veñen rexistrando un maior número de lumes. Para iso, os Centros de Coordinación efectuarán un seguimento diario da incidencia dos lumes por Distritos e Concellos en previsión de crise, e en función do IRDI.
- Actualización do manual de operacións aéreas co fin de integrar todos os cambios normativos que tiveron lugar neste ámbito nos últimos anos, e revisar todos aqueles aspectos técnicos que poden ser mellorados de cara á optimización deste tipo de medios.
- Xestionar e actualizar a nivel provincial e autonómico os medios aéreos.
- Xestionar e actualizar a nivel provincial a dispoñibilidade de maquinaria pesada.
- Confeccionar unha relación da maquinaria pesada indicando tipo, pertenza, emprazamento e dispoñibilidade.
- Ter previsto os **Gabinetes de Crise nas Situacións 0 e 1** aos distintos niveis:
 - **Central**
 - Conselleiro/a do Medio Rural.
 - Director/a Xeral de Defensa do Monte.
 - Subdirector/a Xeral de Extinción ou Xefe/a de Garda.
 - Técnico/a de Garda
 - Asesores que, en cada caso, se estimen necesarios.
 - **Provincial**

- Xefe/a do Departamento Territorial da Consellería do Medio Rural.
- Xefe/a Provincial do Servizo de Prevención de Incendios Forestais ou Xefe/a de Garda.
- Técnico/a de Garda provincial.
- Asesores que, en cada caso, se estimen necesarios.

8.4. Medios e recursos

Os medios contemplados no PLADIGA son:

- Os medios propios da Consellería do Medio Rural, de entidades públicas e privadas.
- Os medios propios da Administración Local, incluíndo as brigadas de prevención e extinción así como os vehículos motobomba conveniados.
- Os medios contemplados no Plan Contra Incendios Forestais Estatal do Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación (MAPA) para o apoio ás CCAA.
- Os apoios puntuais de medios das CCAA fronteirizas coas que existe convenio ou acordo.
- O resto de medios do Estado previstos para o apoio as Comunidades Autónomas non se considerarán medios alleos os efectos de cambios de situación operativa.

8.5. O/a Director/a Técnico/a de Extinción (DTE)

É o/a responsable máximo da dirección de extinción do incendio segundo o establecido no artigo 47.1 Traballos de extinción da Lei 43/2003, do 21 de novembro, de Montes, modificada pola Lei 10/2006, do 28 de abril, e pola Lei 21/2015, do 20 de xullo, *“O director ou responsable técnico das tarefas de extinción ten a condición de axente da autoridade e poderá mobilizar medios públicos e privados para actuar na extinción, de acordo cun plan de operacións”*.

Con carácter xeral as funcións do/da Director/a Técnico/a de Extinción son as seguintes:

- Realizará unha avaliación permanente do incendio con base nos datos adquiridos sobre o propio terreo, cartografía, tipo de combustible, infraestruturas, seguimento das actuacións dos medios humanos e materiais de que se dispoñen, as medidas que

se foron aplicando e os prognósticos meteorolóxicos que afectan o seu desenvolvemento. Como consecuencia desta avaliación realizará unha **proposta do índice de gravidade potencial** do lume e dos medios que se han de empregar ou as accións que se executarán para a extinción do incendio.

- Establecerá e executará o plan de extinción.
- Informará ao CCD de:
 - Características do lume, tipo de incendio, intensidade, velocidade de propagación, etc.
 - Tipo de vexetación.
 - **Proposta da gravidade potencial do lume** segundo a escala establecida no PEIFOGA.
 - Primeira estimación da superficie queimada.
 - Necesidade de reforzos, especificando tipo e cantidade dos mesmos.
 - Riscos engadidos e potenciais.
 - Plan de extinción.
 - Coordenadas UTM aproximadas do punto de inicio.
- Permanecerá en contacto co CCD, aportando a información que este lle solicite e dando conta cada media hora ou cando se produza algunha incidencia ou cambio na evolución do lume.
- Cando a cantidade de medios existentes empece a saturar a rede de comunicación establecida, solicitará ao CCD a asignación de máis canles de traballo.
- Solicitará ao CCD todos os medios necesarios para as labores de extinción, de control e liquidación.
- Cando as circunstancias o requiran **solicitará ao CCD a constitución do posto de mando avanzado (PMA)** e propondrá a ubicación máis idónea.
- Cando o estime necesario e sempre en coordinación co CCD establecerá un punto de recepción de medios (PRM) asignados ao lume.

- Dirixirá o grupo de intervención, para todas as situacións declaradas, ordenando as distintas tarefas necesarias para a extinción, control e liquidación do lume, e supervisando as mesmas. No caso de que o incendio forestal chegue a afectar zonas habitadas, a dirección da intervención para o control e a extinción dos incendios urbanos corresponderalle, dentro do ámbito das súas funcións e competencias, ao mando do parque de bombeiros de maior gradación presente no núcleo habitado afectado polo lume.
- Será o/a responsable do persoal ao seo cargo e observará e velará polo cumprimento das normas básicas de seguridade e polo emprego do equipamento de protección persoal dos membros do seu grupo, para o que contará co apoio e responsabilidade dos mandos intermedios participantes na extinción.
- En función da cantidade de recursos dispoñibles e das características do lume, o/a DTE, en coordinación co CCD, poderá designar Xefes/as de sector, así como doutro persoal que necesite para os traballos de operacións, loxística e planificación.
- Conforme ó punto 6 do artigo 48 da *Lei 3/2007, do 9 de abril, de prevención e defensa contra os incendios de Galicia*, “*En situacións de emerxencia, cando para a extinción dun incendio forestal for preciso, a persoa directora ou responsable técnica das tarefas de extinción poderá mobilizar os medios públicos e privados para actuar na extinción de acordo cun plan de operacións. Así mesmo, poderá dispoñer, cando sexa necesario e aínda que non se poida contar coa autorización das persoas titulares respectivas, a entrada de equipos e medios en predios forestais, agrícolas ou gandeiros, a circulación por camiños privados, a apertura de brechas en muros ou cercas, a utilización de augas, a apertura de devasas de urxencia e a queima anticipada mediante contralume, nas zonas que o considere, dentro dunha normal previsión, que poden ser consumidas polo incendio*”.
- Cando non sexan necesarios os apoios dos medios aéreos, comunicará ao CCD este extremo, e lle solicitará un novo destino. Será encargado/a de transmitirle a nova

información. En caso de que haxa un Coordinador/a de Medios Aéreos no lume, poderá delegar nel/a a dita labor.

- O/A DTE, ordenará a retirada dos medios de acordo coas directrices do CCD, e en particular empezando polos que levaran máis horas de actividade. Os medios terrestres que participaron na extinción dos lumes, ao abandonar a zona do incendio, comunicaranllo o CCD, pasando o seu equipo de comunicación á canle do Distrito Forestal e, ao incorporarse á súa orixe, darán conta ao Centro de Coordinación correspondente. Todos os vehículos reporán e completarán a súa carga de auga e combustible.
- Comunicará ao CCD o momento no que o lume queda estabilizado e fará unha estimación da superficie queimada.
- Comunicará ao CCD o momento no que o lume queda controlado e fará unha estimación da superficie queimada.
- Comunicará ao CCD e organizará, se e necesario, o establecemento dun reten de vixilancia, con indicación dos puntos con perigo de reprodución.
- Comunicará ao CCD a conveniencia de revisar o perímetro con posterioridade.
- Será o/a responsable do levantamento do perímetro da superficie queimada mediante GPS, e da elaboración do parte do incendio forestal.

No caso de **lumes para os que se establezan as Situacións 2** dirixirá o grupo de intervención, e informará e asesorará ao director/a do PMA e ao director/a do Plan.

8.6. O posto de mando avanzado (PMA)

É o centro de mando de carácter técnico, que se constituirá próximo ao lugar do incendio e desde o cal se dirixirán e coordinarán as actuacións dos grupos operativos, de acordo coas ordes indicadas polo director/a do plan.

Estará composto polos/as xefes/as dos grupos operativos desprazados á zona de actuación.

En situación 0 e 1 estará composto polos responsables de intervención e, de ser o caso, de apoio loxístico ou seguridade, que sexan requiridos polo DTE. En situación 2 integraranse os responsables dos distintos grupos operativos previstos no PEIFOGA, en función das necesidades.

A constitución do PMA para situación 0 e 1 será establecida polo CCC a solicitude do Director/a Técnico/a de Extinción, logo de realizar unha valoración da información subministrada sobre o lume, e mobilizarse ao incendio, se e posible, o/a Técnico/a, o/a Técnico/a de Garda ou o/a Xefe/a de Garda.

O director/a do PMA cando o plan se atope en Situación 0 e 1 será o Director/a Técnico/a de Extinción, e no caso de Situación 2, será designado polo director do Plan de entre o persoal técnico presente no incendio ou ben que sexa requirido para a súa actuación como responsable do PMA.

Como apoio ao DTE a Consellería do Medio Rural dispón dunha unidade técnica de apoio (UTA) consistente nun vehículo adaptado para colaborar na planificación e coordinación de medios participantes no lume.

O vehículo estará dotado con persoal técnico que se porá ás ordes do/da DTE nada mais chegar o lume e realizará as seguintes funcións:

- Apoiar e asesorar en todas aquelas tarefas establecidas no plan de extinción e encomendadas polo/a DTE.
- Documentar gráfica e dixitalmente o plan de extinción (así como toda aquela información relevante) establecido polo/a DTE

8.7. Grupos operativos

Para a execución das accións previstas nesta plan e ante unha emerxencia por un lume forestal constitúense total ou parcialmente os seguintes grupos operativos:

- Grupo de intervención: funcións de detección, aviso e extinción, constituído para todas as situacións. No caso de que un incendio forestal chegue a afectar a zonas habitadas, a intervención nesas zonas está dirixida polos parques de bombeiros.

- Grupo de apoio loxístico e seguridade: funcións de seguridade cidadá, control de accesos, evacuación, confinamentos, albergue. Constituído para situación 1 ou superiores.

- Grupo sanitario: triaxe, atención, traslado de feridos e atención psicoloxía e social. Constituído para situación 2 ou superiores, en función das necesidades da emerxencia.

8.8. Procedemento operativo

Establécese o procedemento operativo de resposta aos lumes forestais para as Situacións 0 e 1, entendido como a secuencia de actuacións que deberán seguirse con carácter xeral ante o aviso da existencia dun lume. Comprende as fases de recepción e confirmación da alarma, información, seguimento e, no seu caso, a activación, proceso de extinción e posterior desmobilización de medios.

O procedemento operativo está deseñado para a época de alto risco, cando o persoal do SPDCIF está en quendas de garda. O procedemento operativo tamén é aplicable fóra da época de alto risco, máis nese caso, ao non haber técnico/a de garda, as súas funcións serán realizadas polo xefe/a de garda.

A activación do plan realizarase en función dos danos ocorridos ou do dano potencial que, de forma técnica e realista, se prevé que pode chegar a ocasionar o lume (índice de gravidade potencial), así como da dispoñibilidade de medios e recursos dispostos, tendo en conta ademais outros criterios relativos a:

- A simultaneidade temporal e/ou a concentración espacial de conatos ou incendios forestais que puidesen ter lugar nun espazo territorial determinado.
- A suficiencia, idoneidade e disposición dos medios e recursos cos que conte o plan para o control do incendio e/ou para a atención e o socorro da poboación afectada.
- A estacionalidade temporal, así como a activación e a posta en servizo dos dispositivos de prevención e extinción de incendios forestais determinados nos plans.

- Outras circunstancias de índole administrativa por razón do espazo territorial afectado ou pola intensidade e/ou a gravidade das consecuencias sobrevidas ou potenciais sobre persoas e os seus bens.
- Calquera outra a criterio da autoridade a quen corresponda a dirección do plan activado correspondente.

A avaliación do incendio é permanente e efectúaa o Director/a Técnico/a de Extinción con base nos datos adquiridos sobre o propio terreo, cartografía, tipo de combustible, infraestruturas, seguimento das actuacións dos medios humanos e materiais de que se dispoñen, as medidas que se foron aplicando e os prognósticos meteorolóxicos que afectan o seu desenvolvemento.

Como consecuencia desta avaliación, determinarase o índice de gravidade potencial do incendio e os novos medios que se han empregar ou as accións que se executarán para a extinción do incendio.

O índice de gravidade potencial dos incendios será establecido polo centro de coordinación central do SPDCIF, coa avaliación que realice o Director/a Técnico/a de extinción.

O plan atópase activado en Situación 0 a partir do momento en que se detecta un incendio forestal. En incendios IGP0, cando sexa necesaria a incorporación de medios extraordinarios, ou ben en incendios IGP1, declarados así porque o dano esperado é considerable, ben pola extensión do incendio, ben polas características da masa afectada, pero nos que non é necesario poñer en práctica medidas de protección dirixidas á poboación allea ao dispositivo de extinción, e poden ser ou non necesarios a incorporación de medios extraordinarios, activarase o plan en Situación 1.

Establecese un procedemento operativo xenérico, común para as Situacións 0 e 1, dende a detección dunha alarma ata a extinción do lume e a desmobilización dos recursos. Este procedemento será de obrigado cumprimento para todas as partes implicadas.

8.8.1. Detección

A detección de incendios fundaméntase nunha serie de actividades cun obxectivo que é **descubrir, localizar e comunicar** o inicio dun lume ao CCD. Esta comunicación xera o que se coñece como **alarma de incendio**, e que necesariamente esixe confirmar positiva ou negativamente dita información. Cando a información sexa negativa, denomínase **falsa alarma**.

Os pasos a seguir trala detección dunha alarma de incendio son:

A. Por un Posto de Vixilancia Fixo:

- Localización: situación do posible lume no plano e referenciación xeográfica.
- Transmisión: comunicación pola rede TETRA ao CCD da existencia do posible lume e a súa situación, facendo unha primeira avaliación da importancia do lume e achegando toda información relevante (tipo de combustible, tipo de fume, posibles accesos, infraestruturas de defensa utilizables, etc...).
- Se o CCD non está activado, a transmisión farase ao CCP.

B. Por unha Patrulla de Vixilancia Móbil:

- Localización: situación do posible lume.
- Transmisión: comunicación pola rede TETRA ao CCD. En caso de non estar activado o CCD, comunicarao ao CCP.
- Dirixirse ao posible lume.
- De confirmarse a alarma, fará unha primeira avaliación da importancia do lume, aportando toda información relevante (tipo de combustible, tipo de fume, posibles accesos, infraestruturas de defensa utilizables,...).
- De non recibir orde en contra, iniciará a extinción comunicándoo ao CCD ou CCP.

C. Por un helicóptero de Busca e Salvamento Marítimo:

- Comunicará pola rede TETRA ao CIAE 112 a localización do posible lume.

- O CIAE 112 transmitirao ao CCP correspondente.

D. Por unha Base de medios aéreos da Consellería do Medio Rural:

Cando nas inmediacións dunha Base de medios aéreos da CMR se detecte algún fume ou lume, o procedemento a seguir será o seguinte:

- Localización: situación do posible lume.
- Transmisión: Comunicarase ao CCP pola rede TETRA a incidencia e a súa localización, se é posible. Farase unha primeira avaliación da importancia do lume, aportando toda información relevante (tipo de combustible, tipo de fume, posibles accesos, infraestruturas de defensa utilizables,...).

E. Por calquera outro medio do SPDCIF (Brigadas de terra, Condutores de motobomba, Axentes Facultativos Medioambientais, Axentes Forestais,...):

- Localización: situación do posible lume.
- Transmisión: Fará unha primeira avaliación da importancia do posible lume, aportando toda información relevante (tipo de combustible, tipo de fume, posibles accesos, infraestruturas de defensa utilizables, etc.) e comunicará pola rede TETRA ao CCD a incidencia.
- Cando o ordene o CCD dirixirase ao posible lume.
- Se non recibe orde do contrario, e de ser o caso, iniciará a extinción comunicándoo ao CCD .
- En caso de non estar activado o CCD comunicarao ao CCP.

F. Polas Forzas e Corpos de Seguridade:

- Localización: situación do posible lume.
- Transmisión: Comunicará por teléfono ao CCD ou CCP a existencia do posible lume e se lle solicitará información da localización e importancia do lume.

G. Por un aviso do Concello, Voluntariado Ambiental, AVVF, grupos de apoio...

- Localización: situación do posible lume.
- Transmisión: Comunicará por teléfono ao CCP ou o CCD a existencia do posible lume e solicitaráselle información da localización e importancia do posible lume.

- De ser o Concello, solicitarase información sobre a intervención dos seus medios.

H. Por aviso dende o 085 ou 112:

- Recibirá o aviso o CCP e solicitará información da localización e importancia do lume.

I. Mediante unha cámara da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia

- O persoal do CCD ou do CCP referenciará xeograficamente o posible lume e fará unha avaliación da súa importancia.

8.8.2. Ao ter coñecemento dunha alarma

Ao ter coñecemento dunha alarma, o procedemento a seguir por parte dos diferentes Centros de Coordinación Operativos serán os que se citan a continuación:

A. Dende o Centro de Coordinación de Distrito (CCD)

A coordinación dos incendios forestais no ámbito territorial do Distrito Forestal, corresponderalle ao/s Técnico/s de Garda ou ao/á Xefe/a de Garda, que serán quen asignen os recursos e medios para o combate dos lumes, de acordo coa dispoñibilidade existente.

Ademais, facilitarán e buscarán (na medida do posible) o apoio de recursos humanos e materiais necesarios que demande o DTE, para poñer en marcha o plan de extinción, que se estableza.

A operativa a seguir, mentres non se teñan constancia de que se trata dunha falsa alarma, será a seguinte:

- Rexistrarase a incidencia na aplicación XeoCode localizando o punto de inicio de xeito aproximado. No caso de que a alarma fora introducida no XeoCode no CCP revisaranse os datos introducidos na devandita aplicación.
- Comunicarase ao/á Técnico/a de Garda, quen disporá e supervisará o necesario para:
 - Ordenar pola rede TETRA, como regra xeral, a mobilización como mínimo dunha **Unidade de Intervención Operativa**, formada por :
 - Un/Unha Axente Facultativo Medioambiental ou Axente Forestal, que asumirá a Dirección Técnica de Extinción.
 - Unha Brigada.

- Un Vehículo Motobomba.
- Dependendo do comportamento inicial e a previsible evolución do posible lume, poderanse mobilizar de forma inmediata, e sempre a criterio do/da Técnico/a de Garda, aos medios terrestres do propio Distrito e solicitar ao CCP:
 - Medios terrestres doutros Distritos.
 - Medios aéreos.
 - Maquinaria pesada.
- Solicitarase aos medios do Distrito Forestal a verificación da existencia do posible lume.
- Intentarase localizar a alarma mediante as cámaras da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia e no caso de localizala, farase unha avaliación da súa importancia.
- A designación ou cambio do DTE establecerase a través do CCD (polo/a Técnico/a de Garda – ou do/da Xefe/a de Garda) e a comunicación farase pola rede TETRA a todos os medios que participen na extinción.

A designación do DTE establecerase pola seguinte orde:

- 1º.- Técnico/a de Distrito.
- 2º.- Axente Facultativo Medioambiental / Axente Forestal.
- 3º.- Xefe/a de Brigada.

Como regra xeral, dentro da mesma categoría xerárquica, procurarase que o nomeamento do DTE se estableza conforme aos seguintes criterios:

- Experiencia na extinción de lumes.
- Coñecemento da zona onde se produce o lume.

Non obstante o CCD nomeará o DTE que considere mais axeitado.

- Comunicarase ao DTE a información dispoñible sobre o lume.
- Establecerase e comunicaráselle ao DTE a canle de extinción.
- Comunicarase ao CCP a existencia de lumes, coa máxima anticipación, cando:

- pola rápida progresión do lume poida afectar a persoas e/ou bens de natureza non forestal, podendo evolucionar a unha previsible situación de risco potencial.
 - haxa unha propagación do lume en masa arborada e cando as condicións meteorolóxicas sexan adversas.
 - pola súa progresión podan verse afectado un Espazo Natural Protexido.
- O/A Técnico/a de Garda avisará á Garda Civil ou Policía, dependendo do nivel e situación ou sempre que o considere necesario.
 - No caso de solicitar a intervención de medios aéreos deberase achegar coa solicitude:
 - Folla, cuadrícula, canle de comunicación, e nome do/da DTE e aquela outra información especificada no “Manual de operacións de medios aéreos”
 - Calquera cambio de destino dun medio aéreo farase do mesmo xeito.

B. Dende o Centro de Coordinación de Provincial (CCP)

- Cando a transmisión dunha alarma chegue directamente ao CCP rexistrarase a incidencia na aplicación informática Xeocode. No caso de que a alarma fora metida no Xeocode no CCD comprobaranse os datos introducidos.
- Comunicarase a existencia de lume ao/á Técnico/a de Garda quen:
 - Avaliará a situación, e sempre en coordinación co CCD, ordenará a intervención dos medios terrestres, incluíndo a maquinaria pesada, e aéreos necesarios e dispoñibles no ámbito provincial.
 - Comunicará ao CCC o destino inicial dos medios aéreos e da maquinaria pesada da súa provincia.

- Intentarase localizar a alarma mediante as cámaras da Rede de vixilancia dos espazos forestais de Galicia e no caso de localizala, farase unha avaliación da súa importancia.
- No caso de solicitar a intervención de medios aéreos deberase achegar ao CCC coa solicitude:
 - Folla, cuadrícula, canle de comunicación, e nome do DTE e todos os cambios de destino que se produzan e aquela outra información especificada no “Manual de operacións de medios aéreos”.
 - Todos os medios aéreos que cheguen ao lume informarán ao CCP da súa chegada e das características do lume (posible evolución, riscos, simultaneidade de lumes,...), para posteriormente poñerse a disposición do DTE pola canle indicada polo CCP.
- Solicitará ao CCC autorización para nova actuación ou cambio de destino, cando se atopen actuando na súa xurisdición medios aéreos doutra provincia.
- Cando corresponda, solicitará ao CCC a intervención de avións anfibios de extinción, indicando:
 - Folla, cuadrícula, canle de comunicación, e nome do DTE e aquela outra información especificada no “Manual de operacións de medios aéreos”.
- Do mesmo xeito, solicitará ao CCC medios terrestres pertencentes a outra provincia, indicando:
 - Localización do lume, canle de comunicación e nome do/da DTE.
- Ordenará a introdución dos datos nas aplicacións correspondentes.
- Comunicará ao CCC a existencia de lumes, coa máxima anticipación cando:
 - pola rápida progresión do lume poida afectar a persoas e/ou bens de natureza non forestal, podendo evolucionar a unha previsible situación de risco potencial.
 - haxa unha propagación do lume en masa arborada e cando as condicións meteorolóxicas sexan adversas.

- pola súa progresión podan verse afectado un Espazo Natural Protexido.
- **Se o CCD non está operativo, o CCP asumirá todas as funcións asignadas no anterior apartado ao CCD.**

C. Dende o Centro de Coordinación de Central (CCC)

- Anotarase as incidencias que lle comuniquen os CCP, e notificaranse ao/á Técnico/a de Garda, quen co visto bo do/da Xefe/a de Garda:
 - Avaliará e coordinará, tanto a petición como a mobilización dos medios aéreos e terrestres, incluída a maquinaria pesada, dunha provincia a outra.
 - Transmitirá, no seu caso, as peticións de medios ao MAPA.

8.8.3. Aproximación dos medios

Todos os medios participantes na extinción, tanto terrestres como aéreos, confirmarán a súa chegada e saída do lume:

- Os medios terrestres confirmarán a súa entrada e saída a través da rede TETRA ao DTE e ao CCD. No caso de medios terrestres mobilizados dende outras provincias, confirmarán adicionalmente a súa entrada na provincia e no distrito ao CCP e CCD respectivamente.
- Os medios aéreos confirmarán a súa entrada e saída a través da rede TETRA ao DTE e ao CCP. Aqueles medios aéreos que non dispoñen de equipos de comunicación da rede TETRA empregarán a banda aérea para confirmar a súa entrada e saída do lume.

Todos os medios de extinción que cheguen ao lume intervirán sempre coordinados, dirixidos e baixo as ordes do DTE.

A información a achegar polo primeiro medio ao CCD será a seguinte:

- Importancia do lume: tipo de combustible, meteoroloxía (intensidade e dirección do vento ...), características do terreo (pendente, orientación ...), superficie aproximada ardida, evolución do lume...
- Valoración de medios necesarios.
- Afectación a bens non forestais.
- Posibles accesos, infraestruturas de defensa utilizables, ...

Normas básicas de Seguridade:

- En calquera fase da extinción dun lume o máis importante é a seguridade polo que todo o persoal deberá cumprir o protocolo OACEL: Observación, Atención, Comunicación, Escape e Lugar seguro.

En **Situación 0** os lumes na súa evolución previsible poden ser controlados con medios e recursos do propio PLADIGA, incluíndo os medios do Estado cando estes actúen dentro da súa zona de actuación preferente:

DTE

- Comunicará ao CCD a localización do lume (concello, parroquia e lugar).
- Estudará o itinerario máis axeitado.
- Informará ao CCD da súa chegada.
- Realizará a avaliación do lume e realizará a proposta do **índice de gravidade potencial** ao CCD.
- Pedirá ao CCD a canle de extinción e procederá a actuar no lume.

Brigada de extinción

- Avisada polo CCD, este comunicarlle:
 - Localización do lume (concello, parroquia e lugar), canle de comunicación e nome do/da DTE en caso de estar nomeado.
- Estudará o itinerario máis axeitado.

- Informará ao CCD da súa chegada.
- Pedirá ao/á DTE ou ao CCD (para o caso que o/a Xefe/a de Brigada sexa o/a DTE) a canle de extinción, e procederán a actuar no lume.

Vehículo motobomba

- O CCD comunicarlle:
 - Localización do lume (concello, parroquia e lugar), canle de comunicación e nome do/da DTE en caso de estar nomeado .
- Estudará o itinerario e posibles puntos de auga de toda a área de intervención.
- Informará ao CCD da súa chegada, e poñeráse á disposición do/da DTE, ou dos medios que estableza o CCD, pasando o equipo de comunicación a canle que corresponda.

Brigada helitransportada co seu helicóptero

- O/A Técnico/a da Base, ou no seu defecto o/a Emisorista, comunicará a saída do helicóptero ao CCP.
- O procedemento a seguir, cando o helicóptero coa súa Brigada Helitransportada chegue ao lume, será o seguinte:
 - Dirixirase ao CCP polo canle provincial confirmando ou non a existencia de lume. En caso afirmativo, despois de realizar unha inspección rápida, fará unha breve avaliación do lume e dos riscos asociados que leva aparelados. Posteriormente, sempre que sexa o primeiro medio en chegar, ou non haxa nomeado DTE, pedirá canle de extinción ao CCD, procedendo a actuar no lume coa súa brigada.
 - O CCP comunicará de forma inmediata ao CCD tanto a confirmación da alarma como a información facilitada polo/a Técnico/a do helicóptero.

Calquera outro medio

- Avisado polo CCD, comunicarlle:
 - Localización do lume (concello, parroquia e lugar), canle de comunicación e nome do/da DTE.
- Porase a disposición do/da DTE, pola canle correspondente.

Medios extraordinarios

- Avisado polo CCC, comunicarlle:
 - Localización do lume (concello, parroquia e lugar), canle de comunicación e nome do/da DTE.
- Porase a disposición do/da DTE

Dende o Centro de Coordinación de Distrito (CCD)

- *Se é falsa a alarma:*
 - Ordenará o regreso dos medios mobilizados a súa base ou manterao en espera na zona ou noutro punto que considere adecuado.
 - Codificará a alarma como nula na aplicación informática Xeocode.
- *Se é lume:*
 - Codifícase a alarma como lume na aplicación informática Xeocode e codifícanse os campos necesarios, tales como: hora de chegada, hora de saída de todos os medios que actúen no lume, DTE, canles de comunicación,...
 - Comunicará ao CCP o envío dos distintos medios de extinción, DTE, canle de comunicación, informando da proposta de índice de gravidade potencial do DTE, tipo de combustible, tipo de fume, posibles accesos, infraestruturas de defensa utilizables,...
 - Rexistraranse todas as mensaxes que se vaian recibindo e comunicarlle ao/á Técnico/a de Garda e, no seu defecto, ao/á Xefe/a de Garda.
 - Asignará as canles de comunicación e de extinción.

- **No caso de non estar activado o CCD estas funcións serán asumidas polo CCP.**

Dende o Centro de Coordinación Provincial (CCP)

- Rexistraranse as mensaxes recibidas e comunicaranse ao/á Técnico/a de Garda ou, no seu defecto, ao/á Xefe/a da Garda da provincia.
- Comunicará ao CCC a proposta de índice de gravidade potencial do DTE, cando desta proposta se poida derivar o establecemento dunha Situación 1 ou superior.
- Rexistraranse os acontecementos na aplicación informática correspondente.

8.8.4. Extinción

A organización do combate basearase no **principio de unidade de mando**, para estruturarse nunha cadea de mando que se inicia co/coa Director/a do Grupo de Intervención (en Situación 0 e 1 correspóndese do DTE) que, si e necesario, organizará as actuacións de extinción e defensa designando Xefes/as de sector e os axudantes que necesite. En calquera caso, as distintas unidades do Grupo de Intervención actuarán baixo os seus mandos naturais e todas baixo a dirección DTE.

En todo caso, calquera medio ou persoal que participe en calquera fase da extinción deberá cumprir as normas básicas de seguridade e o protocolo OCEL: Observación, Comunicación, Rutas de escape e Lugares seguros.

Dende o Centro de Coordinación de Distrito (CCD)

Aparte do procedemento operativo a seguir no apartado de **aproximación dos medios**, establecerase a mobilización de todos os necesarios para que se acheguen ata o lume. O procedemento será:

- Os medios **terrestres** mobilizados para a extinción do lume introducíranse na aplicación informática XeoCode cos datos que a aplicación solicite, entre outros:
 - Horas de aviso, horas de chegada, horas de saída dos medios de extinción para o lume, nome do DTE, canles de comunicación e canta outra información considere de interese.

- Cumprimentarase con detalle o apartado “Observacións”, cunha descrición básica do lume no momento do seu inicio, superficie queimada, perigosidade, medios...
- Comunicaráselle a todos os medios mobilizados :
 - Localización do lume.
 - DTE e canle de extinción asinado.
 - Que realicen o aviso ao CCD da súa chegada e saída do lume para o seu rexistro na aplicación XeoCode, salvo para o caso dos medios aéreos, que comunicarán a súa chegada e saída do lume ao CCP.
- Comunicarase ao CCP as incidencias que puideran producirse.
- Anotarase no libro de incidencias do CCD as que se reciban do/da DTE e comunicaranse ao/á Técnico/a de Garda, quen as valorará e adoptará as medidas que estime oportunas, comunicando as máis relevantes ao CCP.
- O/A Técnico/a de Garda comunicará ao/á Xefe/a de Garda as incidencias máis relevantes:
 - Incendios especialmente perigosos.
 - Incendios de complexa extinción.
 - Incendios con participación de maquinaria pesada.
 - Aqueles incendios nos que exista acumulación de medios aéreos ou actúen avións anfibios.
 - Calquera outra incidencia relevante.
- Se no lume, segundo a avaliación permanente realizada polo DTE, cambian as condicións que determinan o Índice de Gravidade Potencial e este realiza unha nova proposta de IGP, o CCD poñerá en coñecemento do CCP.
- Comunicarase ao CCP a existencia de lumes, coa máxima anticipación, cando:
 - pola rápida progresión do lume poida afectar a persoas e/ou bens de natureza non forestal, podendo evolucionar a unha previsible situación de risco potencial.

- haxa unha propagación do lume en masa arborada e cando as condicións meteorolóxicas sexan adversas.
- pola súa progresión podan verse afectado un Espazo Natural Protexido.
- Solicitarase ao CCP a constitución do PMA, e os medios terrestres, os aéreos e maquinaria pesada necesarios que non poida aportar o CCD, indicando:
 - Para os medios terrestres:
 - Localización do lume, canle de comunicación e nome do DTE.
 - Para os medios aéreos:
 - Folla, cuadrícula, canle de comunicación e nome do DTE.
 - No caso de medios anfibios do MAPA, ampliarase a información co nome do núcleo urbano máis próximo ao lume no plano do Servizo Xeográfico do Exército de E:1/250.000.
 - Para maquinaria pesada:
 - Localización do lume, nome do/da DTE e teléfono de contacto.
- No caso de constitución do PMA mobilizarase ao incendio, se e posible, o/a Técnico/a, o/a Técnico/a de Garda ou o/a Xefe/a de Garda.
- Solicitarase ao CCP a mobilización dun vehículo adaptado para colaborar na planificación e coordinación de medios participantes no lume.
- Levará un control exhaustivo das horas traballadas polo persoal na extinción e organizará os relevos necesarios dos medios participantes, comunicándollo ao/á DTE.
- Dará apoio loxístico ao/á DTE cando este o solicite.
- No caso de ser necesaria procederase a mobilización da BIIF.

Dende o Centro de Coordinación Provincial (CCP)

- Solicitarase información actualizada aos CCD sobre a situación do/s lume/s.
- Se no lume, segundo a avaliación permanente realizada polo DTE, cambian as condicións que determinan o Índice de Gravidade Potencial e este realiza unha nova proposta de IGP, o CCP poñerá en coñecemento do CCC.

- Comunicarase ao CCC a existencia de lumes, coa máxima anticipación, cando:
 - pola rápida progresión do lume poida afectar a persoas e/ou bens de natureza non forestal, podendo evolucionar a unha previsible situación de risco potencial.
 - haxa unha propagación do lume en masa arborada e cando as condicións meteorolóxicas sexan adversas.
 - pola súa progresión podan verse afectado un Espazo Natural Protexido.
- Supervisarase, coordinarase e dirixirase directamente as operacións naqueles Distritos Forestais que o precisen por calquera circunstancia, ou cando así o decida a superioridade.
- Mobilizarase todos os medios necesarios para apoiar aos Distritos Forestais caso de que a situación o requira.
- Comunicarase as incidencias ao/á Técnico/a de Garda, quen as valorará e adoptará as medidas que estime oportunas, comunicando as máis relevantes ao CCC.
- O/A Técnico/a de Garda comunicará ao/á Xefe/a de Garda as incidencias máis relevantes.
- Coordinarase, ordenarase e supervisarase as operacións nas que se mobilicen medios de dous ou máis Distritos Forestais.
- Coordinarase, ordenarase e supervisarase as operacións dos medios aéreos e da maquinaria pesada dentro da súa provincia.
- Supervisarase a introdución de datos polo CCD, referidos ás aplicacións XeoCode, comprobando a coherencia dos datos introducidos. No seu caso apoiará ao CCD na introdución dos mesmos.
- Introduciranse e supervisarase todos os datos requiridos na aplicación XeoCode:
 - Para o caso dos medios aéreos da súa provincia, o CCP introducirá na aplicación XeoCode a hora de aviso, a hora de chegada e a hora de saída do lume.
 - Para o caso dos medios aéreos non asignados á provincia, o CCP introducirá na aplicación XeoCode a hora de chegada e de saída do lume.

- Para o caso da maquinaria pesada, o CCP introducirá na aplicación XeoCode a hora de aviso.
- Comunicarase ao CCC o destino inicial e calquera cambio de destino dos medios aéreos da súa provincia.
- Solicitarase ao CCC a mobilización dun medio aéreo de coordinación si existe unha acumulación de medios aéreos.
- No caso de petición de avións anfibios transmitirase ao CCC, indicando folla, cuadrícula, canle de comunicación, nome do/da DTE, aeronaves no incendio e núcleo de poboación mais próximo ao lume do plano E:1/250.000 do Servizo Xeográfico do Exército.
- Para cambiar de destino os avións anfibios ou medios aéreos doutras provincias, solicitarase autorización ao CCC.
- Supervisarase todos os datos requiridos na aplicación de Medios Aéreos de cada unha das bases de helicópteros e avións de carga en terra.
- Requirirase ao CCC, en caso de que sexa necesario, o apoio de medios terrestres e aéreos doutras provincias, indicando:
 - Localización do lume, canle de comunicación e nome do/da DTE.
- Se se recibe a orde de intervir noutras provincias constituiranse expedicións formadas como mínimo por unha unidade de apoio operativa, formada sempre que sexa posible, por un/unha Axente, dúas Brigadas e un Vehículo motobomba.
- Solicitarase ao CCC tanto a constitución como a desactivación do PMA no lume.
- Solicitarase ao CCC a mobilización dun vehículo adaptado para colaborar na planificación e coordinación de medios participantes no lume.
- Solicitarase ao CCC a mobilización da Unidade Militar de Emerxencias (UME).
- Solicitarase ao CCD toda as aclaracións e informes que se estimen oportunos.

Dende o Centro de Coordinación Central (CCC)

Supervisaranse, coordinaranse e dirixiranse as operacións cando se precisen por algunha circunstancia ou cando se considere necesario. En todo caso:

- Declarará cando o considere oportuno e a partir da avaliación permanente do lume realizada polo DTE a Situación 1, e iniciará o procedemento de activación do plan correspondente.
- Declarará cando o considere oportuno e a partir da avaliación permanente do lume realizada polo DTE a volta á Situación 0, e iniciará o procedemento de desactivación do plan correspondente.
- Coordinará as operacións nas que se mobilicen medios de dúas ou máis provincias.
- Avaliará e corraxirá, se é necesario, as asignacións de medios provinciais.
- Recibirá as peticións de medios terrestres de reforzo.
- Atenderá directamente as operacións naquelas provincias que o precisen por calquera circunstancia e, en particular, naquelas onde interveñan medios de ámbito autonómico.
- Introducirá e supervisará os datos requiridos na aplicación XeoCode. Para o caso dos medios aéreos non asignados á provincia, o CCC introducirá na aplicación XeoCode a hora de aviso.
- Recibirá a petición de helicópteros e avións de carga en terra para emprego interprovincial e avaliará a idoneidade ou non do emprego destes medios, valorando o número de avións ou helicópteros a intervir, en función das características do lume e das necesidades das outras provincias.
- Ordenará os apoios interprovinciais, indicando o número e a clase de medios a enviar. Para helicópteros e avións de carga en terra indicárase folla, cuadrícula, canle e nome do DTE. Estes medios ao chegar ao incendio farán unha avaliación do mesmo e comunicaranllo ao CCP e poranse na canle correspondente e integraranse no dispositivo de extinción. Para os medios terrestres indicárase a localización do lume, canle e nome do DTE.

- Recibirá comunicación das actuacións e dos movementos de medios aéreos intraprovinciais.
- Recibirá a petición dos avións anfibios e determinará se é axeitado ou non o emprego destes medios.
- Demandará ao MAPA a intervención dos avións anfibios.
- Autorizará ou denegará as solicitudes de cambio de destino dos avións anfibios, dos helicópteros e dos avións de carga en terra doutras provincias.
- Avaliará a petición do medio aéreo de coordinación realizada polo CCP e, en todo caso, o mobilizará e desmobilizará sempre que o considere oportuno.
- Mobilizará e desmobilizará o Coordinador de Medios Aéreos (CMA) cando o considere oportuno e, sempre que sexa posible, cando en un lume coincidan 3 ou máis medios de características distintas ou cando coincidan 6 ou máis das mesmas, de acordo co establecido no Manual de Operacións de Medios Aéreos. O Coordinador de Medios Aéreos (CMA) é un apoio para o/a DTE co fin de aumentar a seguridade do persoal e material do dispositivo, a eficiencia da operación dos medios aéreos e a eficacia das descargas de auga de ditos medios.

Misións e obrigacións do CMA:

- Coordinará todos os medios aéreos implicados nun lume de conformidade coas instrucións do CCC e seguindo as ordes e dirección do/a DTE, poñéndose baixo as ordes deste/a último/a nada máis chegar ao incendio. Será o interlocutor único entre os medios aéreos e o/a DTE.
- Xestionar as comunicacións por banda aérea.
- Ao chegar ao lume trasladará información ao CCC da avaliación inicial do mesmo, reiterando cada 30 minutos nova información da situación ou cando se produza algunha incidencia ou cambio na evolución do lume ou o requira o CCC.
- Organizará o tráfico aéreo nas proximidades do lume.

- Informará de obstáculos, turbulencias, tormentas, etc. que poidan comprometer a seguridade dos medios aéreos.
- Indicará aos medios aéreos as zonas de descarga e informará sobre a súa efectividade.
- Como observador global do lume, deberá informar ao/á DTE sobre a evolución do mesmo e ofreceralle apoio táctico/estratéxico.
- As comunicacións terra-aire, entre o/a DTE e o CMA realizaranse por frecuencia de terra (TETRA), podendo habilitarse outras vías se fose necesario.
- Baixo a autoridade do/da DTE, o CMA ten a competencia na coordinación de todos os medios aéreos que actúen no lume, podendo propoñer o/a DTE a retirada de aqueles que non se consideren necesarios e asignar misións de acordo ao que en cada momento sexa mais beneficioso, salvo indicación en contrario do CCC ou CCP (coa autorización do CCC).
- No caso de necesidade, o CMA poderá propoñer ao/á DTE a retirada de medios aéreos por motivos de seguridade, xa sexa por actuacións dos mesmos ou por circunstancias do momento. Este valorará a proposición, determinará a súa afección ao plan de extinción e decidirá en consecuencia. Non obstante, cada Comandante de Aeronave é o responsable da seguridade da mesma, quen no caso de verse obrigado a abandonar o lume o poñerá en coñecemento do CMA.
- Baixo instrucións do CCC ou CCP (autorizado polo CCC), indicará o desvío ou nova misión para un medio aéreo informando do feito ao/á DTE, e indicando que centro de coordinación solicita o desvío e que medios aéreos permanecen no incendio.
- En situacións nas que se poida ver comprometida a seguridade do persoal de terra ou en situacións de emerxencia derivadas da progresión do incendio o CMA poderá comunicarse directamente con calquera persoa do operativo

de extinción co fin de transmitir as incidencias, a información para a extinción do incendio ou a información para a seguridade do persoal que considere oportunas.

- O CMA non abandonará o lume sen coñecemento do/da DTE.
 - Efectuará vixilancia e observación a través de rutas previamente fixadas polo CCC.
 - Avaliará grandes lumes ou lumes simultáneos para posteriormente informar ao CCC e ao/á DTE da situación ou incidentes na evolución do lume para optimizar a distribución dos medios.
 - Executará labores complementarias tales como levantamento de planimetría de incendio e apoio gráfico.
 - Cumprirá en canto ao seu traballo e na súa relación cos centros de coordinación de incendios forestais da Consellería e cos/coas DTE, co establecido polo PLADIGA no seu Plan de Extinción e Procedemento Operativo.
-
- Establecerá cando o considere oportuno e a partir da proposta do DTE a constitución do PMA, así como a súa disolución.
 - Ordenará a mobilización dun vehículo adaptado para colaborar na planificación e coordinación de medios participantes no lume cando o considere oportuno.
 - Solicitará ao MAPA, se fora necesario, o emprego de medios de reforzo.
 - O/A Técnico/a de Garda comunicará ao/á Xefe/a de Garda as incidencias máis relevantes.
 - O/A Xefe/a de Garda transmitirá o parte de novidades extraordinarias ao/á Subdirector/a Xeral de Extinción ou, no seu caso, ao/á Director/a Xeral de Defensa do Monte.
 - Avaliará a petición da UME realizada polo CCP e, en todo caso, solicitará a súa mobilización ou desmobilización.
 - Requirirá os informes que crea oportunos aos CCP.

8.8.5. Extinguido o lume

Dende o Centro de Coordinación de Distrito (CCD)

- Rexistraranse as novidades existentes e solicitarase o parte de incendio, que será elaborado polo/a DTE, verificando os datos ca aplicación Xeocode. No caso de que participara mais dun DTE no lume, a designación da persoa encargada do parte de incendio corresponderá ao CCD. Encargarase tamén da dixitalización do perímetro do lume.
- Incluirá na aplicación XeoCode todos os datos do lume, e comunicará ao CCP a situación na que queda e a estimación da superficie queimada.
- De non ter sido mobilizada na fase de extinción comunicarase a BIIF do Distrito a conveniencia de iniciar a investigación do lume.

Dende o Centro de Coordinación Provincial (CCP)

- Recolleranse as novidades dos CCD.
- Comunicaranse as novidades ao CCC.

8.8.6. Procedemento específico para apoios puntuais ou con expedicións no período de garda localizada (despois das 20:30h)

No seguinte cadro mostrase o procedemento no caso de apoios puntuais e expedicións, dentro dunha mesma provincia e entre provincias.

	INTRAPROVINCIAL	INTERPROVINCIAL
Apoio Puntual	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCD1 solicita apoio puntual ao CCP. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP demanda apoio puntual ao CCD2. ▪ O/A Técnico/a CCD2 ordena a saída dos medios e o comunica ao CCP. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCD1 solicita apoio puntual ao CCP1. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP1 solicita apoio ao/a Técnico/a de Garda do CCP2. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP2 require os medios de apoio ao CCD2. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCD2 ordena a saída e o comunica ao CCP2. ▪ O CCP2 comunica a relación de medios e a súa saída ao CCP1.
Expedición	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCD1 solicita expedición ao CCP, e o comunica ao/a Xefe/a de Distrito CCD1. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP demanda expedición ao CCD2, e o comunica ao/a Xefe/a de Garda do CCP. ▪ O/A Técnico/a de Garda CCD2 envía correo con medios (identificación do recursos, hora de entrada e hora de saída) ao CCP e ordena a súa saída, comunicándoo ao/a Xefe/a de Distrito CCD2. ▪ O CCP envía correo con medios (identificación do recursos, hora de entrada e hora de saída) ao CCD1, e informa ao/a Xefe/a de Garda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCD1 solicita expedición ao CCP1, e o comunica ao/a Xefe/a de Distrito CDD1. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP1 solicita expedición ao/a Técnico/a de Garda do CCC e o comunica ao/a Xefe/a de Garda do CCP1. ▪ O/A Técnico/a de garda do CCC require os medios ao CCP2 e o comunica ao/a Xefe/a de Garda do CCC. ▪ O/A Técnico/a de garda do CCP2 solicita medios ao/a Técnico/a de Garda do CCD2. ▪ O/A Técnico/a de Garda CCD2 envía correo con medios (identificación do recursos, hora de entrada e hora de saída) ao CCP2 e ordena a súa saída, comunicándoo ao/a Xefe/a de Distrito CCD2. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP2 envía o correo cos mesmos datos ao CCC e ao CCP1, e o comunica ao/a Xefe/a de Garda do CCP2. ▪ O/A Técnico/a de Garda do CCP1 comunica ao/a Técnico/a de Garda do CCD1 os medios enviados.

8.8.7. Procedemento específico de toma de decisións para o movemento de medios aéreos e maquinaria pesada en ausencia do/da Xefe/a de Garda

Procedementos específicos para o movemento de medios aéreos e maquinaria pesada na posible ausencia do Xefe/a de Garda.

	INTRAPROVINCIAL	INTERPROVINCIAL
Medios aéreos propios	<ul style="list-style-type: none">A decisión tómaa o/a Técnico/a de Garda do CCP e comunícaa ao/á Xefe/a de Garda do CCP e ao CCC.	
Avións anfibios ou medios aéreos alleos	<ul style="list-style-type: none">O/A Técnico/a de Garda do CCP informa ao/á Xefe/a de Garda do CCP a necesidade destes medios, o cal autoriza ou denega esta solicitude.O/A Técnico/a de Garda do CCP comunica a petición ao CCC.	<ul style="list-style-type: none">O/A Técnico/a de Garda do CCC, coa autorización do/da Xefe/a de Garda, solicita apoio de avións anfibios ao MAPA e/ou medios aéreos de outra provincia a través do respectivo CCP.
Maquinaria pesada	<ul style="list-style-type: none">O/A Técnico/a de Garda do CCP solicita autorización ao/á Xefe/a de Garda do CCP para o movemento deste recurso.	<ul style="list-style-type: none">O/A Técnico/a de Garda do CCC, coa autorización do/da Xefe/a de Garda, solicita apoio deste recurso a outra provincia a través do respectivo CCP.

8.8.8. Normas Xerais dos Centros de Coordinación

Dentro do Centro de Coordinación de Distrito (CCD)

- Ao iniciar a xornada, o/a Técnico/a de Garda realizará unha avaliación do número de lumes que permanezan activos, controlados e extinguidos, comunicándoo ao CCP.
- Planificarase conxuntamente co/s Director/es Técnico/s de Extinción, a xestión de mobilización dos medios e recursos necesarios para poder extinguir, controlar e liquidar os lumes existentes no ámbito territorial do Distrito.
- Non obstante, a planificación xeral da extinción, control e liquidación do/s lume/s do día anterior, establecerase antes da saída do/da Técnico/a de Garda da súa xornada laboral (GARDA), e deixará o informe da planificación ao/á Técnico/a de relevo.
- En todo caso, se por causa de forza maior non se puideron comunicar os datos dos lumes, remitirase un parte actualizado ás 09:00 horas.
- Rexistrará os lumes pendentes de revisar, priorizando aqueles con máis risco de reproducións.
- Manterase actualizada en todo momento a información resumida por Concellos, que comprenda polo menos:
 - Número de lumes activos, controlados e extinguidos.
 - A superficie queimada nos lumes controlados e extinguidos.
 - Un cadro de medios que comprenda aos implicados na acción e os dispoñibles.
 - Situacións operativas de emerxencia activas.
- Ao rematar a xornada farase unha análise da situación comparándoa coa dos días anteriores e tratarase de prever a evolución dos lumes. Se é necesario modificarase o despregue e reforzarase a vixilancia nas horas e zonas que se estime oportuno, comunicándoo ao CCP.
- En circunstancias críticas (grandes lumes ou simultaneidade deles) á primeira hora (en canto as condicións meteorolóxicas o permitan), o/a Técnico/a ou Xefe/a de Garda do CCD fará unha avaliación real da situación dos lumes, de xeito que poida planificar a mobilización dos medios necesarios para cada lume, priorizando aqueles que poidan

revestir maior gravidade. Esta función poderase desenvolver dende o helicóptero de coordinación, previa solicitude ao CCC.

- Procedemento para a saída do/da Técnico/a de Garda do CCD aos incendios:
 - A iniciativa propia, e sempre coa autorización do CCP.
 - Por orde da superioridade.
 - A ausencia do/da Técnico/a de Garda do CCD poderá, en función da situación do Distrito, ser cuberta co/coa Xefe/a de Distrito ou con outro/a Técnico/a.
- Antes de finalizar a garda o equipo técnico de garda realizará unha planificación conxunta co CCP para xestionar a mobilización dos medios e recursos necesarios, coa suficiente antelación, para poder afrontar operativamente a situación da xornada seguinte. Ademais deixará un informe da planificación ao relevo de garda entrante.

Dende o Centro de Coordinación Provincial (CCP)

- Ao iniciar a xornada, o equipo de garda realizará unha avaliación do número de lumes que permanezan activos, controlados e extinguidos, comunicándoo ao CCC.
- Controlaranse as horas de voo dos medios aéreos contratados pola Consellería do Medio Rural despregados na súa provincia.
- Introduciranse os datos nas aplicacións informáticas correspondentes.
- Antes das 09:00 horas teranse introducidos todos os datos dos incendios finalizados o día anterior e desa mesma noite.
- Manterase actualizado en todo momento información resumida por Distritos, que comprenda polo menos:
 - Número de lumes activos, controlados e extinguidos.
 - A superficie queimada nos lumes controlados e extinguidos.
 - Un cadro de medios que comprenda aos implicados na acción e os dispoñibles.
 - Situacións operativas de emerxencia activas.
- Antes de finalizar a garda o equipo técnico de garda realizará unha planificación conxunta co/s CCD, para xestionar a mobilización dos medios e recursos necesarios, coa

suficiente antelación, para poder afrontar operativamente a situación da xornada seguinte. Ademais deixará un informe da planificación ao relevo de garda entrante.

- Previa á solicitude dos medios aéreos comprobaranse as condicións meteorolóxicas nas zonas do lume e de carga de auga, así como de visibilidade, operatividade de puntos de auga, tal e como se especifica no “Manual de operacións de medios aéreos”.

Dende o Centro de Coordinación Central (CCC)

- Ao iniciar a xornada, o novo equipo de garda realizará unha avaliación do número de lumes que permanezan activos, controlados e extinguidos.
- Antes das 9:00 horas remitirase á superioridade e as Forzas e Corpos de Seguridade o parte de lumes do día anterior.
- Controlaranse as horas de voo dos medios aéreos contratados pola Consellería do Medio Rural para a Comunidade Autónoma, e solicitarase ao Centro de Control do MAPA en Labacolla as misións e horas voadas polos seus medios para fins estatísticos.
- Periodicamente, ou sempre que o estime oportuno o/a Técnico/a de Garda, fará unha rolda polas provincias.
- Antes de finalizar a garda o equipo técnico de garda realizará unha planificación conxunta co/s CCP, para xestionar a mobilización dos medios e recursos necesarios, coa suficiente antelación, para poder afrontar operativamente a situación da xornada seguinte. Ademais deixará un informe da planificación ao relevo de garda entrante.

8.8.9. Normas a seguir polos Centros de Coordinación caso que se estime que o lume non se controlara antes das 09:00 horas

Dende o Centro de Coordinación de Distrito (CCD)

- O CCD, con suficiente antelación, mobilizará todos os medios terrestres necesarios para que ao amencer se concentren na zona do/s lume/s.
- O CCD solicitará ao CCP os medios de reforzo aéreos e terrestres necesarios para cada un dos lumes, sobre todo para aqueles que revistan maior gravidade.
- A xestión, planificación e coordinación dos dous puntos citados anteriormente faranse antes da retirada do/da Técnico/a de Garda na quenda que teña establecida para ese día, transmitíndoa detalladamente ao/á Técnico/a de Garda entrante.

Dende o Centro de Coordinación Provincial (CCP)

- No Ocaso, e previndo a probable evolución dos lumes, o CCP preverá e solicitará os medios terrestres e aéreos necesarios para que se poidan mobilizar con suficiente antelación.
- Sempre que as condicións meteorolóxicas o permitan, os medios aéreos deberán estar operativos ao Orto, para actuar nos lumes conxuntamente cos medios restantes.
- A xestión, planificación e coordinación dos dous puntos citados anteriormente transmitirase detalladamente por parte do equipo técnico de garda saínte ao equipo técnico entrante.

Dende o Centro de Coordinación Central (CCC)

- O CCC, con tempo suficiente, dará as instrucións para que os medios de apoio se concentren na zona dos lumes á hora prevista. Estes medios iniciarán a marcha con anticipación suficiente para poder estar na zona do incendio á hora asignada.
- O CCC, en previsión da evolución dos lumes, solicitará ao CC do MAPA o apoio dos medios de reforzo previstos para a extinción de incendios.

- A xestión, planificación e coordinación dos dous puntos citados anteriormente, faranse antes da retirada do equipo técnico de garda saínte, transmitíndoa detalladamente ao equipo técnico entrante.

8.8.10. Normas a seguir no caso de lumes en zonas fronteirizas entre Distritos ou Provincias.

Cando o lume se produce en zona fronteiriza entre Distritos ou Provincias, os primeiros medios que cheguen inician a extinción baixo a dirección do/da DTE que estivese proposto polo Distrito ao que pertencen os medios, estea o lume ou non no seu territorio.

- Se o lume non está no territorio dos medios que chegaron en primeiro lugar, cando cheguen medios propios do territorio afectado uníranse ao dispositivo de extinción. O CCD do territorio afectado será quen determine a designación do/da DTE, en función do esquema de mando.
- O CCP da provincia afectada enviará os reforzos necesarios. Se o lume pasa a outra provincia, o seu CCP mandará os reforzos que se requiran.

Cando cheguen os medios de ambas provincias ao mesmo tempo, farase cargo da extinción o medio natural do territorio afectado. (No Anexo 2 do presente documento se amosan unha serie de protocolos no caso de lumes en zonas fronteirizas con Castela e León e Portugal).

8.8.11. Normas a seguir no caso de accidentes laborais

No caso de accidente laboral no lugar de traballo ou no traxecto habitual desde o domicilio ou punto de encontro se procederá do seguinte xeito:

- Se comunicará inmediatamente o accidente á persoa responsable directa, e esta ao CCD, ou no seu defecto ao CCP.
- Dende ese momento, en canto sexa posible, o/a accidentado/a deberá estar acompañado como mínimo por un compañeiro/a.
- O CCD ou no seu defecto o CCP, comunicará á persoa responsable o Centro Asistencial da Mutua de accidentes á que deberá acudir para recibir asistencia sanitaria médica. En caso de descoñecer onde está localizados os devanditos Centros, deberá contactarse coa liña asistencial 24 horas no teléfono **900 233 333** ou consultar a rede de centros no sitio web www.ibermutua.es.

Se o accidente se produce fóra dos horarios de atención dos Centros Asistenciais ou non se dá contactado co máis próximo contactarase tamén coa liña asistencial 24 horas de Prevención.

- O CCD facilitará á persoa accidentada o talón de solicitude de asistencia médica e informará á Xefatura Territorial da Consellería do Medio Rural e ao CCP correspondente, e este ao Servizo de Prevención.
- O/A traballador/a deberá acudir ao Centro preferentemente documentado, co DNI ou tarxeta da Seguridade Social e, si e posible, o talón de solicitude de asistencia médica e identificando a empresa a que pertence.
- En caso de que o accidente ocorra durante a extinción dun incendio forestal, o/a DTE será inmediatamente informado, e o comunicará a o CCD e este ao CCP e ordenará e organizará o seu acompañamento e traslado ao Centro Asistencial.

Adicionalmente, no caso de **accidente grave ou moi grave**, solicitarase asistencia sanitaria urxente a través do teléfono 112 ou da liña asistencia 24 horas da Mutua ou acudirase ao Centro Sanitario máis próximo, aínda que non pertenza á mutua concertada.

O persoal pertencente a outras empresas ou organismos cumprirá o presente procedemento adaptado ao establecido nas súas Mutuas.

8.9. Activación e desactivación do Plan en Situación 1

En incendios IGP0, cando sexa necesaria a incorporación de medios extraordinarios, ou ben en incendios IGP1, declarados así porque o dano esperado é considerable, ben pola extensión do incendio, ben polas características da masa afectada, pero nos que non é necesario poñer en práctica medidas de protección dirixidas á poboación allea ao dispositivo de extinción, e poden ser ou non necesarios a incorporación de medios extraordinarios, activarase o plan en Situación 1. A activación poderá vir motivada por un lume ou ben pola concentración de lumes.

O procedemento será o seguinte:

- O Director/a Xeral de Defensa do Monte, declarará a Situación 1, que tamén se comunicará ao CCP, CCD e DTE.

- O/a técnico/a de garda no CCC informará a Dirección Xeral de Emerxencias e Interior a través do CIAE112 e indicará os datos do incendio e o motivo da declaración da Situación 1. A información serán transmitida ao CIAE 112 vía e-mail e telefónica e será a seguinte:
 - Datos do/s lume/s.
 - Motivo da activación da Situación e do IGP.
 - Medios actuando no lume.
 - Director/a Técnico/a de Extinción.
- En caso de que sexa necesaria a incorporación de medios extraordinarios, o CCC enviará o informe de solicitude vía e-mail ao CIAE112. A mobilización e a integración dos medios extraordinarios efectuarase conforme se establece no Plan estatal de protección civil para emerxencias por incendios forestais. O procedemento para a mobilización dos medios e recursos da Administración xeral do Estado será o seguinte:
 - A solicitude de colaboración das Forzas Armadas, incluída a Unidade Militar de Emerxencias (UME), efectuará a Delegación do Goberno previa petición do Director/a Xeral de Emerxencias e Interior, segundo o procedemento e/o protocolo establecido.
 - Os medios do Ministerio competente en apoio á loita contra incendios forestais non asignados ao Plan, solicitaranse dende a Dirección do PLADIGA segundo o procedemento establecido.
 - Os medios de titularidade estatal (recursos extraordinarios da Garda Civil, Corpo Nacional de Policía e outros) serán mobilizados polo Delegado do Goberno en Galicia ante a petición realizada polo Director/a Xeral de Emerxencias e Interior.
 - A axuda internacional será mobilizada segundo establece o Plan Estatal.

A mobilización e a integración dos medios extraordinarios efectuarase conforme se establece no Plan estatal de protección civil para emerxencias por incendios forestais. O procedemento para a mobilización dos medios e recursos da Administración xeral do Estado será o seguinte:

- A solicitude de colaboración das Forzas Armadas, incluída a Unidade Militar de Emerxencias (UME), efectuará a Delegación do Goberno previa petición da Dirección do Plan segundo o procedemento e/o protocolo establecido.
- Os medios do Ministerio competente en apoio á loita contra incendios forestais non asignados ao Plan, solicitaranse dende a Dirección do Plan segundo o procedemento establecido.
- Os medios de titularidade estatal (recursos extraordinarios da Garda Civil, Corpo Nacional de Policía e outros) serán mobilizados polo Delegado do Goberno en Galicia ante a petición realizada pola Dirección do Plan.
- A axuda internacional será mobilizada segundo establece o Plan Estatal.

Unha vez que o/s lume/s deixe/n de cumprir os requisitos necesarios para manter activada a Situación 1, o/a técnico/a de garda informará a Dirección Xeral de Emerxencias e Interior a través do CIAE112 vía e-mail e telefónica.

9. Plan de extinción. Situación 2

Cando sexa necesario, por mor dun ou varios lumes forestais, poñer en práctica medidas para a protección de persoas alleas ao dispositivo de extinción e/ou bens de natureza non forestal que esixan a adopción inmediata de medidas de protección e socorro, activarase o PEIFOGA en Situación 2.

O aviso dun lume forestal que pode poñer en perigo a persoas e/ou bens de natureza non forestal pode vir dado por unha chamada do 112, do 085, polo Director/a Técnico/a de Extinción ou por outras vías.

Nesta situación, ademais do disposto no procedemento operativo xenérico e específico da situación especial, en función de quen dá o aviso indícanse os procedementos de actuación seguintes:

A) Aviso dende o Centro de Atención ás Emerxencias (CIAE 112 Galicia) (funcións a desenvolver dende Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza)

B) Aviso dende o 085 (funcións a desenvolver dende a Consellería do Medio Rural).

C) Aviso de perigo polo Director/a Técnico/a de Extinción.

A continuación detállase ó protocolo a seguir:

A) Aviso dende o Centro de Atención ás Emerxencias (CIAE 112) (funcións a desenvolver dende Vicepresidencia e Consellería de Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza)

1. O CIAE 112 informa, en función do horario operativo, ao CCC (Xefe/a de Garda ou no seu defecto Técnico/a de Garda) ou CCP (Xefe/a de Garda ou no seu defecto Técnico/a de Garda) da Consellería do Medio Rural, especificando a orixe da/s chamada/s, tipo de chamante/s e tipo de ben en perigo, mediante chamada telefónica e a través dos Remotos EGA Web instalados.
2. O CCC ou CCP contrastará a información recibida:

- No caso de que o CCC ou CCP (en función do seu horario operativo) non confirme a información recibida, considerarase que non é necesario modificar a situación operativa na que se encontre o PEIFOGA.
 - No caso de que o CCP confirme a ameaza potencial o comunicará ao CCC e alertará ao seu Xefe/a Territorial.
 - No momento en que o CCC ou CCP (en función do seu horario operativo), confirme ao CIAE 112 a necesidade de en práctica medidas de protección dirixidas á poboación allea ao dispositivo de extinción, vía e mail e telefónica informará ao Técnico/a de Garda do CIAE 112 dos seguintes datos e solicitará activar en Situación 2 o PEIFOGA:
 - Datos do/s lume/s
 - Motivo da activación da Situación e IGP
 - Medios actuando no incendio
 - Director/a Técnico/a de Extinción
3. O/a Técnico/a de Garda do CIAE112 informará ao/á Delegado/a Territorial a través do CIAE 112 para que este active a Situación 2.
4. Unha vez activada a Situación 2, desde o CIAE112, se informará a:
- Xefe/a do Servizo Provincial de Emerxencias, ou persoa que o substitúa
 - Alcalde/s dos concellos afectados
 - Delegación e Subdelegación do Goberno
 - Xefe/a Territorial de Presidencia
 - Xefe/a Territorial de Medio Rural
 - Dirección Xeral de Emerxencias e Interior
 - Xerente de la Axencia Galega de Emerxencias.
 - CCC

5. Así mesmo, alertaranse/mobilizaranse os grupos operativos previstos, segundo as necesidades:
 - Medios de intervención non adscritos á situación 0 e 1, e que se integrarán no grupo de intervención, baixo o mando do DTE, que exerce as funcións de xefe/a de grupo.
 - Apoio loxístico e seguridade
 - Sanitarios
 - Medios extraordinarios, sempre a solicitude do CCC, segundo procedemento establecido para situación 1.
6. O Delegado Territorial constituirá o CECOP no CCP, ou ben CCD, e se o considera oportuno reunirá o comité asesor na súa totalidade ou en parte, podendo ser por medios telemáticos. Desenvolverá as funcións previstas no PEIFOGA, e nomeará ao director/a do PMA.
7. No caso de declaración de Situación 2 por mor de incendios con perigo para persoas e bens non forestais en máis dunha provincia simultaneamente, e a criterio do director xeral competente en materia de Emerxencias, se poderá establecer no CIAE112 un centro de coordinación dirixido polo máximo responsable da Dirección xeral de Emerxencias e Interior, co obxecto de coordinar tódalas actuacións na Comunidade Autónoma. Este centro de coordinación estará en contacto permanente cos CECOPs provinciais. Neste centro, ademais do director xeral, actuarán en calidade de asesores os membros da Comisión Galega de Protección Civil que sexan convocados en función do ámbito territorial da emerxencia e outros expertos na materia.
8. Unha vez que o incendio deixe de poñer en perigo a persoas e/ou bens de natureza non forestal, e cando o Director/a do PEIFOGA para Situación 2 o desactive, procederase do seguinte xeito:
 - Comunicarase ao CIAE 112 o cambio de situación e este ao CCC ou CCP.
 - Desmobilizaranse os medios e órganos de dirección adscritos á Situación 2 a través do/a Técnico/a de Garda do CIAE 112.

- Comunicarase o cambio de situación á Delegación e Subdelegación do Goberno a través do CIAE 112 Galicia.

B) Aviso dende o 085 (*funcións a desenvolver dende a Consellería do Medio Rural*)

1. O 085 recolle a chamada que alerta da posibilidade dun lume con IGP2. O/A Emisorista deberá recoller os seguintes datos: orixe da chamada, tipo de chamante, tipo de perigo para bens e/ou persoas. Acto seguido transmitirá a información ao/á Xefe/a de Garda ou, no seu defecto, ao/á Técnico/a de Garda Provincial.
2. Este último porase en contacto co Xefe/a de Distrito ou, no seu defecto, co/a Técnico/a de Garda quen, tras contactar co DTE, confirmará ou non o perigo para persoas alleas ao dispositivo de extinción ou bens de natureza non forestal.
3. Recollerase información sobre os seguintes extremos:
 - a. Persoas ou bens de natureza non forestal ameazados.
 - b. Posibilidade de evacuación, cortes de estradas, camiños de ferro, etc.

Seguirase a partir de aquí o previsto co apartado 9 punto A)2 apartado b en diante.

C) Aviso de perigo polo/a Director/a Técnico/a de Extinción:

1. O DTE Informará o CCD sobre os seguintes aspectos:
 - a. Persoas ou bens de natureza non forestal ameazados.
 - b. Posibilidade de evacuación, cortes de estradas, camiños de ferro, etc.
2. O/A Xefe/a de Garda do distrito ou no seu defecto o/a Técnico/a de Garda, contactará co/a Xefe/a de Garda provincial, ou no seu defecto co/a Técnico/a de Garda provincial.
Seguirase a partir de aquí o previsto co apartado 9 punto A)2 apartado b en diante.

ESQUEMA DE COORDINACIÓN PARA A SITUACIÓN 2

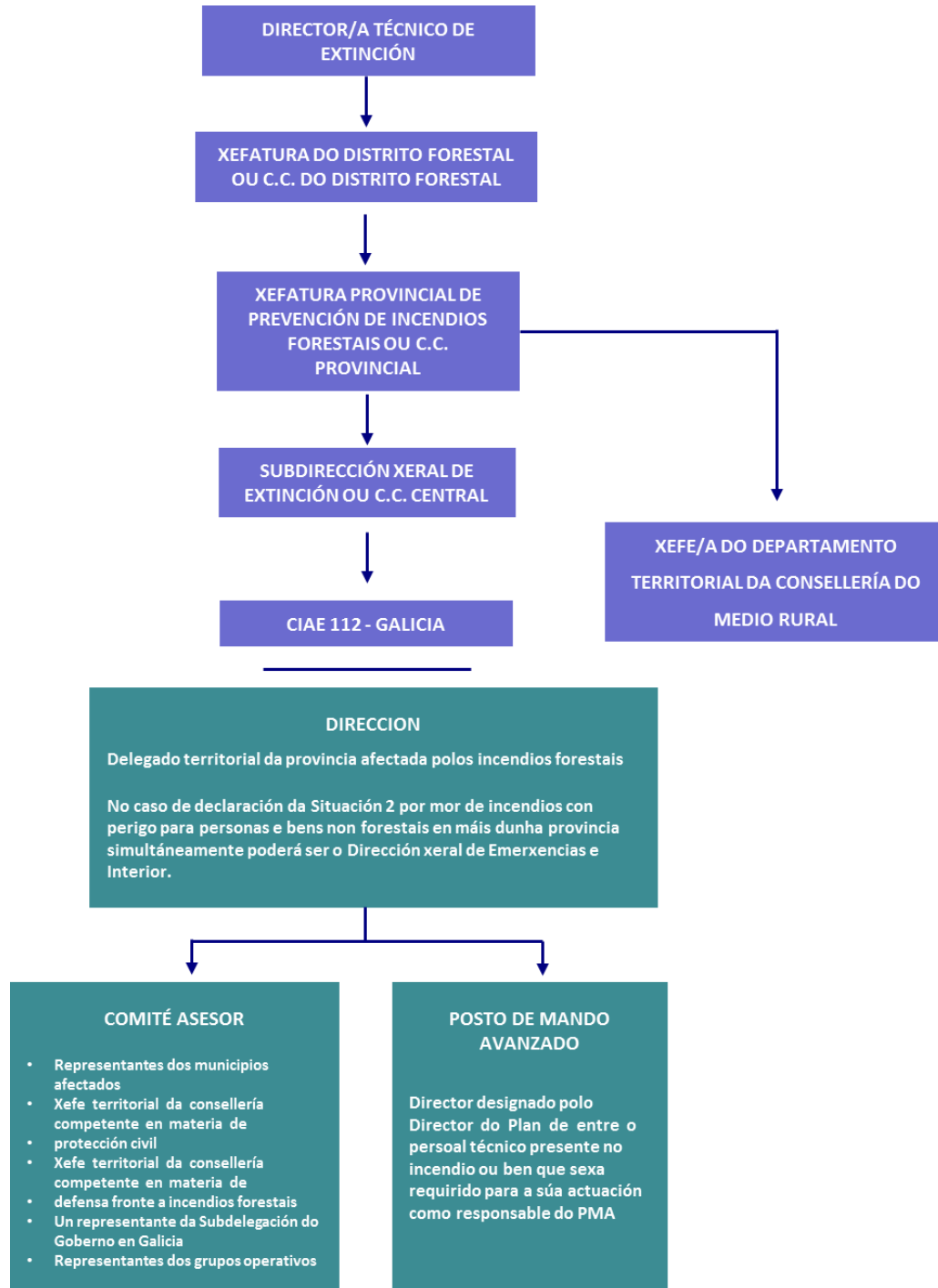

Figura 9: Esquema de coordinación para a Situación 2

10. Plan de Formación

10.1. Introducción

A formación é unha actividade imprescindible que reforza e mellora a profesionalización do persoal. Os contidos, a extensión e a intensidade da formación adaptárase a cada categoría profesional.

Todo o persoal relacionado directamente coa extinción de incendios forestais deberá recibir unha formación xeral e específica acorde á súa categoría profesional. Os organismos responsables velarán para que todo o persoal ao seu cargo reciba a citada formación.

Do mesmo xeito, tamén é importante a formación en materia de prevención do persoal do SPDCIF así como doutras administracións con competencias en incendios forestais, polo que se desenvolveran accións formativas en varias liñas deste eido.

10.2. Obxectivos

- Adquirir e/ou actualizar os coñecementos teóricos e prácticos necesarios para o desenvolvemento das funcións concretas de cada categoría.
- Perfeccionar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos con anterioridade.
- Formación nos protocolos e procedementos de traballo segundo cada categoría.
- Coñecemento e vixilancia das normas básicas de seguridade e saúde no traballo.
- Mellora técnica e emprego de novas tecnoloxías.

10.3. Accións

Durante o ano 2019 está prevista a realización das seguintes accións formativas:

- 1.- Curso sobre as novidades da Lei de prevención e defensa contra os incendios forestais.
- 2.- Curso de condución de vehículos todoterreo para o persoal do SPDCIF.
- 3.- Curso de actualización en materia de procedementos e seguridade nos incendios forestais.
- 4.- Curso de redacción de dilixencias, actas e informes.

- 5.- Curso de dirección e coordinación de grandes lumes e incendios de interfase.
- 6.- Curso de conducción de vehículos todoterreo.
- 7.- Curso de investigación de incendios forestais (nivel básico).
- 8.- Curso de defensa verbal. Resolución de conflitos de ámbito forestal.
- 9.- Curso de grandes lumes e incendios de interfase.
- 10.- Curso de investigación de incendios forestais (nivel básico).
- 11.- Curso de dirección de obra forestal.
- 12.- Curso de conducción de vehículos todoterreo.
- 13.- Curso de primeiros auxilios.
- 14.- Curso de conducción e manexo de motobombas.
- 15.- Curso de emisorista.

1. CURSO SOBRE AS NOVIDADES DA LEI DE PREVENCIÓN E DEFENSA CONTRA OS INCENDIOS FORESTAIS

a) DESTINATARIOS:

- Persoal técnico dos Distritos Forestais, persoal técnico dos Servizos de Prevención de Incendios Forestais e dos Servizos Centrais.
- Axentes forestais e axentes facultativos medioambientais dos Distritos Forestais

2. CURSO DE CONDUCCIÓN DE VEHÍCULOS TODOTERREO PARA O PERSOAL DO SPDCIF

a) DESTINATARIOS:

- Persoal técnico dos Distritos Forestais, dos Servizos de Prevención de Incendios Forestais e dos Servizos Centrais.

3. CURSO DE ACTUALIZACIÓN EN MATERIA DE PROCEDIMENTOS E SEGURIDADE NOS INCENDIOS FORESTAIS

a) DESTINATARIOS:

- Todos os bombeiros/as forestais e resto do persoal de nova incorporación dos Distritos Forestais e dos Servizos Provinciais de Prevención de Incendios Forestais.

4. CURSO DE REDACCIÓN DE DILIXENCIAS, ACTAS E INFORMES

a) **DESTINATARIOS:**

- Axentes forestais e axentes facultativos medioambientais dos Distritos Forestais

5. CURSO DE DIRECCIÓN E COORDINACIÓN DE GRANDES LUMES E INCENDIOS DE INTERFASE

a) **DESTINATARIOS:**

- Axentes forestais e axentes facultativos medioambientais dos Distritos Forestais

6. CURSO DE CONDUCCIÓN DE VEHÍCULOS TODOTERREO

a) **DESTINATARIOS:**

- Axentes forestais e axentes facultativos medioambientais dos Distritos Forestais

7. CURSO DE INVESTIGACIÓN DE INCENDIOS FORESTAIS (NIVEL BÁSICO)

a) **DESTINATARIOS:**

- Axentes forestais e axentes facultativos medioambientais dos Distritos Forestais

8. CURSO DE DEFENSA VERBAL. RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS DE ÁMBITO FORESTAL

a) **DESTINATARIOS:**

- Axentes forestais e axentes facultativos medioambientais dos Distritos Forestais

9. CURSO DE GRANDES LUMES E INCENDIOS DE INTERFASE

a) DESTINATARIOS:

- Enxeñeiros/as técnicos/as forestais e enxeñeiros/as de montes.

10. CURSO DE INVESTIGACIÓN DE INCENDIOS FORESTAIS (NIVEL BÁSICO)

a) DESTINATARIOS:

- Enxeñeiros/as técnicos/as forestais e enxeñeiros/as de montes.

11. CURSO DE DIRECCIÓN DE OBRA FORESTAL

a) DESTINATARIOS:

- Enxeñeiros/as técnicos/as forestais e enxeñeiros/as de montes.

12. CURSO DE CONDUCCIÓN DE VEHÍCULOS TODOTERREO

a) DESTINATARIOS:

- Todos os bombeiros/as forestais xefes/as de brigada e os/as bombeiros/as forestais condutores/as.

13. CURSO DE PRIMEIROS AUXILIOS

a) DESTINATARIOS:

- Dous/dúas bombeiros/as forestais por brigada e aos/as bombeiros/as forestais condutores/as de motobomba.

14. CURSO DE CONDUCCIÓN E MANEXO DE MOTOBOMBAS

a) DESTINATARIOS:

- Bombeiros/as forestais condutores/as de motobomba.

15. CURSO DE EMISORISTA

a) DESTINATARIOS:

- Todos/as os/as emisoristas e vixilantes fixos.